

Folkeuniversitetet

PROGRAM 2024 – EMDRUP

Mød forskerne

FLEMMING SPLIDSBOEL HANSEN

Seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

Et nyt år på Folkeuniversitetet

Vi lever i svære tider. Verden synes mere kompleks end nogensinde før, og den konstante strøm af nyheder, der skyller ind over os, bidrager i højere grad til at forplumre billedet end til at klargøre tidens udfordringer og vores plads i verden.

I en sådan situation er der brug for tid og rum til at fordybe sig. Det er først og fremmest dét, vi hver dag stræber efter at skabe sammen med jer og de mere end 1.000 forelæsere, der hvert eneste år lægger vejen forbi Folkeuniversitetet.

På Folkeuniversitetet hylder vi forskerne, eksperterne og fagpersonerne. Mennesker, der har viet deres liv til at fordybe sig i deres fagområder, og som gavmildt og fortællelystent deler ud af deres viden. Viden, der kan forbavse og forbløffe. Viden, der kan forandre.

For vi har alle brug for at få rokket lidt ved vores verdenssyn fra tid til anden. For at få nye perspektiver på vores egen tilværelse og den verden, vi lever i. Vi har brug for at følge vores nysgerrighed og lade os forundre over litteraturen og kunsten, over naturens vidundere og historiens dybder.

Det er derfor en sand fornøjelse endnu en gang at kunne byde velkommen til et nyt år på Folkeuniversitetet. Programmet, du har mellem hænderne, er fyldt til bristepunktet med forelæsninger, byvandring, livestreams, festivalarrangementer og meget, meget mere. Så uanset om du ønsker at blive klogere på astrofysik eller storpolitik, om du er med på tiende år eller skal til din første forelæsning – velkommen til et nyt år på Folkeuniversitetet.

God fornøjelse med programmet.

Sten Tiedemann
Rektor

- SIDE 7** Samfund & verden
- SIDE 18** Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
- SIDE 28** Psykologi & sundhed
- SIDE 42** Natur & univers
- SIDE 50** Religion & filosofi
- SIDE 60** Arkæologi & historie
- SIDE 72** Kunst, arkitektur & design
- SIDE 84** Litteratur, film & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangs-krav, og der starter hele tiden nye hold. Folkeuniversitetet har siden 1898 arbejdet for, at alle skal have adgang til ny viden fra forskningens verden. Og det gør vi stadig – i forelæsninger, festivaler, artikler, radio, podcasts og livestreams. Tilmeld dig vores nyhedsbrev, så får du besked om det hele.

TILMELD DIG PÅ FUAU.DK

Find holdet på fauu.dk, og betal med kort eller MobilePay.

UNDERVISNINGSTED

Alle hold foregår på Aarhus Universitet i Emdrup – medmindre andet er angivet. Se kort over undervisningsstedet bag-
gest i programmet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fauu.dk.

Aarhus Universitet, Campus Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

HAR DU SPØRGSMÅL

Kontakt Folkeuniversitetets sekretariat:
8843 8000 (Se åbningstider på fauu.dk)
info@fauu.dk

”Russerne er simpelthen længere væk fra os, end vi troede – og det har overrasket eksperter verden over.”

Læs artiklen med Flemming Splidsboel Hansen,
seniorforsker fra DIIS. Se side 6.

Ruslands nye patrioter er klar til krig – og et rent lokalmiljø

Der er så meget, vi ikke forstår. Og Rusland er noget af det. Men måske kan vi alligevel få en lidt bedre idé om vores enorme nabo i øst ved at holde øje med deres foranderlige fædrelandskærlighed.

Af: Brian Traantoft Rasmussen

”Rusland er i dag mere autoritært end i slutningen af 1980’erne. Der er sket et tilbageslag til dengang, hvor Sovjetunionen svingede taktstokken. Russerne er simpelthen længere væk fra os, end vi troede – og det har overrasket eksperter verden over.”

Sådan opsummerer Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker fra DIIS, situationen i kølvandet på Putins invasion af Ukraine. Og han ved, hvad han taler om. Rusland og udviklingen i det postsovjjetiske rum går som en rød tråd gennem hans alsidige karriere, der begyndte i årene efter Sovjetunionens kollaps.

Forskernes forundring – der visse steder tangerer opgivelse – betyder dog ikke, at vi skal forvise studier af russiske forhold til historiens mødding. Måske snarere tværtimod, mener han.

Rusland er stadig lige rundt om hjørnet, og når bjørnen brøler, sender det rystelser gennem Europa. Derfor må vi fortsat forsøge at forstå de mekanismer, der driver krigen og former Rusland. Og ifølge Flemming Splidsboel Hansen bør vi stille skarpt på den særegne russiske patriotisme.

VILJEN TIL KRIG

Officielt er der ingen ideologi i Den Russiske Føderation. Det forbyder forfatningen fra 1993. Men alle er enige om, at skulle der være en, ville det være patriotisme. Det har Putin nævnt ved flere lejligheder, og i årevis har han da også spillet på den patriotiske loyalitetsfølelse i sit forsøg på at mobilisere befolkningen til både civil og militær handling, forklarer Flemming Splidsboel Hansen.

”Jeg har bl.a. undersøgt militarisme og patriotisme i det russiske samfund, og hvor militarismen kan ses som evnen til at gå i krig, at man ser krig som noget ønskværdigt og derfor forbereder sig på den, kan patriotismen ses som viljen til at gå i krig og ofre sig for fællesskabet,” forklarer han.

Rusland er i krig i Ukraine, og de forbereder sig på at blive ved. I det russiske statsbudget for 2024 er der afsat 40 % til forsvaret. Til sammenligning får socialområdet 20 %.

Samtidigt udrulles patriotisme for fuld udblæsning overalt i Rusland, fra skolebøger og skulpturer til politiske taler og populærkultur. ”Det er en 360 graders dækning”, forklarer forskeren fra DIIS.

Men noget tyder på, at myndighedernes propagandaprojekt går mere trængt end forventet. Flemming Splidsboel Hansens nyeste forskning indikerer i hvert fald, at der, trods en generelt udpræget støtte i befolkningen, findes en ret begrænset vilje til at gå i krig blandt særligt kultureliten og de unge russere. De støtter måske krig, men ser helst, at andre gør det beskidte arbejde ved fronten.

MILJØ-PATRIOTERNE

De seneste år har en ny forståelse af patriotisme vundet indpas i Rusland. Ifølge meningsmålingerne er en patriot nu i høj grad en, der bekymrer sig om den russiske natur. I popularitet tangerer dén tolkning idéen om patriotisme som viljen til krig.

”Det har skabt en ny socialpolitisk virkelighed, hvor landets ledere bl.a. må tage stilling til, hvordan de vil rydde op efter Sovjetunionens absurde forurening. Derfor så vi også en Putin før krigen, der talte om vigtigheden af miljøplaner og affaldssortering,” forklarer Flemming Splidsboel Hansen. Det russiske samfund er simpelthen nået til et punkt, hvor miljøspørgsmålet er uundgåeligt.

Men bevægelsen udfordrer tanken om opofrelse for det større fællesskab, uddyber han. For selvom miljø-patrioterne også kæmper for de russiske skove, brusende floder og kæmpe bjerge, er deres primære formål at skabe sunde og bæredygtige miljøer lige der, hvor de selv og deres familier bor.

Flemming Splidsboel Hansen understreger, at den traditionelle forståelse af patriotisme generelt har genvundet terræn med krigen i Ukraine, men han tror på, at individualismen og miljøhensynet vil fylde mere og mere i det lange løb.

”Og hvis det sker, og det på den anden side af krigen derfor bliver svære at mobilisere sind og soldater, kan miljø-patriotismen måske afføde en helt ny geopolitisk virkelighed,” afslutter han.

Oplev Flemming Splidsboel Hansen til forelæsningsen 'Krigen i Ukraine – og dens mange konsekvenser'. Se side 11.

Samfund & verden

2412-090

Hvor er Kina på vej hen?

TID: 15/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med Kinas nye storpolitiske vægt og økonomiske betydning har vores syn på landet forandret sig radikalt. Fascinationen af Kina som et økonomisk vidunder er blevet erstattet af bekymringer om Kinas globale magtudøvelse. Samtidig sker der mange forandringer i Kina under præsident Xi Jinping. Der er lanceret en ny udenrigspolitik. Der føres stadig stærkere kontrol med civilsamfundet, kulturlivet og medierne. Og der gennemføres økonomiske reformer med fokus på digital innovation og grøn teknologi. Kom og hør mere om landet, der igen er på vej i en ny retning. Hvordan påvirker det os i Danmark og resten af verden?

- 15/01: Udenrigspolitik og diplomati.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet
- 22/01: Sikkerhedspolitik.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 29/01: Økonomi og politik.** Kjeld Erik Brødsgaard, professor i kinastudier, Copenhagen Business School
- 05/02: Teknologi og innovation.** Erik Wernberg-Tougaard, cand.merc.pol
- 12/02: Klima, grøn omstilling og bæredygtighed.** Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet

2412-093

Dansk økonomis udfordringer

TID: 15/1, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Dansk økonomi kom nogenlunde helskindet igennem COVID-19-pandemien – bedre end de fleste af de lande, vi sædvanligvis sammenligner os med. Det kræver en forklaring. Men udfordringerne for samfundsøkonomien i fremtiden er dog ikke blevet mindre. Regeringens politiske ambition er fortsat at skabe høj økonomisk vækst gennem arbejdsmarkedsreformer, sikre en bæredygtig udvikling, ændre uddannelsernes struktur, øge militærudgifterne og reducere skattetrykket. Forelæsningsrækken sætter et samlet fokus på denne stribe af krav til samfundsøkonomien vurderet i forhold til råderummet i dansk økonomi.

- 15/01: Fra velfærdsstat til konkurrencestat.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 22/01: I hvilken grad er konkurrencestaten udfordret?** Ove Kaj Pedersen, dr.phil., professor emeritus i komparativ politisk økonomi, Copenhagen Business School
- 29/01: En bæredygtig stat. Er det muligt?** Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy
- 05/02: Arbejdsmarkeds-, uddannelses- og fordelingspolitik – hvordan hænger det sammen?** Lars Andersen, direktør, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- 12/02: Hvad bestemmer råderummet i dansk økonomi, og er det tilstrækkeligt?** Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

2412-125

Alt hvad du bør vide om dansk politik

TID: 16/1, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00
 NB! Ingen forelæsning 6/2 og 13/2
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

På Christiansborg går bølgerne ofte højt, når der skal prioriteres mellem forskellige politikområder. Vi er vidner til brugen af modstridende tal, store løfter og tv-debatter, hvor der skrues op for dramatikken. Det kan til tider være svært at gennemskue, hvad prioriteringerne vil betyde for os som borgere. Kan vi se frem til skattelettelser, flere varme hænder i sundhedsvæsenet eller en mere ambitiøs klimapolitik? Hvor skal pengene komme fra? Og på bekostning af hvad? Bliv klogere på de politiske områder, når landets dygtigste forskere tager dig med ind bag de tykke mure på Christiansborg.

- 16/01: Indledningsforelæsning. Nogle træk ved udviklingen i dansk politik efter 1973.** Flemming Juul Christiansen, lektor i politik og forvaltning, Roskilde Universitet
- 23/01: Udenrigspolitik.** Anders Wivel, professor i international politik, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet
- 30/01: Indvandring og integration.** Liv Bjerre, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 20/02: Klima.** Peter Birch Sørensen, professor i økonomi, Københavns Universitet
- 27/02: Økonomi.** Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet
- 05/03: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 12/03: Udviklingspolitik.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

Hvad betyder de økonomiske prioriteringer, der bliver lavet på Christiansborg, for os som borgere? Professor og tidligere overvismand Torben M. Andersen dykker ned økonomien i forelæsningsrækken 'Alt hvad du bør vide om dansk politik'.
Se side 7.

2412-317

Nok om mig – mød Vincent F. Hendricks

TID: 16/1, 1 tirsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Vincent F. Hendricks, dr.phil., ph.d., professor i formel filosofi ved Københavns Universitet og leder af Center for Information og Boblestudier

Foredraget 'Nok om mig' handler om, hvad der sker, hvis vi anskuer livet som et nulsumsspil, hvor vi enten vinder eller taber, og hvor det, som andre opnår, er noget, vi mister. Kollegaen bliver forfremmet, konkurrenten får et bedre årsresultat, eller kæresten vælger at tilbringe sin fridag med sine egne venner – og straks spørger vi os selv og omverdenen: Hvad med mig? Hvorfor skal jeg ikke også have, når de andre får? Det væsentlige svar er: "Det handler ikke om dig!" Vincent F. Hendricks trækker på moralfilosofi, spilteori og adfærdøkonomi i en skarp og bidende kritik af hvad-med-mig-tankegangen, som han anser for at være en perverteret form for egoisme med gunstige vilkår her i digitaliseringens og forbrugerdemokratiets æra. Men der er en vej ud. Den kræver et nysgerrigt opgør med os selv og en erkendelse af, at det hele ikke handler om mig! Det handler om os! Aftenen tager udgangspunkt i bogen 'Nok om mig' (Politikens Forlag), der kan købes i forbindelse med foredraget.

2412-147

Rejsen til Europa – før og efter Ukraine

TID: 16/1, 3 tirsdage, kl. 19:30-21:15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Migration er et af de hedeste politiske emner i Europa. Der er stor velvilje i befolkningerne over for ukrainerne. Men der er fortsat en udbredt frygt for, at migration fra Afrika, Mellemøsten og Asien underminerer EU-landenes sammenhængskraft og dræner offentlige kasser. Omvendt efterlyser erhvervslivet indvandring i en tid med dalende befolkningstal og økonomisk vækst. Der ønskes øget grænsekontrol, men samtidig advares der om overtrædelser af menneskerettigheder, og der ønskes uforbeholden solidaritet med ukrainerne. Dilemmaerne er til at få øje på. Hvad er årsagerne til migrationen? Hvordan ser man i det politiske landskab på udfordringerne og mulighederne? Og hvor er vi på vej hen?

- 16/01: Indvandring til Danmark i et historisk perspektiv.** Garbi Schmidt, professor i kultur- og sprogøkonomi, Roskilde Universitet
- 23/01: Årsager til migration.** Niels Boel, cand.mag., forfatter og journalist
- 30/01: Et nyt 2015? Ukraine, Afghanistan og Syrien.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab

2412-048

Tænkepauser om samfundet

TID: 17/1, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

'Tænkepause'-serien er et fantastisk koncept udviklet af Aarhus Universitetsforlag. Over 60 sider udfolder en ekspert sig veloplagt om et af tidens mest påtrængende emner, og du har nu mulighed for at høre stoffet formidlet af forfatterne selv. Kom med til syv spændende aftener, når vi inviterer en række dygtige forskere til at holde en forelæsning på baggrund af deres 'Tænkepause'. Alle de udvalgte har det til fælles, at de gør os klogere på store spørgsmål om vores samfund.

- 17/01: Lobbyisme.** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 24/01: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 31/01: Nationalitet.** Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet
- 07/02: Terror.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 14/02: Valg.** Jørgen Elklit, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 21/02: Krig.** Gorm Harste, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

2412-148

Den sociologiske arv

TID: 17/1, 7 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

UNDERVISER: Lars Bo Kaspersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School

Hvad lærte vi af de store samfundstænkere? Hvilke spørgsmål rejste de, hvilke spørgsmål besvarede de, og hvad står tilbage? Hvilke begreber og metoder har vi fået med os, og i hvilken udstrækning kan de hjælpe os til at forstå den globale verden i begyndelsen af det 21. århundrede? Denne forelæsningsrække vil gennemgå centrale aspekter af en række klassiske og nyere sociologiske tænkere. Vi vil studere deres indsigtsfulde bidrag til at forstå og løse centrale samfundsmæssige problemer.

17/01: Karl Marx

24/01: Émile Durkheim

31/01: Max Weber

07/02: Norbert Elias

14/02: Pierre Bourdieu

21/02: Anthony Giddens

28/02: De nye tyske tænkere (Hartmut Rosa, Andreas Reckwitz og Axel Honneth)

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRERNE

Lyt til forskerne på
Radio4 og som podcasts
i vidensprogrammerne
'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2412-172

Indblik i Europa

TID: 17/1, 7 onsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvad er der sket i Storbritannien efter Brexit? Hvilken rolle spiller mafiaen i dagens Italien? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Central- og Østeuropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt uden at gå på kompromis med sin egen befolkning? Europa er som kontinent rigt på mangfoldighed. Tag med på en rejse gennem Europa, og få indblik i landenes nyere historie og aktuelle virkelighed.

17/01: Tyskland. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

24/01: Storbritannien. Ole Helmersen, lektor emeritus i engelsk, Copenhagen Business School

31/01: Frankrig. Henrik Prebensen, seniorforsker i fransk, Københavns Universitet

07/02: Italien. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

14/02: Østeuropa. Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet

21/02: Spanien. Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

28/02: Tyrkiet. Mathias Findalen, historiker og forfatter

2412-150

Aktuelle udfordringer for verdens store aktører

TID: 18/1, torsdage kl. 19.45-21.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Verdens store globale og regionale aktører står i disse år over for nye og store udfordringer. I USA er det politiske klima stærkt polariseret, mens man på den internationale scene udfordres af et stadig stærkere Kina. For EU har krigen i Ukraine for alvor sat skub i udviklingen af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, mens fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling fortsat er et vigtigt fokuspunkt. I Brasilien er demokratiet under pres, og uligheden er stigende. Saudi-Arabien er en toneangivende magtfaktor i Mellemøsten, men gennemgår i disse år også en intern forandringsproces. I Mali kæmper man med islamisk terrorisme. Tyrkiet er et centralt NATO-land, men kæmper med dårlig økonomi, mens præsident Erdoğans styre i høj grad splitter befolkningen. Vi har inviteret forskere fra Dansk Institut for Internationale Studier til at give os et indblik i den aktuelle virkelighed for nogle af verdens store aktører.

18/01: USA. Rasmus Sinding Søndergaard, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

25/01: Tyrkiet. Jakob Lindgaard, senioranalytiker, Dansk Institut for Internationale Studier

01/02: Saudi-Arabien. Fannie Ager-schou-Madsen, ph.d.-studerende, Dansk Institut for Internationale Studier

08/02: EU. Christine Nissen, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier, og Sarah Kristine Poppelkvist Johansen, ph.d.-studerende, Dansk Institut for Internationale Studier

15/02: Kina (på letforståeligt engelsk). Yang Jiang, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

22/02: Mali. Signe Marie Cold-Ravnkilde, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

29/02: Brasilien. Marie Kolling, postdoc ved Dansk Institut for Internationale Studier

Hvorfor er demokratiet i flere lande under pres?

Historiker og journalist Vibe Termansen dykker ned i Ungarn i rækken 'Demokrati på afveje'. Se side 10. Mød hende også til forelæsningsen 'I skyggen af Rusland' med afsæt i hendes nye bog. Se side 63.

2412-152

Religion, ret og samfund

TID: 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Niels Valdemar Vinding, lektor i islamiske studier, Københavns Universitet

Der har været en tydelig vækst i love og regler, som gælder for både folkekirke og trossamfund i Danmark. Det omhandler fx omskæring og sjælesorg, tørklæder og helligdage eller sammenstødet mellem ytringsfrihed og religionsfrihed. Dermed er religion – på godt og ondt – blevet noget, vi alle sammen skal forholde os til. I løbet af dagen følger vi udfordringerne fra det helt nære møde i hverdagen til de lokale konflikter på tværs af fx trossamfund, kommuner og boligområder, for til sidst i helikopterperspektiv at se på religionspolitik, lovgivning og domstole. Vi slutter med et blik på fremtiden.

2412-223

Demokrati på afveje

TID: 21/2, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

I mange lande, hvor man ellers har anset demokratiet som mere eller mindre rodfast, ser man tendenser, hvor helt fundamentale demokratiske spilleregler såsom frie valg, uafhængige domstole, pluralisme og ytrings- og pressefrihed tilsidesættes. I Ungarn har Viktor Orbán indskrænket befolkningens demokratiske rettigheder. Indien under Modi undertrykker religiøse minoriteter, og ytringsfriheden knægtes. I Brasilien har Lula genvundet magten, men udfordres af antidemokratiske kræfter på den yderste højrefløj. Demokratierne er her og mange andre steder på afveje. Få et bredt udsyn over udfordringerne.

21/02: **Ungarn.** Vibe Termansen, cand.mag. i historie og journalist

28/02: **Indien.** Jørgen Dige Pedersen, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

06/03: **Israel.** Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

13/03: **Tunesien.** Rikke Hostrup Haugbølle, ph.d., selvstændig forsker og forfatter

20/03: **Brasilien.** Marie Kolling, seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier

2412-038

Silkevejen – dengang og i dag

TID: 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 15. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdenshistorien, har den længe været overset. Men med Sovjetunionens sammenbrud og en åbning af de centralasiatiske tidligere Sovjetrepublikker samt Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Kina har nemlig store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej og langt ud over denne med et globalt net af silkeveje. Få en introduktion til Silkevejens historie og religion, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag. Efter forelæsningserne kan du høre mere om rejser til landene langs den traditionelle Silkevej med rejsebureauet Viktors Farmor.

10.00: **Silkevejens historie og religion.**

Gert Lyng Sørensén, journalist med diplom i udenrigspolitik

12.30: **'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

2412-349

Rundt om Italien

TID: 29/2, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Det moderne Italien gemmer på mange spændende fortællinger. Vi dykker ned i Italiens historie, der siden samlingen i anden halvdel af 1800-tallet har været begivenhedsrig, omfuldt og fuld af markante personligheder som Mussolini og Berlusconi. Italien har trods efterkrigstidens mange politiske kriser været et vigtigt kerneland i den europæiske integrationsproces frem til i dag, hvor forskellige populistiske og euroskeptiske bevægelser imidlertid har set dagens lys. En central del af fortællingen om det moderne Italien omhandler også mafiaen. Hør om, hvad det særegne ved den italienske mafia er, hvilken rolle den spiller i dag, og hvordan den har tilpasset sig skiftende samfundsforhold og -strukturer. Vi skal også forbi det store lærred med en overflyvning af italiensk filmhistorie.

29/02: Italiensk filmkunst. Rasmus

Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

07/03: Den italienske mafia. Thomas Harder, cand.mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter

14/03: Italiens moderne historie – fra samlingen til i dag. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

2412-451

Krigen i Ukraine – og dens mange konsekvenser

TID: 11/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

Krigen i Ukraine er den største krig i Europa siden 2. verdenskrig. Den har allerede fået store konsekvenser, og den vil trække et langt spor, som sandsynligvis vil påvirke os i generationer. Flemming Splidsboel Hansen status på krigen i Ukraine og gennemgår nogle af de konsekvenser, som vi i Danmark og Europa skal forholde os til. De forskellige mulige udfald af selve krigen vil føre til forskellige mulige udviklinger, men vi er fanget i situationen uanset hvad og er nødt til at forberede os bedst muligt på en usikker fremtid.

2412-354

AI mellem fornuft og følelse

TID: 18/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jan Damsgaard, cand.scient. i datalogi, ph.d. og professor på Institut for Digitalisering, Copenhagen Business School

AI (kunstig intelligens) har ramt hele verden, og brugerne er begejstrede. Teknologien har spredt sig med lynets hast og hurtigere end noget tidligere fænomen på internettet. Forelæsningen afmystificerer AI og giver masser af eksempler på, hvordan teknologien kan hjælpe virksomheder og det offentlige med sagsbehandling, HR-opgaver, diagnostik, kommunikation og meget andet. Derudover handler den også om vigtigheden af regulering, der ifølge forelæseren ikke må være så hård, at vi bremser EU-landenes muligheder for at skabe konkurrencedygtige AI-baserede virksomheder og dermed overlader initiativet til andre. Hvad gemmer der sig i 'den sorte boks', og hvordan skal vi høste fordelene samt håndtere ulemper og misbrug? Vi gør alle klogt i at forholde os til algoritmernes indtog i erhvervslivet, i det offentlige, i uddannelsessystemet, i sundhedsvæsenet, i vores hjem – ja, i hele samfundet og økonomien.

2412-111

Thomas Piketty og den økonomiske ulighed

TID: 19/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Rune Møller Stahl, adjunkt ved Centre for Business and Development, Copenhagen Business School

I lang tid blev ulighed betragtet som et overstået problem i vores del af verden. Men det sidste årti er den økonomiske ulighed rykket ind som et helt centralt emne i den politiske debat. Den mest centrale figur i denne udvikling er den franske økonom Thomas Piketty. Forelæsningen gennemgår Pikettys ambitiøse forsøg på at skabe en forståelse af det globale samspil mellem økonomisk og politisk magt, der har præget ulighedens historie gennem de seneste 200-300 år, og diskuterer, hvorfor Pikettys forskning har fået så stor gennemslagskraft i vores tid.

2412-145

Hvor er verden på vej hen? Mød Clement Kjersgaard

TID: 19/3, 1 tirsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, journalist, tv-vært og udgiver af RÆSON og ÆRA

Verden har i den grad været i røre de seneste år. COVID-19, krig i Ukraine, energi- og forsyningskrise, klimaforandringer. Fortsæt selv listen. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med, at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og nye problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det.

2412-112

Hvor er sundhedsvæsenet på vej hen?

TID: 20/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet

Sundhedsvæsenet er altid til debat. Reformer, økonomi og skandaler leverer løbende stof til politisk og offentlig diskussion. Få et overblik og en vurdering af de aktuelle sundhedspolitiske problemstillinger og deres mulige løsningsforslag. Mens regeringen igen står klar til at reformere sundhedsvæsenet, presser mange spørgsmål sig på. Hvad skyldes manglen på sygeplejersker, og findes der hurtige løsninger eller kun lange seje træk? Har udviklingen af supersygehusene forømt udviklingen af det nære sundhedsvæsen? Kan det nære sundhedsvæsen være løsningen på det stigende antal kroniske patienter? Hvad er status på de store sygehusbyggeriers tidsplaner og budgetter? Kom og hør, hvor sundhedsvæsenet er på vej hen.

2412-045

Island

TID: 2/4, 4 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Island fascinerer med sine vulkaner, sine blodige sagaer og sin storslåede natur. Både Islands samfund, natur, kultur og historie gør stort indtryk på alle, der kommer i berøring med øen ude i det barske Atlanterhav. Island er den helt rette blanding af tradition og forandring. Hvordan er Island opstået, og hvorfor er Island et helt specielt sted på Jorden? Hvordan afspejler landets udvikling sig i moderne forfattere som Hallgrímur Helgason, Sjón og Jón Kalman Stefánsson? Hvad er det, der er så særligt ved Islands natur og fugleliv? Få svar på disse og mange andre spørgsmål, og kom ind under huden på øen mod nord.

02/04: Island dengang og i dag. Fra vikinger til pengespekulanter.

Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

09/04: Islands politiske og økonomiske forhold.

Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

16/04: Islands natur og fugle.

Ib Krag Petersen, seniorrådgiver, Aarhus Universitet

23/04: Nyere islandsk litteratur.

Kim Lembek, cand.mag. i dansk og islandsk

2412-452

Kina i Afrika – et nyt kapløb?

TID: 3/4, 6 onsdage, kl. 17:30-19:15. NB! Ingen undervisning den 24/4
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Yosef Kamal Ibssa, cand.scient.pol., ph.d., ekstern lektor, Københavns Universitet

Kinas og Afrikas økonomiske og diplomatiske forbindelser har udviklet sig hurtigt i de sidste tyve år. Mediehistorier skildrer Kinas engagement som et nyt 'kapløb om Afrika', der minder om Vestens koloniale engagement med Afrika i det 20. århundrede. Hvad er den virkelige historie? Hvad får Kina ud af sit engagement i Afrika? Hvorfor er demokratiet på tilbagegang i Afrika? Hvorfor vil mange lande i Afrika kopiere den kinesiske udviklingsmodel? Hvorfor vinder Kinas model frem (internationalt), frem for Vestens demokratimodel? Hvorfor er Frankrig flere steder i Vestafrika blevet smidt ud af sine tidligere kolonier? En del af svaret kan findes ved at undersøge den globale magtændring og Kinas engagement i Afrika.

03/04: Global magtændring? Kinas opstigning til stormagt i det internationale system

10/04: Kinas engagement i Afrika og overordnet strategi (Beijing Consensus) som konkurrent til den vestlige (Washington Consensus)

17/04: Den demokratiske styreform – baggrund for demokrati og demokratisering

01/05: Demokratiseringsbølge i Afrika – 'Afrikas anden befrielse'

08/05: Tilbagegang for demokratiet – politisk indvirkning af Kinas engagement i Afrika?

15/05: Det nye kapløb om Afrika – imperiernes sidste krampe-trækning

2412-356

Østeuropa i dag

TID: 8/4, 5 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Ruslands invasion af Ukraine har sat dybe spor i Østeuropa. Naturligvis særligt i netop Ukraine, hvor krigen er blevet hverdag for befolkningen. Derudover lever flere lande med frygten for at blive Putins næste mål – heriblandt de baltiske lande. I flere lande er den demokratiske udvikling desuden udfordret. I Ungarn og Polen er demokratiske institutioner systematisk blevet undermineret de seneste mange år. På Balkan har flere lande en målsætning om at blive optaget i EU, hvilket dog vanskeliggøres af politisk ustabilitet og etnopolitiske spændinger i regionen. Endelig kigger vi på politiske oppositionsgrupper i Rusland og Belarus. Hvem er de? Og har de nogen reel indflydelse?

08/04: Ukraine: hverdagslivet under krigen.

Vera Skvirskaia, lektor, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

15/04: Baltikum og truslen fra Rusland.

Lars Johannsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

22/04: Illiberale demokratier i Polen og Ungarn.

Regitze Rohlfing-Frederiksen, ph.d.-studerende, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

29/04: Demokratiske udfordringer og nationalisme på Balkan.

Zlatko Jovanovic, ph.d. i historie, seniorprojektleder og analytiker, Demokrati i Europa - Oplysningsforbundet (DEO)

06/05: Politisk opposition i Rusland og Belarus.

Katrine Stevnhøj, ph.d., Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

2412-359

Sydkorea – fra krig til k-pop

TID: 9/4, 1 tirsdag, kl. 17:15-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Sofie Nyland Brodersen, ph.d. i økonomi, ekstern lektor, Aarhus Universitet, og oversætter af koreansk litteratur

Kom med på en spændende rejse gennem Sydkorea. I løbet af aftenen skal vi blive klogere på samfund, demokrati, traditioner, historie og ikke mindst de overraskende og spændende kulturfænomener, som strømmer ud fra Sydkorea i dag. Du får indblik i både Koreakrigen og de politiske spændinger og den kraftige økonomiske vækst, som fulgte i kølvandet. Sociale hierarkier, omgangsformer og gamle traditioner. Den enorme og søvnløse storby Seoul, som ligger blot en times kørsel fra grænsen til Nordkorea. Noraebang (karaoke), soju (koreansk spiritus) og koreansk arbejdskultur – og sidst men ikke mindst populærkulturen kendt som Hallyu, som du måske har oplevet med ørehængerne 'Gangnam Style', Netflix-serien 'Squid Game' eller Oscarvinderen 'Parasite'.

2412-390

Vilde problemer – mød Sigge Winther Nielsen

TID: 30/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

Bog: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Sigge Winther Nielsen, ph.d. i statskundskab, direktør for INVI – Institut for vilde problemer

De vilde problemer hober sig op i samfundet. Mange storslåede planer, projekter og politikker kommer aldrig i mål. I Danmark bryster vi os af et velordnet velfærdssamfund. Vi har løst de fleste tamme problemer – anlagt veje, bygget skoler og behandlet borgerne på sygehuse. Men i dag står vi tilbage med de vilde problemer, som er sværere at tage hånd om. Hvordan styrker vi folkesundheden, skaffer flere medarbejdere til et presset arbejdsmarked, løfter socialt udsatte, forbedrer læring for de svageste i folkeskolen, imødegår unges mistrivsel, begrænser kriminaliteten og sætter ind mod klimakrisen? Sigge Winther Nielsen, direktør for INVI – Institut for vilde problemer, gør os klogere på, hvordan vi tackler de vilde problemer. Forelæsningsen er baseret på bogen 'Vilde problemer. Værktøjskasse til politikere, praktikere og policy-entreprenører' (Nord Academic).

2412-002

Det danske sprog – udvikling eller afvikling?

TID: 21/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Sabine Kirchmeier-Andersen, ph.d. og tidligere direktør for Dansk Sprognavn

Er sproget under udvikling eller afvikling? Vores sprog forandrer sig med tiden. Måske i dag en smule hurtigere end i gamle dage. Vi studser over nye engelske glosser, falder over udtryk, der ændrer betydning, og rynker panden over ord, der staves anderledes, end man er vant til. Hvordan opstår disse forandringer, hvad betyder de for vores sprog, og hvad er sproget i grunden for en størrelse? Hvordan påvirkes sproget af udviklingen i verden, i vores samfund og i de nye kommunikationsformer? Kan det ende med, at dansk forsvinder, eller at vi til sidst ikke kan forstå hinanden? Få svarene – godt krydret med tankevækkende og underholdende eksempler på mulighederne og umulighederne i vores forunderlige sprog.

Gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne

SE SIDE 40-41

2422-199

Samfundsøkonomiske udfordringer

TID: 2/9, 5 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Forståelsen af de grundlæggende samfundsøkonomiske teorier er i opbrud. Samfundsøkonomiske kriser synes at være blevet noget nær en permanent tilstand: stagnation i produktion, finansbobler, stigende ulighed, offentlige budgetunderskud og miljøbelastning i kombination med en fortsat temperaturstigning. Forrige århundredes samfundsøkonomiske teorier og politik er ikke længere fuldt tidssvarende. De traditionelle lærebøger, der antager, at det markedsøkonomiske system er selvregulerende og af sig selv kan genskabe finansiell stabilitet, vækst og et roligt klima, er mildt sagt udfordret af virkeligheden. Dette kursus sigter mod en opdatering af den samfundsøkonomiske forståelse af de aktuelle udfordringer.

02/09: Bruttonationalproduktet: Hvorfor er det kun pengeværdier, der tæller?

09/09: Stagnation, øget ulighed og stort overskud på betalingsbalancen: Hvorfor? Og kan det blive ved?

16/09: Bæredygtig udvikling: Har 'vi' råd til den, eller har 'vi' råd til at lade være?

23/09: Hvordan opgøres 'råderummet' for den økonomiske politik? Hvor dybe lommer har staten egentlig?

30/09: Kan centralbankerne blive ved med at trykke e-penge og samtidig styre inflationen?

2422-179

Bag om det amerikanske valg

TID: 3/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Tirsdag den 5. november 2024 går amerikanerne til valg, og det bliver afgjort, om Joe Biden får lov at fortsætte i endnu en periode, eller om det bliver republikanerne, som sætter sig på præsidentembedet de næste fire år. Samtidig er der også valg til USA's kongres, som får stor betydning for den næste præsidents handlemuligheder i de kommende år. Vi varmer op til valget og går i dybden med en række vigtige temaer og spørgsmål, som kommer til at dominere valgkampen og afgøre udfaldet. Bliv klædt på til at forstå det amerikanske valg.

03/09: Valgsystemet. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

10/09: Kandidaterne. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

17/09: Medierne. Anders Bo Rasmussen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

24/09: Udenrigspolitikken. Jakob Sinding Skött, ph.d. i statskundskab og lektor i samfundsfag, Nyborg Gymnasium

01/10: Præsidentvalgets racemæssige og etniske dimensioner. Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

08/10: Status på valgkampen. Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet

2422-048

Rundt om Japan

— **TID:** 3/9, 7 tirsdage, kl. 17.30-19.15. NB! Ingen undervisning den 15/10
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Japan er en unik rejsedestination – både i virkeligheden og i tanken. Landet er både fremmedartet og fascinerende. Gennem seks forelæsninger går vi helt tæt på Japan. Hvilken historie har formet landet? Hvilken rolle spiller religion i Japan? Og hvad kendetegner japansk kunst og arkitektur? Vi skal også introduceres til japanske filmpærler og blive klogere på forfatteren Haruki Murakamis magiske universer.

- 03/09: Japans historie.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 10/09: Japansk arkitektur og rumopfattelse.** Anders Brix, arkitekt og tidl. professor ved Det Kongelige Akademi, Arkitektur
- 17/09: Religion i Japan.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 24/09: Japansk filmkunst.** Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
- 01/10: Murakamis Japan.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 08/10: Japansk kunst og udvekslingen med Vesten efter 1854.** Malene Wagner, MA i kunsthistorie, Tiger-tanuki.com
- 22/10: Smagen i det japanske køkken.** Ole G. Mouritsen, professor i gastrofysik og kulinarisk fødevarerinnovation, Københavns Universitet

2422-055

Velfærdsstatens udfordringer

— **TID:** 4/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der er nok udfordringer at få øje på i velfærdsstaten. Udbyttesagen og Britta Nielsens svindel i Socialstyrelsen er fundamentale tillidsbrud. Digitaliseringen vil føre til færre job til ufaglærte og i servicesektoren, hvilket kan skabe øget arbejdsløshed og ulighed. Og globaliseringen, den frie bevægelighed og konkurrencestaten har i stigende grad udhulet idéen om den universelle velfærdsstat, hvor alle har ret til det samme uanset indkomst. Så hvor er vi egentlig på vej hen? Kan vi løse velfærdsstatens udfordringer – og beholde velfærden?

- 04/09: Mere kontrol eller tillid?** Gert Tinggaard Svendsen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 11/09: Udsyn – velfærdsstaten uden for Danmarks grænser.** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 18/09: Opgør med de universelle ydelser?** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet
- 25/09: Hvordan tackler velfærdsstaten den digitale økonomi?** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 02/10: Hvordan påvirker EU-samarbejdet velfærdsstaten?** Caroline de la Porte, professor MSO i statskundskab, Copenhagen Business School

2422-072

Danmarks fremtid

— **TID:** 4/9, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Pandemi, krig, klimaforandringer og tårnhøj inflation. Det er blot nogle af de store aktuelle udfordringer, som vi skal navigere i for at sikre et godt udgangspunkt for de kommende generationer. Hvordan når vi vores klimamålsætninger? Hvad skal der til for at få økonomien på ret kurs igen? Og hvilke konsekvenser har internationale konflikter og krige for dansk sikkerhedspolitik? Seks af landets største eksperter peger på nogle af de vigtigste dagsordener, der kommer til at præge fremtidens Danmark.

- 04/09: Demokrati.** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 11/09: Økonomi.** Carl-Johan Lars Dalgaard, professor i økonomi og formand for Det Økonomiske Råd, Københavns Universitet
- 18/09: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 25/09: Klima.** Bente Halkier, professor i sociologi, Københavns Universitet, og medlem af Klimarådet
- 02/10: Udlændingepolitik og integration.** Liv Bjerre, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/10: Sikkerhedspolitik.** Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet, og professor, Center for War Studies, Syddansk Universitet

2422-049

Indblik i Asien

— **TID:** 4/9, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Asien er både klodens største og mest folkerige kontinent og besidder en enorm spændvidde. Regionen rummer alt fra verdens bedste studerende, voksende middelklasser og vækst til nogle af verdens fattigste lande, aldrende befolkninger, militærkonflikter, terror, naturkatastrofer og klimaudfordringer. Hvordan ser forholdene ud i de enkelte lande og regioner? Og hvordan forholder de sig til hinanden? Få introduktionen til den mangfoldige region her.

- 04/09: Japan.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 11/09: Kina.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet
- 18/09: Myanmar.** Helene Maria Kyed, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 25/09: Nordkorea.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 02/10: Indien.** Jørgen Dige Pedersen, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/10: Thailand.** Johannes Dragsbæk Schmidt, adjungeret lektor, Udviklingsstudier og Internationale Relationer, Aalborg Universitet

2422-204

Fra mudderkast til konstruktiv dialog – med Kurt Strand

TID: 11/9, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERSER: Kurt Strand, journalist

Den offentlige debat er ofte forurenset med mundhuggeri, mudderkast og falske konflikter. Med afsæt i en diagnosticering af tilstanden i dominerende debatfora viser journalist Kurt Strand, hvordan unødigt grøftegravning optrapper konflikter i samfundet, og hvad der kan forandre den måde, vi taler med hinanden på. Først kigger vi på, hvordan et velfungerende demokrati er afhængigt af, at vi kan tale ordentligt med hinanden. Efterfølgende sættes der fokus på, hvordan konflikter mellem mennesker ofte bliver skabt med oppiskede modsætninger. Til slut undersøges det, hvordan den offentlige debat kan blive mere dialogsøgende og konstruktiv.

11/09: Er den næste pandemi polarisering?

18/09: Demokratiets masseødelæggelsesvåben

25/09: At diskutere er at tænke sammen

2422-065

Demokratiets krise og den nye konservatisme

TID: 21/10, 8 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Vores demokratier gennemlever en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Vi ser en fortsat politisk krise i Storbritannien, der går tilbage til Brexit-afstemningen, vedvarende højrenationale tendenser i Tyskland og stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig markant gældende hos Putin i Rusland og i den republikanske bevægelse i USA, mens der i bl.a. Tyrkiet og Mellemøsten ses forstærkede autokratiske tendenser. Forelæsningsrækken vil belyse aktuelle udtryk for denne udvikling i otte forelæsninger, der med fælles udgangspunkt diskuterer forskellige udtryk for demokratiets aktuelle krise.

21/10: Demokratiets aktuelle kriser. Et overblik. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

28/10: Autokratiske tendenser på Balkan. Zlatko Jovanovic, ph.d. i historie, seniorprojektleder og analytiker, Demokrati i Europa - Oplysningsforbundet (DEO)

04/11: Det splittede Storbritannien. Demokratiske krisetegn efter Brexit. Ole Helmersen, lektor emeritus i engelsk, Copenhagen Business School

11/11: Tyskland. Stabilitetens hjemland under pres fra højre? Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet, og visiting professor, Europa-Universität Flensburg

18/11: Antidemokratiske tendenser i Visegrád-landene. Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet

25/11: Det splittede USA. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

02/12: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland. Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet

09/12: Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

2422-224

Mellemøsten – aktuelle udfordringer og perspektiver

TID: 23/10, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Mellemøsten er i krise. 1990'ernes fredsproces og det arabiske forår i 2011 er historie. Regionen er splittet og præget af mangfoldige problemer: forstærkede autoritære tendenser i mange af staterne, svage alliancer uden for regionen, dramatisk vandmangel, interne konflikter, voldelige religiøse bevægelser, sekteriske modsætninger og enorme flygtningestrømme. Hvilke udfordringer er de mest centrale, og hvad synes at være perspektiverne for denne kriseramte region? Det forsøger en række mellemøstforskere at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de mest relevante problemers særlige karakter. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på Europas nærområde mod syd og sydøst og kaster desuden et blik på regionens umiddelbare naboer mod øst, hvor Talebanbevægelsen igen har magten i Afghanistan.

23/10: Oprør og alliancer – Mellemøsten efter det arabiske forår.

Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

30/10: Mellemøsten og Tyrkiet – aktuelle udfordringer. Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

06/11: Vandmangel og klimakrise. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

13/11: Iran i dag. Rasmus Christian Elling, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

20/11: Europas forhold til Nordafrika og Mellemøsten. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

27/11: Talebanbevægelserne i Afghanistan og Pakistan – og hvilken rolle spiller religion? Mona Kanwal Sheikh, postdoc i international sikkerhed, Dansk Institut for Internationale Studier

04/12: Rivaliseringen mellem Iran og Saudi-Arabien – konsekvenser i Mellemøstens svage stater. Maria-Louise Clausen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

11/12: Migrationskrise og flygtninge i Mellemøsten. Peter Seeberg, lektor emeritus i mellemøststudier, Syddansk Universitet

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

2422-051

En ny verdensorden?

TID: 23/10, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

USA og Vesten har domineret verdensordenen i årtier, nogle vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter i andre områder af verden sig i stigende grad gældende. Og de globale udfordringer hober sig op. Humanitære kriser, buldrende inflation, tiltagende klimaforandringer og hærgende pandemier. For blot at nævne et par stykker. Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig? Vil de kunne møde tidens store prøvelser? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Og hvilke former for konflikter og krige står vi over for i de kommende år? Er vi på vej mod en ny verdensorden?

- 23/10: USA.** Rasmus Sinding Søndergaard, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 30/10: Afrika.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 06/11: Arktis.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 13/11: Latinamerika.** Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School
- 20/11: EU.** Rasmus Nørlem Sørensen, chefanalytiker, Demokrati i Europa – Oplysningsforbundet (DEO)
- 27/11: Mellemøsten.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 04/12: Asien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

2422-013

Alt hvad du bør vide om samfundet

TID: 23/10, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vil du vide mere om, hvordan samfundet ser ud i dag, og hvordan det vil udvikle sig i fremtiden? Hør om Danmarks økonomi, velfærdssystem, parlamentariske system, retsvæsen, sikkerhedspolitik og meget mere. Disse elementer vil blive set i perspektiv af fortiden, ligesom vi vil skue ud i fremtiden. Mød centrale danske samfundsforskere, og bliv klædt på til at deltage i samfundsdebatten.

- 23/10: Danmarks moderne statshistorie.** Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 30/10: Danmarks parlamentariske system.** Palle Svensson, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 06/11: Dansk retsvæsen.** Nicolaj Sivan Holst, lektor i jura, Aarhus Universitet
- 13/11: Danmarks sikkerhedspolitik.** Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet, og professor, Center for War Studies, Syddansk Universitet
- 20/11: Samfundsökonomi.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm. og professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 27/11: Velfærdsstaten.** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet

2422-236

Rusland under Putin

TID: 24/10, 7 torsdage kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

"Der er et før og efter 24. februar 2022!" Dette fyndord om Putins tragiske overfald på Ukraine, og hvad heraf fulgte for Ukraine og Rusland selv, sætter rammen for denne forelæsningsrække. Hvad ledte op til invasionen? Og hvad vil konsekvenserne være for Rusland og international politik? Hvad betyder krigen for det store antal russere bosat uden for Ruslands grænser? Ligger en del af forklaringen i den russiske selvforståelse? Får krigen mellem Hamas og Israel følger for Ruslands diplomatiske og militære optioner i Ukraine-krigen og internationalt? Vær med, når fagfolkene dissekterer Rusland under Putin.

- 24/10: Russisk selvforståelse: fra Peter den Store til Putin.** Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold
- 31/10: Rusland i Mellemøsten.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 7/11: Putin og russiske folkefæller i det nære udland.** Jonas Gejl Kaas, adjunkt i strategi og krigsstudier, Forsvarsakademiet
- 14/11: Ukraine-krigen og det sikkerhedspolitiske paradigmeskift i Europa.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 21/11: Kina, Rusland og verdensordenen?** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 28/11: Medier og censur i Rusland.** Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet
- 5/12: Nedstigende magt. Putinruslands økonomiske svækkelse.** Peter Toft, ph.d. i statskundskab og deputy director i country risk, Danmarks Eksportkredit.

Sæt kryds i kalenderen til
 Historiske Dage 9.-10. marts

HISTORISKEDAGE.DK

2422-143

Drab i Danmark

TID: 26/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Drab fascinerer os. Vi stifter bekendtskab med mordere og deres ofre overalt – i film, bøger, true crime-podcasts og ikke mindst i nyhederne, hvor virkelighedens forbrydelser præsenteres for os dagligt. Men hvor godt kender vi egentlig til behandlingen af denne uhyggelige forbrydelse – drabet – som ulykkeligvis bliver begået hver evig eneste dag mange steder i verden? Eksperterne stiller skarpt på en hverdag med lægelige undersøgelser af drabs ofre og gerningsmænd og på straffesagen, som naturligt følger en drabsforbrydelse. Ydermere dykker vi ned i, hvordan drabet som fænomen skildres i litteraturen. Bliv klogere på, hvordan drabet som forbrydelse håndteres inden for det retsmedicinske, juridiske og litteraturvidenskabelige fagområde.

- 10.00: Retsmedicineren og drab.** Asger Hedegård Thomsen, ph.d. og speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet
- 12.30: Straffesagen.** Nicolaj Sivan Holst, lektor i jura, Aarhus Universitet
- 14.30: Drab i litteraturen.** Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

2422-076

Danmarkskortet

TID: 10/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

I Aarhus er det almindeligt at spørge, om "du vil ha' en anden bøff", når fadet går rundt. Det betyder ikke, at du skal aflevere den, du allerede har bugseret over på din tallerken. I samme boldgade går østdanskere på toilettet, når jyder går på toilet. I Herning er æbleflæsk ikke en særlig fast del af madkulturen, mens samme ret på de østdanske øer er veletableret. Røgede og saltede sild har (haft) en meget mere fast plads i madkulturen i øst end i vest; helt modsat torsk og flade fisk. Det hele hænger sammen med naturen, menneskene og de muligheder, der har været op gennem historien. Forelæsningsen viser, hvor stor mangfoldigheden er i Danmark, og hvordan historien stadig påvirker os som moderne danskere i forskellige egne af Danmark.

2422-023

Israel og Palæstina

TID: 23/11, 1 lørdag, kl. 9.45-15.45
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

En stribe land på størrelse med Jylland. Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. I Israel lever ortodokse jøder med tildækkede kvinder side om side med israelske mænd og kvinder i jakkesæt. Befolkningen er sammensat af tilflyttere med meget varierende oprindelseslande og fortolkninger af jødedommen. Og det samme gør sig gældende for palæstinenserne, hvor fx kønsrollerne også er blevet påvirket af den lange konflikt. Få en grundlæggende introduktion til Israel og Palæstina.

- 09.45: Historien om Israel og Palæstina.** Bjarke Vestesen, journalist
- 12.15: Det jødiske folk – en mosaik.** Bjarke Vestesen, journalist
- 14.15: Israel og omverdenen.** Hans Henrik Fafner, journalist

2422-201

Rundt om Spanien

TID: 26/11, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Tag med til Spanien. Vi tager en tur rundt om de mange spændende historier, som det store land på Den Iberiske Halvø gemmer på. Vi ser nærmere på den spanske borgerkrig fra 1936-39, en af de hårdeste og bitreste konflikter i det 20. århundrede, der endte ud i fire årtiers diktatur under general Franco. Herefter skal vi dykke ned i den rige spanske kunsthistorie, hvor vi møder store kunstnere som fx El Greco, Velázquez og Goya. Endeligt skal vi kigge nutidens Spanien efter i sømmene, og bl.a. høre om, hvordan den aktuelle økonomiske og samfundsmæssige situation ser ud, og om forholdet mellem de selvstyrende regioner og centralmagten.

- 26/11: Den spanske borgerkrig.** Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker
- 03/12: Spansk kunst.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie
- 10/12: Spanien i dag.** Carsten Jacob Humlebæk, lektor i spanske samfundsforhold, Copenhagen Business School

2422-078

Som man si'r

TID: 9/12, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

Sproglig mangfoldighed trives i Danmark og vil uden tvivl også fremover være en del af vores hverdag. Talesprogene rundt om i Danmark har mange farver og facetter, og de fortæller om, hvem vi er eller gerne vil være, hvad vi laver, hvor gamle vi er, og meget mere. Vi har bestemt både smag og fine fornemmelser, når det gælder sprog, og tiden er inde til at øge fokus på forskellene snarere end på ensretning. Vestjysk, bornholmsk og multietnolekt er næsten ukendte for andre end dem, der taler sprogene, og mange talere føler sig utilpassede ved at vælge deres modersmål. Den slags har stor betydning for både vores tro på os selv og vores sprog – eller mangel på samme. Tiden er inde til at glæde sig over vores sprudlende sproglige mangfoldighed.

Tilmeld dig nyhedsbrevet på fuau.dk

FÅ INFORMATION OM SÆRLIGE TILBUD
OM SÆRARRANGEMENTER

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2412-120

Skriv professionelt

— **TID:** 15/1, 5 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Arbejder du med skriftlig kommunikation i erhvervsmæssig eller frivillig sammenhæng – eller vil du bare gerne blive bedre til at skrive professionelt? Fem forelæsere sætter fokus på, hvordan du driver den gode idé frem, hvordan du får gode skrivevaner, og hvordan du gør din tekst både levende, skarp og relevant for din modtager. Få indblik i, hvordan du får dit budskab igennem – fra retskrivning til feedback og brugen af argumentationsteknikker.

- 15/01: Konkretiser din idé.** Annette Hoffskov, ekstern lektor i retorik og kommunikation, Copenhagen Business School og Aalborg Universitet Copenhagen
- 22/01: Skriv velargumenteret, og giv velbegrundet feedback.** Simone Brendstrup Søndergaard, udviklingskonsulent og cand.mag. i retorik
- 29/01: Skriv fejlfrit.** Richard Madsen, ph.d. i statistisk sprogvidenskab, freelance sprogkonsulent
- 05/02: Få gode skrivevaner – skriv gode tekster.** Mikkel Hvid, journalist, cand.mag. i dansk
- 12/02: Skriv til websites.** Nanna Friis, forfatter og cand.mag. i dansk, Friis Kommunikation

2412-313

Lær at mestre din økonomi

— **TID:** 17/1, 1 onsdag, kl. 17.15-19.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Desirée Ballegaard, cand.merc.aud., finansiel rådgiver og stifter af Boovot

I de tider, vi lever i, med store udsving og mange usikre faktorer, der kan gøre hverdagslivet til en økonomisk udfordring, er det vigtigere end nogensinde at få bygget oven på fundamentet for en sund økonomi og givet sig selv den økonomiske frihed, man ønsker. Til denne forelæsning lærer du, hvordan du skal tilrettelægge og opbygge din formue, aktivt som passivt, så den understøtter dine mål, uagtet hvor du befinder dig i livet. Du kan se frem til emner som: formueforhold, bolig, lån, friværdis, pension, investering og personskat, og hvordan du kan få dette til at gå op i en højere enhed. Du lærer, hvordan du tilrettelægger din økonomi og risikostyrer de elementer, som styrer den, så den understøtter dine drømme, ønsker og mål på kort, middel og lang sigt, samtidig med at du også skal leve og nyde livet.

2412-160

Meningsfuld ledelse

— **TID:** 17/1, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
UNDERVISER: Kristoffer Geer, organisationspsykolog, leadership consultant, Ennova

Meningsfuldhed er blevet et almengyldigt ord i det danske erhvervsliv, men hvad betyder det egentlig, og hvordan begynder man at arbejde med meningsfuldhed både som individ, men også som leder. Dette kursus har til formål at hjælpe ledere og ledelsesinteresserede med at forstå og udvikle en meningsfuld og engagerende ledelsesstil. Kurset er designet til at udstyre deltagerne med viden, færdigheder og praktiske værktøjer til at skabe en mere meningsfuld arbejdsplads, hvor medarbejderne realiserer deres potentiale. Gennem undervisningen vil deltagerne lære om meningsfuldhedens filosofiske ophav, begrebets betydning i professionelle sammenhænge, identificere individuelle værdier og formål samt få mulighed for at dele viden og erfaringer med hinanden.

- 17/01: Introduktion til meningsfuldhed**
24/01: Værdier og formål
31/01: Meningsfuldhed på arbejdet I
07/02: Meningsfuldhed på arbejdet II
14/02: Kommunikation og feedback
21/02: Fremtidens meningsfulde ledelse

2412-026

Tredje generations coaching

TID: 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet, og gæsteprofessor på CBS/ Master of Public Governance

Ønsker du at få indblik i den nyeste og banebrydende udvikling inden for coaching, og er du parat til at tænke dialoger og samtaler på en ny måde? Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Dagen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver.

2412-033

Etik i lægegerningen og sygeplejen

TID: 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Lilian Zöllner, ph.d. i religion og forhenværende leder af Center for Selvmordsforskning

Mødet mellem læge, ansatte i sygeplejen, patient og pårørende finder sted i en blanding af naturvidenskab og mellemmenneskelige forhold. Og netop det, som foregår mellem mennesker, er centralt i K.E. Løgstrups filosofi og etik. K.E. Løgstrups filosofi og etik rummer overvejelser om bl.a. tillid, talens åbenhed, barmhjertighed, håb, magt samt normer og regler. Disse begreber er helt centrale i lægegerningen og sygeplejen og i de etiske dilemmaer, læger og sygeplejersker møder i det daglige arbejde og i samfundsdebatten. Den etiske fordring om altid at gøre det gode, som ethvert menneske bør forholde sig til, stiller lægen og sygeplejersken i etiske dilemmaer, som skal løses. Læger, ansatte i sygeplejen, patienter og pårørende har brug for hinanden, og de er afhængige af hinanden på godt og ondt. Bliv klogere på dette møde mellem læge, ansatte i sygeplejen, patient og pårørende.

2412-052

Stress i et eksistentielt perspektiv

TID: 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Mette Vesterager, cand.mag. i filosofi, rådgiver, coach, terapeut og forfatter

Stress har enorme omkostninger for mennesker, virksomheder og samfundet. I dag bliver stress ofte forstået som et individuelt problem forårsaget af bl.a. perfektionisme eller som en ubalance mellem omgivelsernes krav og den enkeltes ressourcer. Men sådanne forståelser er ikke tilstrækkelige til at forklare stress eller afhjælpe problemet. I et eksistentielt perspektiv ses stress som et resultat af, at vores eksistensmuligheder er under hastige forandringer. Den teknologiske og sociale udvikling har ændret vores opfattelse af tid, rum og relationer. Normer forandres hurtigere end nogensinde før. Vores mulighedsrum udvides, og det er op til os selv at skabe mening og identitet. Det giver en frihed, men er også en eksistentiel byrde. Få en dybere forståelse af årsagerne til stress samt mulige løsninger på problemet.

2322-140

Arbejdslivets svære følelser

TID: 1/2, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jacob Thorsen, organisationspsykolog

Følelser i arbejdslivet er på mange måder noget mærkeligt ukonkret. Noget, der kan overvælde fra tid til anden, men samtidig noget, der kan være så uendeligt svært at tale og få helt greb om. Derfor reduceres arbejdslivets følelser for mange til bankende hjerter eller svedige håndflader. Men følelser i arbejdslivet er så meget mere end det, hvis vi bare lytter til og tager ved lære af dem. Følelser er nemlig data, der kan gøre os klogere på os selv, andre og det, vi står i – hvis vi tør få øje på det rationelle i deres irrationalitet. Denne aften er en fælles udforskning af arbejdslivets svære følelser igennem casehistorier iblandet teoretiske perspektiver. Aftenens ærinde er at tale arbejdslivets følelser frem og tage dem seriøst, men også at skille dem lidt ad, så der igen kan komme orden i både vores eget, gruppens eller organisationens følelsesliv.

2412-031

Selvbestemmelses-teorien: Motivation og psykologiske behov

TID: 13/2, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvorfor er det en dårlig idé at motivere folk med stok og gulerod, belønninger og guldstjerner? Fordi det typisk hæmmer oplevelsen af, at en opgave kan være sjov, interessant eller spændende i sig selv. Man kan i stedet være opmærksom på de tre almenmenneskelige behov for autonomi (valgfrihed, ejerskab, autenticitet), kompetence (mestring) og samhørighed (fællesskab og kærlighed). Tilgodeses de, trives mennesker og motiveres dermed til at gøre det fornødne. Forskere har dokumenteret, at når menneskers psykologiske behov dækkes, oplever de livsudfoldelse og opblomstring. Dert har betydelige konsekvenser for forældreskab, skolegang, arbejdsliv, psykisk lidelse, mindfulness, emotionshåndtering og politisk-økonomiske forhold.

2412-398

ChatGPT-skrivekursus for begyndere

TID: 19/2, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Simon Krag Linde, cand.ling.merc. i virksomhedskommunikation, selvstændig tekstforfatter

Kunstig intelligens åbner nye døre for alle, der arbejder med tekster. Og de fremsynede tekstforfattere bruger energien på at gøre ChatGPT til deres betroede væbner – frem for at frygte at blive erstattet af robotter. Denne aften introducerer vi dig til, hvordan du gør ChatGPT til din personlige hjælper og kreative skrivemakker. Du lærer, hvordan du anvender ChatGPT til at optimere din idégenerering, effektivisere din skriveproces og outsource din korrekturlæser. Få praktiske redskaber og en god grundforståelse, så du kan navigere og udnytte ChatGPT til at optimere din tekstproduktion.

2412-088

Styrk din karriere med kunst og kultur

— **TID:** 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych. aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Kunst og kultur er med til at opbygge social kapital på arbejdspladser og styrke trivslen i det psykiske arbejdsmiljø. Men alligevel er denne oplagte løsning svær at tilvælge for mange ledere: For hvordan påvises sammenhængen imellem brug af kunst og kultur og effekten på bundlinjen? Hvorfor 'virker' kunst og kultur? Hvordan formaterer man kunstens energi til arbejdspladsens? Hvorfor og hvordan træffer du selv som leder bedre beslutninger efter et besøg på dit lokale kunstmuseum? Deltagerne præsenteres for hjernesmart viden om kunsts indvirkning på trivslen på arbejdspladsen – og redskaber til, hvordan det kan gøres.

2412-032

Styrk din evne som formidler

— **TID:** 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne, og Helle Brokjær, teaterinstruktør, skuespiller og ekstern underviser på Aarhus Teater og Randers Teater

Brænd igennem med både budskab, krop og stemme. Du skal holde et vigtigt oplæg og vil gerne motivere og begejstre dine tilhørere. På kurset får du de vigtigste redskaber fra teatrets og journalistikkens verden til at gøre dit stof relevant og forståeligt. Uanset om du skal holde et oplæg eller lede et møde. Fortællinger er som lim for hjernen. De forbinder viden, sanser og følelser og gør det nemt for dit publikum at forstå og huske dit budskab. Du får en basal viden om, hvordan du bruger historier og eksempler til at gøre dit oplæg inspirerende, så det bliver forstået og husket. Dit kropssprog, din stemme og din ro er afgørende for, hvordan budskabet bliver modtaget. Få konkrete eksempler på, hvad der gør dig til en autentisk formidler med et levende kropssprog og en behagelig og varieret stemme.

2412-343

Senkarrieren og den gode overgang

— **TID:** 28/2, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Nina Tange, cand.scient. soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet, og Line Visti Andersson, cand.jur., HD(O) og ejer af Et Rigt Liv

I takt med at vi har fået flere og flere leveår, er der kommet en ny fase i livet: livet fra omkring de 60 år, og frem til man bliver gammel. Fasen er karakteriseret ved masser af livserfaring og mange erhvervede kompetencer, som kan være til glæde og nytte for dig og folk omkring dig. Flere og flere 60+’ere er nemlig i fuld vigør – både mentalt og fysisk. De tre aftener foregår som workshops, hvor du gennem forelæsning, oplæg, relevante værktøjer og refleksion arbejder med, hvordan du gerne vil forme din senkarriere og livet i den næste livsfase. Målet er, at du får tænkt over, hvordan du kan tilrettelægge din overgang, så du får en god start på din næste livsfase med høj livskvalitet lige fra starten.

28/02: At skabe den gode senkarriere
06/03: At have det godt
13/03: At gøre det godt

2412-327

Leder uden kasket

— **TID:** 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Bodil Egede-Lassen, ledelsesudviklingskonsulent

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden mandat. Her er det vigtigste redskab for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan driver du mennesker, projekter, teams og arbejdsgrupper frem mod målet? Hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Dagen introducerer en række konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering, der gør det muligt at navigere i et krydspres af forventninger. Kurset henvender sig til dig, der i det daglige udfører ledelse, typisk på grund af din faglighed og anciennitet, men som ikke har en formel ledertitel. Du har måske en funktion som projektleder, koordinator, teamleder eller tovholder.

2412-027

Kunsten at dvæle i dialogen

— **TID:** 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Hvad kendetegner den bæredygtige og meningsfulde samtale, der giver værdi for samtaleparterne? Ikke alle samtaler og dialogtyper er hjælpsomme og nyttige for den enkelte person. Det er vigtigt at forstå såvel den sociale som den organisatoriske ramme for samtalen for at kunne give den værdi og mening. Dialogen er med til at sikre os et holdepunkt og en integritet i vores måde at agere i verden på. Hvis vi dvæler i dialogen, åbner der sig nye muligheder for en grundlæggende forståelse af os selv og hinanden. Få input til at lytte til dig selv og den anden i dialogen, så du opnår en bæredygtig og meningsfuld samtale, som i sidste ende kan hjælpe dig til at finde dit etiske ståsted og egne personlige værdier.

2412-159

Brug din mundtlighed strategisk

— **TID:** 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Christina Elisabeth Søgaard Jensen, lektor og digital læringskoordinator, Erhvervsakademi Aarhus

Organisationers forandrings-, kommunikations- og beslutningsprocesser bliver stadig mere komplekse. Optrækket til en formel beslutning vil ofte have udviklet sig over længere tid i både formelle og uformelle, synlige og usynlige arenaer – hvordan får man indflydelse her? Denne dag stiller skarpt på det kraftfulde redskab, som vi alle bærer rundt på, men ofte overser: vores mundtlighed. Mundtligheden bruger vi naturligt i dagligdagens samarbejde og koordinering og i formelle mødesituationer. Men tænker vi mundtlighed som et strategisk redskab, åbner der sig langt flere mulighedsrum. Dagen er for dig, som i din jobfunktion kunne tænke dig flere greb og tilgange til, hvordan du styrker din mundtlige formidling og bruger den strategisk.

2412-104

Empati og compassion: Bliv en bedre leder og kollega med fremtidens vigtigste kompetencer

TID: 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERSISER: Lone Belling, cand.phil.,
forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Kender du det at få netop den hjælp fra en kollega, som du har brug for? At føle dig hørt i en vanskelig situation? Sådan er det, når du oplever empatisk lytten og handling med compassion – vigtige kompetencer, der gør os mere socialt intelligente og afgørende for samarbejde, kommunikation og trivsel på arbejdspladsen. Med self-compassion kan du bruge din empathiske indlevelse uden at blive overvældet af andres følelser. At dele andres lidelser og føle med dem kan føre til afmagt, stress og udbrændthed og forhindre klarhed i prioriteringer og beslutninger. Med compassion lærer du i stedet vigtigheden af at føle for mennesker og mærke motivationen til at hjælpe og støtte med sans for helheden.

2412-255

Temasøndag om projektledelse

TID: 17/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERSISER: Michael Breum Ramsgaard,
lektor i entreprenørskab, VIA University
College

At varetage opgaven som leder af projekter og samtidig have ansvaret for projektorganisering og -styring er ofte et komplekst arbejde. Projektstyringsværktøjer kan støtte projektledere, projektteams og projektdeltagere til bedre at udvikle og styre projekter af enhver karakter og størrelse. Til forelæsningsen får du viden om teorier, begreber og metoder inden for grundlæggende projektledelse, som du kan overføre direkte til dit arbejde. Du vil lære at anvende projektanalyser og projektstyringsværktøjer, så du kan få et bedre overblik over dit projekt, blive bedre til uddelegering af arbejdsopgaver og opnå større fokus på detaljerne i projektet. Med andre ord kan du lære at styre og udvikle dine projekter med et væld af analyser og værktøjer, der hver især har fokus på de elementer af projekter, og som samlet set er med til at udvikle projekter mere systematisk og innovativt.

2412-030

Mødefacilitering

TID: 17/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERSISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtalige? Det gør man ved at facilitere dem. Det vil sige styre deres form stramt og venligt, så indholdet og formålet fremmes bedst muligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne, så gruppen sammen når det hele på den aftalte tid, og alle har været på og er glade. Dagen introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper og henvender sig til alle med mødeansvar.

i weekenden

Læge og billedkunstner Lærke Egebjerg underviser i krydsfeltet mellem arbejdsliv, sundhed og kreativitet. Mød hende i bl.a. 'Styrk din karriere med kunst og kultur'. Se side 20. Se også hold på side 24, 25 og 37.

2412-049

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

— **TID:** 19/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERSIVER: Camilla Raymond, cand.psych. og organisationspsykolog

Arbejder du som leder, projektleder eller konsulent? Sidder du for bordenden i mange forskellige processer, der har med mennesker at gøre – det kan være alt fra møder og medarbejderudvikling til projektførelse, rekruttering og afskedigelser? Forelæsningskaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det kan fx være, når to eller flere mennesker skal samarbejde om at løse en arbejdsopgave. Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer, der kan give os farbare veje at gå. Få bl.a. indblik i værktøjerne 'Håndslag' og 'Klar Tale', der kan hjælpe os med at lave aftaler, der forpligter – og få os til at kommunikere klart, når aftalerne alligevel ikke overholdes.

2412-162

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

— **TID:** 2/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSIVER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Impostor-fænomenet er en slags professionelt mindreværds kompleks, der især rammer de mest kompetente, introverte og/eller begavede, som alligevel kan få præstationsangst og være bange for at blive bedømt, fordi de har høje forventninger til sig selv, men lav eller svingende selvtillid. I praksis betyder det, at den dygtige, kompetente, intelligente person, andre ser, ikke stemmer overens med personens egen selvopfattelse. Derfor kan mange impostor-ramte have en oplevelse af at blufte (impostor) og spille skuespil, så de går bare og venter på, at nogen skal gennemskue og afsløre dem! Få indblik i forskningen på området, og bliv klogere på, hvorfor netop du og andre kæmper med det.

2412-158

Den gode hukommelse

— **TID:** 2/4, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hukommelsen er en helt afgørende forudsætning for vores liv og derfor også for vores arbejdsliv. Vi bruger hukommelsen, når vi skal huske vores arbejdsopgaver, og når vi vurderer, hvilken måde vi skal udføre dem på. Vi bruger også hukommelsen, når vi skal huske, hvad der blev sagt til møder, og hvad navnene på vores kollegaer, kunder eller klienter er. Med andre ord bruger vi hukommelsen hele tiden. Men hvad er hukommelse, og kan man tale om, at der er flere slags? Hvordan fungerer den, og hvad sker der med vores hukommelse, når vi bliver ramt af stress eller bliver ældre? Kan vi forbedre vores hukommelse ved at dyrke motion, og bliver den omvendt værre, når vi ikke gør? Og hvad sker der egentlig i hjernen, når vi lærer, og når vi glemmer?

02/04: Introduktion: Hvordan fungerer hukommelsen? Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

09/04: Stress og hukommelse. Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare

16/04: Motion og hukommelse. Mikkel Malling Beck, postdoc, Danish Research Centre for Magnetic Resonance, Hvidovre Hospital

23/04: Aldring og hukommelse. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

UDVID FORELÆSNINGSOPLEVELSEN

Snup en bid mad i kantinen

2412-021

Positiv psykologi i ledelse

— **TID:** 3/4, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: Hvad gør livet værd at leve? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål i en arbejdslivssammenhæng. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Hvordan kan jeg trives som individ og i fællesskaber på min arbejdsplads? Trivsel giver mentalt overskud, og det kan mærkes i en arbejdsammenhæng, hvor trivsel spiller en vigtig rolle for udviklingen af robuste medarbejdere og arbejdsfællesskaber. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i centrale aspekter af den positive psykologi i en arbejdslivssammenhæng.

03/04: Positiv psykologi og motivation.

Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet

10/04: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen. Ida Rahbek-Hertz,

cand.mag. i psykologi og kommunikation og director, Center for Mental Robusthed

17/04: Kollektiv stress og kollektiv coping.

Janne Skakon, ekstern lektor i organisationspsykologi, Københavns Universitet

24/04: Styrkebaseret ledelse. Jesper Schack Clausen, styrkebaseret underviser og positiv psykologisk coach, Styrkeleder.dk

01/05: Kreativitet, humor og innovation

på arbejdspladsen. Martin Einfeldt, master i positiv psykologi, kommunikationsrådgiver og forfatter

08/05: Mindfulness og stresshåndtering.

Jesper Dahlgaard, docent og forskningsleder i Program for Krop og Mental Sundhed ved Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, VIA UC, og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

2412-161

Fokus – sådan skaber du gode arbejdsbetingelser for din hjerne

TID: 8/4, 1 mandag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Trine Kolding, proceskonsulent og forfatter

Har du tankemylder, kæmper du med at koncentrere dig om det, du er i gang med, og har du svært ved at være ordentligt til stede, når du er sammen med andre mennesker? Hopper du ofte frem og tilbage mellem idéer, opgaver og aktiviteter? Er du træt af at lave overspringshandlinger, og får du sjældent gjort ting færdige? Denne aften kan du få inspiration og værktøjer til at skærpe dit fokus og holde opmærksomheden ét sted ad gangen.

2412-138

Tør du stole på din intuition? Om intuition – i livsledelse og lederliv

TID: 21/5, 1 tirsdag, kl. 17:15-21:15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Mette Møller, cand.psych. aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Intuition er i mange år i vores videnssamfund blevet stedmoderligt behandlet, som en underlødige måde at beslutte på. Måske fordi vi ikke har haft særlig stor viden om, hvad intuition er. Måske fordi vores samfund fokuserer på alt, hvad der kan måles og vejes. Måske fordi vi selv i vores liv og i vores organisationer ikke anerkender dens vigtighed. Heldigvis vokser interessen for intuition frem med hastige skridt, og aftenens program vil indvie dig i emnet, give indsigt i, hvordan intuition virker, hvilke faldgruber den har, og hvordan du kan bruge den i vigtige beslutningsprocesser – både som menneske og evt. som leder. Aftenen veksler mellem oplæg, refleksioner og øvelser.

2422-003

Kreativitet og livskvalitet i arbejdet

TID: 2/9, 5 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi mennesker ser ud til at være skabt til at skabe. Hele den menneskeskabte verden – dvs. kulturen i bredeste forstand – er, ja, skabt af mennesker. Omfattende forskning peger på, at kreativ aktivitet – ud over at være livsbekræftende i sig selv – er både afstressende og inspirerende. Når man skaber noget, gør en forskel for nogen, får noget fra hånden, kan man næsten ikke undgå at opleve, at man lever. På måder, der samtidig giver ro i sindet, giver livsmod og inspiration til alt muligt. Denne forelæsningsrække præsenterer nogle af de vigtigste indsigter fra kreativitetsforskningen og viser, hvorledes man kan berige sin egen hverdag og arbejdslivet ved at gøre brug af dem.

02/09: Kreativitet, livskvalitet og lærende organisationer – et overblik. Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

09/09: Kreativitet, krop og musikalitet. Jørgen Lyhne, psykolog og forfatter

16/09: Kreativitet i relation til beslutningstagning, mestring og sundhed på arbejdspladsen. Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner

23/09: Kreativitet og flow i arbejdslivet. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

30/09: Kreativitet i evaluering og forskning. Tatiana Chemi, lektor ved Aalborg Universitet, ekspert i kunstnerisk kreativitet, æstetiske læreprocesser og kreative lærings- og undervisningsformer

2422-015

Den retoriske værktøjskasse

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

De fleste kender det. Argumenterne snubler over hinanden, og ordene kommer ikke ud over rampen. Formidlingens kunst er mere end overlevering af viden. For hvordan mestrer man formidling, der fænger? Bliv klogere på alt fra kropssprogets indflydelse på kommunikationen til den gode argumentations grundtrin, når vi åbner for en værktøjskasse fuld af retoriske hjælpemidler. Vi sætter fokus på, hvad forberedelse gør for din præsentation, hvordan din tekst bliver levende, på stemmeføring i mundtlige præsentationer og fortællinger, der gør en forskel. Få et grundigt indblik i kommunikationens forskellige facetter og en række konkrete redskaber til at blive en bedre kommunikator.

02/09: Introduktion til retorikkens verden.

Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator, og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School

09/09: Retorisk argumentation. Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator, og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School

16/09: Forberedelse, der fremmer dit nærvær. Nikolaj Ottosen-Støtt, chefredator, partner og medejer, Retorikfirmaet

23/09: Kropssprogets betydning – om præsentation, stemmebrug og nervøsitet. Nikolaj Ottosen-Støtt, chefredator, partner og medejer, Retorikfirmaet

30/09: Skriv levende – brug sproget. Mikkel Hvid, journalist, cand.mag. i dansk

07/10: Fortællinger, der gør en forskel. Hanne Smith Pedersen, cand.mag. i retorik og musik, ekstern lektor, Københavns Universitet

2422-128

Sådan arbejder du strategisk med sociale medier

— **TID:** 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Nadia Nikolajeva, digital rådgiver

Den tid, hvor dine følgere så alle opdateringer på sociale medier, er forbi. Mængden af indhold er enorm, og der er meget støj, man som virksomhed eller organisation skal trænge igennem. Det stiller store krav til indholdet. Men hvad virker egentlig på sociale medier? Med en indholdsstrategi får man fat om roden af de sociale medier: Hvad er formålet, hvor kan vi være relevante, og hvordan kan vi levere godt indhold? Bliv introduceret til, hvordan du arbejder strategisk med dit indhold på sociale medier. Cases, teorier og modeller kommer i spil og gør dig i stand til at forstå og anvende sociale medier i praksis.

2422-205

Medmenneskelighed – styrk personlig udvikling og en bæredygtig arbejdskultur

— **TID:** 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Pia Orloff Houmark, chefkonsulent i ledelse og organisation, Center for HR og Uddannelse, Region Hovedstaden, og Amanda Houmark-Ørsøe, cand.mag. i filosofi, master i teologi, konsulent, Mobilize Strategy Consulting

Medmenneskelighed eller compassion har i de seneste par år fået medvind som et centralt tema og en afgørende disciplin i arbejdslivet. Medmenneskelighed er centralt i alt arbejde med mennesker, idét det indebærer en fagligt reflekteret og evidensbaseret tilgang til at navigere i relationer – også når det er svært. Gennem udøvelsen af omsorg viser ledere og medarbejdere ikke blot interesse for hinandens trivsel, men skaber også et miljø, hvor tillid og samarbejde blomstrer. Lær at navigere i at gøre svære ting på en medmenneskelig måde, der både styrker din individuelle udvikling og en sund og bæredygtig arbejdskultur.

2422-016

Handlemod

— **TID:** 6/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Peter Laut Matzen, cand.mag. i lærings- og forandringsprocesser

Hver gang vi står over for noget nyt og ukendt, banker hjertet lidt tungere, og tankerne fortæller dig, at du skal blive, hvor du er. Det er helt alment og naturligt. Men det får os ofte til at blive, hvor vi er, selvom det giver mere mening at gøre noget andet. Du oplever det måske, når du overvejer at springe ud som selvstændig eller søge nyt job, eller når du skal sige nej til arbejdsopgaver. Handlemod er evnen til at handle på trods af usikkerhed og utryghed. Med afsæt i teorier om bl.a. forandrings- og læringsprocesser samt cases stiller vi denne dag skarpt på, hvad der hindrer os i at tage nye skridt, og hvilke strategier du kan bruge til at handle. Vi vil bl.a. arbejde med sårbarhed og mod, motivation og naturlig modstand mod forandringer.

2422-206

Flow og fokus – start en skabende proces i fællesskab

— **TID:** 6/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Bahnsen, uddannet MBSR-lærer

På kurset introducerer vi nyeste forskning inden for mental sundhed og viser, hvordan mindfulness, kunst og kreativitet kan være effektive redskaber til at skabe mere arbejdsglæde, workflow, trivsel og dermed mindre stress i din hverdag. Samtidig giver kurset redskaber til at håndtere forandringer i arbejdslivet. Både mindfulness og kreativ praksis faciliterer selvforglemmelse og fordybelse og sætter en ramme, der kan skabe rum for nærvær og virkelyst. Undervisningen indledes med korte teoretiske oplæg fra begge undervisere, som tager udgangspunkt i den seneste forskning. Herefter guides der til enkle mindfulnessøvelser. Formålet er, at deltagerne får kontakt til kroppen og får mulighed for ro, inden den kreative øvelse sættes i gang. Kurset kræver ingen forudgående kendskab hverken til at være kreativ eller træne mindfulness, kun mod til at prøve noget nyt.

2422-022

Alt hvad du bør vide om det gode arbejdsliv

— **TID:** 22/10, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi bruger en stor del af vores vågne timer på vores job, og for de fleste af os handler arbejdet om mere end blot at tjene til føden. Samtidig er grænsen mellem arbejdsliv og privatliv udflydende, og mange tager arbejdet med hjem både mentalt og fysisk. På flere måder fylder vores arbejde altså i vores liv. Vi lægger meget energi i det, og vi får energi af det. Det betyder, at vi stiller høje krav til vores egen udvikling og præstationer i arbejdslivet. Forelæsningsrækken stiller skarpt på det gode arbejdsliv fra forskellige perspektiver og ser på, hvordan du kan skabe mere glæde og trivsel i dit daglige arbejde.

- 22/10: Mening i arbejdslivet – hvad er det, og hvordan får man mere af det?** Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet
- 29/10: Hjernen i arbejdslivet.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 05/11: Stress i arbejdslivet.** Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych. aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation
- 12/11: Konfliktløsning i arbejdslivet.** Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet
- 19/11: Balance i arbejds- og privatlivet.** Eva Borgen Paulsen, cand.psych., psykolog, Borgen Psykologi

2422-126

Konstruktive konflikter

- **TID:** 24/10, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Gitte Svanholm, master i organisationspsykologi, ledelseskonsulent, Svanholm Coaching

Konflikter er helt naturlige i et moderne arbejdsliv, hvor vi skal samarbejde og navigere i konstant forandring. Lær at analysere og håndtere konflikterne konstruktivt, så de ikke dræner en masse god energi hos dig og dine kollegaer. På denne aften får du vigtig viden om konflikter og kommunikation, så du kan sikre effektivitet, trivsel og tillidsfulde relationer på din arbejdsplads. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Konstruktive konflikter' (Hans Reitzels Forlag).

2422-083

Kroppens sprog i professionel praksis

- **TID:** 24/10, 1 torsdag, kl. 17.30-21.00
PRIS: 425 kr., studerende 200 kr.
UNDERVISER: Helle Winther, ph.d. og lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster.

2422-207

Styrk dine relationer med positiv kommunikation

- **TID:** 26/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Rikke Dinnetz, cand.mag. i kommunikation, journalist og forfatter

Positiv kommunikation skaber positive relationer. Og når vi kommunikerer positivt, styrker vi trivslen både privat og i arbejdslivet. Dertil kommer, at vi med positiv kommunikation og positive relationer styrker vores læring, præstationer og helbred. Dagen lang kommunikerer vi med ord, kropssprog og stemmeføring, og den måde, vi kommunikerer på, påvirker vores relationer, selvværd, selvtillid, følelser, engagement og dermed også vores trivsel og grad af robusthed. På workshoppen kommer det blandt andet til at handle om, hvad positiv kommunikation er, og hvilken effekt det har? Samt positive kommunikationsværktøjer, der styrker relationer og trivsel, så du på én gang bliver tydelig, klar og ligeværdig i din kommunikation.

2422-018

God grammatik

- **TID:** 26/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Richard Madsen, ph.d. i statistisk sprogvidenskab, freelance sprogkonsulent

God kommunikation bygger på korrekt sprogbrug, og korrekt sprogbrug forudsætter et godt kendskab til sprogets system. Denne dag vil du få svar på spørgsmål om overordnede emner, som hvad der karakteriserer dansk, og hvordan det er opbygget. Herudover vil vi dykke ned i konkrete sproglige spørgsmål. Få en grundlæggende og grundig introduktion til det danske sprogsystem, hvordan ord og sætninger konstrueres, tegnsætningsreglerne og få sat de mest almindelige fejltypen og vanskelige ord på radaren. Undervisningen vil veksle mellem forelæsning og små praktiske øvelser og tager fat i mange aspekter af god grammatik

2422-057

Den kreative hjerne

- **TID:** 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet, og Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner

Nogle mennesker er kreative, andre er det ikke. Men hvad er overhovedet kreativitet, og hvordan opstår kreativitet? Kom bag om hjernens "hardware" og "software", når vi dykker ned i begreberne kreativitet og kognition (tænkning) og kigger på selve læreprocessen. Hør om arbejdshukommelse, opmærksomhed, intuition, følelser, flow og stress og om IQ-begrebet i den kliniske og den bredere forstand. Alt sammen for at sætte kreativitet ind i en hjernesammenhæng. Under overskriften 'gal eller genial' samler vi trådene ved at se på skikkelser, der kan betegnes på den ene eller den anden måde.

Weekendophold på Sandbjerg Gods

DYK NED I SØNDERJYLLANDS HISTORIE. SE SIDE 67

Gratis livestreams

Med Folkeuniversitetets livestreamede forelæsninger kan du åbne en verden af viden, uanset hvor du er. Forelæsningerne foregår i Microsoft Teams. Moderator Noa Kjærsgaard Hansen guider os igennem. Tilmeld dig på fuau.dk.

2411-329

En sten i Grønland, der forandrede Jordens historie

TID: 24/1, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERS: Minik Rosing, professor i geologi, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

Er man nysgerrig på at forstå Jordens historie og livets opståen, kan det være en god idé at rette blikket mod Grønland. Her findes intet mindre end nogle af verdens ældste bjergarter. Minik Rosing, der er professor i geologi ved GLOBE Institute på Københavns Universitet, har studeret de grønlandske bjergarter igennem mere end fire årtier. I stenene har han fundet spor efter fotosyntese, som danner grundlag for livet på Jorden. Rosing er anerkendt verden over for sin forskning. Ikke mindst for at have opdaget de tidligst kendte tegn på liv på Jorden. Det gjorde han i 3,8 mia. år gamle bjergarter fra Isua nordøst for Nuuk i Grønland. Til denne livestream kan du høre ham fortælle om, hvad der gør grønlandske sten helt særlige for Jordens historie. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 8.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-341

Hvem er vikingerne?

TID: 31/1, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERS: Kasper Holdgaard Andersen, ph.d., historiker, Moesgaard Museum

Der har de seneste årtier både i kulturlivet, på museerne og i medierne været et særligt fokus på vikingernes historie og betydning for vores selvopfattelse. De bliver fejret, kritiseret og diskuteret, når samtalen i forskellige sammenhænge drejer sig om dansk og nordisk identitet. Men hvem er vikingerne egentlig, hvordan opstod fortællingen om dem, og har de nordiske lande mere patent på deres fortælling end andre lande? Hvorfor tager vi vikingehatte på til fodboldkampe, og hvad betyder det, når en stor streamingtjeneste laver en serie om vikinger, der kun er løst baseret på historiske facts? Til denne livestream vil Kasper H. Andersen, historiker ved Moesgaard Museum, kigge nærmere på vikingernes identitet og den måde, vi gennem tiden har skrevet og omskrevet deres historie på. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 8.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-330

Nordens historie på 45 minutter

TID: 7/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERS: Lars Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

At de nordiske lande i dag har et særligt fællesskab, kan ikke komme som den store overraskelse. Men hvad er det, historisk set, der binder os sammen? Og har vi altid sat pris på naboskabet? Slet ikke. Faktisk har det meste af den nordiske historie indtil begyndelsen af det 19. århundrede bestået af voldsomme krige i kampen om magten. Herfra voksede der en identitet ud af skæbnefællesskabet. Til denne livestream kan du opleve historiker og forfatter Lars Hovbakke, der vil give en 45 minutters lyn-introduktion til Nordens historie. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 8.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-331

Stormagtsspillet i Arktis

TID: 21/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Det stærkt forværende forhold mellem Rusland og de øvrige arktiske stater efter den russiske invasion af Ukraine i februar 2022 har skærpet stormagtsspillet i Arktis og sat samarbejdet i Arktisk Råd under pres. Med finsk og svensk medlemskab af NATO er der lagt op til, at også NATO kommer til at spille en større rolle i regionen. Derfor er det formentlig slut med den særegne lavspænding, som har kendetegnet Arktis siden afslutningen af den kolde krig. Det er dårligt nyt for de arktiske småstater som kongeriget Danmark. Hvad driver det tiltagende stormagtsspil i Arktis? Og hvad er implikationerne for det arktiske samarbejde og regionens småstater? Det vil lektor ved Forsvarsakademiet Camilla Tenna Nørup Sørensen zoome ind på til denne livestream. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 8.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-332

Asger Jorn og den nordiske folkekunst

TID: 28/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Teresa Østergaard Pedersen, ph.d. og museumsinspektør, Holstebro Kunstmuseum

Du kender ham måske bedst som kunstneren bag det skandaleombruste værk 'Den foruroligende ælling', der blev udsat for hærværk i 2022. Men den danske billedkunstner Asger Jorn var livet igennem også optaget af nordisk folkekunst, som han arbejdede med i skrift, billeder og en række meget store projekter. Til denne livestream vil ph.d. Teresa Østergaard Pedersen, museumsinspektør på Holstebro Kunstmuseum, gøre os klogere på Asger Jorn og den nordiske folkekunst. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 08.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-333

Danmarks natur fra istid til nutid

TID: 6/3, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Hans Henrik Bruun, lektor og ph.d. i økologi og evolution, Københavns Universitet

Vi taler i dag meget om biodiversitetskrise og naturbevaring, og fra politisk hold forsøger man nu at bruge vildere natur med rådne træstammer og store planteædere som middel til at bremse artstabet. Men hvordan ser vild natur egentlig ud i Danmark? En del af svaret kan vi finde ved at kigge bagud på naturens og biodiversitetens udvikling i Europa – og i særdeleshed Nordeuropa – gennem de seneste par millioner år. Lektor Hans Henrik Bruun forsker og underviser til daglig i økologi og biologisk mangfoldighed ved Københavns Universitet og vil til denne livestream give et overblik over udviklingen og give sit bud på, hvilken natur og biodiversitet vi kunne få, hvis vi gav plads til det. Livestreamingen fungerer som optakt til Århundredets Festival, der den 8.-17. marts 2024 sætter fokus på NORDEN.

2411-370

En perfekt storm? Biden, Trump og præsidentvalget i USA 2024

TID: 10/4, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

I november 2024 er der atter præsidentvalg i USA, og en perfekt politisk storm er under opsejling. En 'kold borgerkrig' udkæmpes i øjeblikket i et stærkt polariseret USA. De to politiske partier dæmoniserer hinanden, og slag om demokratiske grundprincipper og kulturelle kerneværdier udkæmpes. Samtidig er den siddende demokratiske præsident, Joe Biden, og hans republikanske udfordrer, Donald Trump, historisk upopulære. Hvem vinder kampen om at være den mindst upopulære? Og hvor galt kan det egentlig gå? Til denne livestream kigger professor og leder af Center for Amerikanske Studier ved SDU Jørn Brøndal på de politiske udsigter i USA frem mod præsidentvalget i november 2024.

2411-376

Hvad er intelligens, og hvorfor er det så vigtigt at tale om?

TID: 24/4, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Lars Larsen, professor MSO i psykologi, Aarhus Universitet, og chef for Center for Livskvalitet

Hvad vil det sige at være dum? Er man så uintelligent? Og hvad er intelligens overhovedet for en størrelse? Spørger man professor MSO og intelligensforsker Lars Larsen, skal vi turde tale højt om intelligensforskelle. Det har nemlig en betydning for, hvilke muligheder vi har. Især er det interessant at kigge på alder og intelligens i et samfund, der kun bliver mere og mere komplekst med store informationsstrømme og digitale løsninger. Til denne livestream vil Lars Larsen give en introduktion til, hvad intelligens er, hvordan man måler det, og hvorfor det er så vigtigt at snakke om.

2411-369

Livsvigtige tarmbakterier

TID: 22/5, 1 onsdag, kl. 19.00-20.00

UNDERVERISER: Christian Lodberg Hvas, overlæge, Lever-, Mave- og Tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital

Tarmproblemer er typisk ikke det første emne, der bliver bragt op, når dagens begivenheder skal vendes rundt om spisebordet, eller når man har tante Kirsten til bords til familiefesten. Men faktisk burde vi blive meget bedre til at tale om tarmen. 1 ud af 6 voksne danskere har irriteret tarm, og 50.000 danskere lever med kronisk tarmbetændelse. Tabuiseringen er heldigvis ikke smittet af på forskningen, som de seneste år i stigende grad har undersøgt og understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm. Ja, der findes ligefrem livsvigtige bakterier i tarmen. Til denne livestream kan du opleve Christian Lodberg Hvas zoome helt ind på tarmen og de mikroorganismer og det bakteriesamfund, som vi faktisk ikke kan leve uden – men som er under hastig forandring.

Tilmeld dig
på fuau.dk

Psykologi & sundhed

2412-220

Kunst, krop og terapi

— **TID:** 15/1, 7 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Menneskelige erfaringer er forbundet med sanselige oplevelser. Det er gennem sanserne, vi får mulighed for at forstå verden. Livet leves gennem kroppen, men mennesket har også altid søgt at bringe sindet i spil, bl.a. ved at bruge kunstneriske udtryk til at søge indsigter. Hvordan kan krop og kunst anvendes terapeutisk og hjælpe os med at tackle psykiske og personlige udfordringer? Få indblik i, hvordan bl.a. dans, musik, billedkunst og naturen kan bruges terapeutisk. Undervisningen tager afsæt i udgivelsen 'Krop, kunst og terapi' (Hans Reitzels Forlag).

- 15/01: Introduktion og psykoterapiens oprindelse.** Simo Køppe, professor i psykologi, Københavns Universitet
- 22/01: Danseterapi.** Helle Winther, lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet
- 29/01: Musikterapi.** Hanne Mette Ochsner Ridder, professor i musikterapi, Aalborg Universitet
- 05/02: Billedkunstterapi.** Hanne Stubbe Teglbjerg, speciallæge i psykiatri
- 12/02: Skriveterapi.** Birgit Bundesen, overlæge, Psykiatrisk Center Amager
- 19/02: Naturen som terapi.** Christel Trøstrup, cand.pæd.psyk., psykoterapeut, ph.d. i narrativ naturbaseret intervention
- 26/02: Kropsorienteret psykoterapi.** Jim Toft, specialkonsulent, ph.d. og eks-tern lektor i psykologi, Københavns Universitet

2412-194

Sidste nyt fra sundhedsvidenskaben

— **TID:** 16/1, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15. NB!
 Ingen undervisning 6/2
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi ved efterhånden en hel del om vores komplekse kroppe. Men der er stadig – og opstår hele tiden – en lang række mysterier og gåder, som forskere og eksperter forsøger at finde svarene på. For hver lille opdagelse får vi en større forståelse for, hvordan nerveceller, tarmbakterier, proteiner, signalstoffer og meget andet interagerer i kroppen. Forelæsningerne dykker ned i aktuel sundhedsvidenskabelig forskning med en stribe af landets dygtige forskere. Få den nyeste viden, og bliv klogere på dig selv og din krop.

- 16/01: Hjernens rolle i appetitregulering og kropsvægt.** Christoffer Clemmensen, fedmeforsker og lektor ved Novo Nordisk Foundation Center, Københavns Universitet
- 23/01: Den livsvigtige søvn.** Birgitte Rahbek Kornum, ph.d. og lektor i neuroscience, Københavns Universitet
- 30/01: Ny forståelse af dopamin og hjernens belønningssystem.** Claus Juul Løland, professor i neurovidenskab, Københavns Universitet
- 13/02: Tung styrketræning hele livet.** Casper Søndensbroe, postdoc i sund aldring, Københavns Universitet
- 20/02: Hvordan kan vi reparere hjernen med stamceller?** Agnete Kirkeby, lektor i neurovidenskab, Københavns Universitet
- 27/02: Bakteriofagers betydning for en sund tarm.** Dennis Sandris Nielsen, professor i fødevarerens videnskab, Københavns Universitet

2412-209

Hjernemad

— **TID:** 17/1, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Kan vi spise os til et bedre helbred? Det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men vi glemmer det tit i hverdagen. Så hvordan påvirker kosten rent faktisk vores hjerne? Er der nogle særlige fødevarer, der egner sig godt til at give hjernen energi? Hvad er sammenhængen mellem tarmen og hjernen? Og hvordan fungerer vores appetit? Få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen og mad.

- 17/01: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad.** Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital
- 24/01: Sammenhængen mellem tarm, hjerne og kost.** Anke Ninija Karabanov, lektor i neurofysiologi, Københavns Universitet
- 31/01: Hjerne kemi og spiseadfærd.** Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych. aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital
- 07/02: Hjerne, appetit og kropsvægt.** Christoffer Clemmensen, fedmeforsker og lektor ved Novo Nordisk Foundation Center, Københavns Universitet
- 14/02: Toptrimmede tarme og tanker.** Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

2412-195

Hjernen hele livet

TID: 17/1, 8 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Vi har kun én hjerne, og den skal holde hele livet. Hvordan passer vi bedst muligt på den? Det er komplekst at forstå, hvordan hjernen fungerer og påvirkes af både ydre og indre faktorer livet igennem. I denne forelæsningsrække vil en stribe forskere lave en række nedslag i en menneskehjernes historie – fra den tidlige alder, og til vi ser tilbage på et forhåbentlig langt og godt liv.

- 17/01: Når hjernen bliver skadet.** Lone Vesterager Martinus, autoriseret neuropsykolog, undervisningsleder, Center for Hjernesgade
- 24/01: Stress – når verden bryder sammen.** Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare
- 31/01: Dyrek motion, og hold hjernen i gang.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 07/02: En hjerne i flow.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 14/02: Tarm, hjerne og mental sundhed.** Anke Ninija Karabanov, lektor i neurofysiologi, Københavns Universitet
- 21/02: Hvad sker der i hjernen i de tidlige år?** Signe Allerup Vangkilde, professor i psykologi, Københavns Universitet
- 28/02: Godnat og sov godt – hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 06/03: Godt nyt om gamle hjerner.** Henning Kirk, seniorkonsulent, dr.med.

2412-196

Livskvalitet – grib det gode liv

TID: 18/1, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med stress og jag haster vi afsted i vores egen lille verden. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

- 18/01: Den gode samtale.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 25/01: Hjernen, fordybelse og koncentration.** Troels Wesenberg Kjær, forfatter, speciallæge, hjerneforsker og medical director
- 01/02: En pause i naturen.** Dorte Varning Poulsen, fysioterapeut, lektor i naturbaseret terapi og sundhedsfremme, Københavns Universitet
- 08/02: Skønlitteraturens helbredende kraft.** Mette Steenberg, direktør, Læseforeningen
- 15/02: Trivsel i en travl hverdag.** Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

2412-203

Klinisk psykologi – forstå psykiske lidelser

TID: 18/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15. Ingen undervisning 15/2
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Jens Einar Jansen, psykolog, specialist i psykoterapi, ph.d. i psykiatri

I Danmark kommer hver 7. i kontakt med psykiatrien og får en diagnose, inden de fylder 18 år. Tallet har de seneste år kun været stigende. Forelæsningsrækken sætter fokus på, hvad det vil sige at have en psykisk lidelse, og dykker ned i nogle af de mest almindelige psykiske lidelser. Hvad skyldes lidelsen? Hvad er symptomerne? Hvordan stilles diagnosen? Og hvilke muligheder er der for behandling? Undervisningen stiller også skarpt på den diagnostiske praksis og faren ved både under- og overdiagnosticering. Hør desuden om, hvad en diagnose betyder for vores identitet.

- 18/01: Angst**
25/01: Depression
01/02: Psykose og skizofreni
08/02: ADHD
22/02: Autisme
29/02: Personlighedsforstyrrelser

UDVID FORELÆSNINGSOPLEVELSEN

Snup en bid mad i kantinen

2412-292

Din hjerne snyder dig

— **TID:** 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych. aut. samt leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

Hvad enten det handler om en trang til at spille om penge, overspise, drikke eller andet, er det hjernen, der snyder os til afhængighed. Afhængighed kan antage mange former. Men hvorfor udløses denne kraftige, tilsyneladende ukontrollerbare trang? Denne aften dykker vi ned i den nyeste forskning i hjernen og afhængighed. Hør bl.a. om hjernens belønningssystemer, og bliv klogere på, hvorfor og hvordan hjernen snyder os. Hør også, hvordan man kan komme ud af afhængighedens kløer med en række simple psykologiske redskaber. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Din hjerne snyder dig' (Gyldendal).

2412-416

Metakognitiv terapi – få styr på dine tanker

— **TID:** 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Sørensen, psykolog, ph.d. i psykiatri

Moderne psykoterapi og forskning har slået fast, at tankemylder/over-tænkning er en af hovedårsagerne til psykisk lidelse, og at lidelsen generelt fortager sig, når vi opdager og styrker tiltroen til, at vi faktisk har kontrol over tankerne. Men hvordan kan noget så basalt som tænkning vende sig imod os og blive vores værste fjende? Hvilke mekanismer er på spil, og hvordan kan vi bruge tænkningen til vores fordel? Og ikke mindst: Hvordan kommer vi ud af tankemylderet, når det er blevet et problem? Metakognitiv terapi har vist sig at være en yderst effektiv vej ud af overtænkningen.

2412-197

Parforholdets psykologi

— **TID:** 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: John Hjarsø Mortensen, cand.psych. aut., og Pia Hjarsø Mortensen, cand.psych. aut., certificeret Imagoterapeut

Det moderne liv har givet parforholdet nye rammer, og mange oplever, at det er en udfordring at få kærligheden til at fungere og udvikle sig, når forelskelsens første beruselse er aftaget. Men hvordan etablerer man en hverdag, når gensidigt ansvar og forpligtelser trænger sig på? Når de dybeste håb og drømme og stærkeste følelser er i spil? Det og meget mere vil parterapeuterne og psykologerne John og Pia Hjarsø Mortensen lære os om denne søndag med udgangspunkt i forskningen om parforholdets udviklingsfaser og sammenhængen mellem nære betydningsfulde relationer og psykens udvikling. Bliv klogere på, hvordan man kan bruge den tilgængelige viden i teori og praksis.

2412-198

Klæbehjerne – bliv bedre til at huske

— **TID:** 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Troels Wesenberg Kjær, forfatter, speciallæge, hjerneforsker, gæsteprofessor, Københavns Universitet

Få bedre hukommelse, stærkere koncentrationsevne og større overblik. Vores tankegange og adfærd er ikke statiske karaktertræk, men vaner, der kan forandres. Med de rette øvelser kan hjernen optimeres. Permanent. Men hvad skal der til? Lær, hvordan du med blot en relativt lille indsats kan slippe for huller i hukommelsen. Få indblik i, hvad der sker i hjernen, hvordan den dirigerer tanke- og handlemønstre, og hvad der kan styrke evnen til at holde fokus, bevare overblikket og sortere unødvendige informationer fra. Dagen byder på konkrete teknikker og øvelser til at optræne huskeevnen og lære nye ting – uanset alder. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bøgerne 'Klæbehjerne – bliv bedre til at huske' (Politikens Forlag) og 'Hjernestarter – sådan træner du din hjerne' (FADL's Forlag).

2412-415

Fup og fakta om din sundhed

— **TID:** 30/1, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15. NB! Ingen undervisning 6/2
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Sundhed er godt stof, og blandt andet derfor bliver vi konstant bombarderet med – ofte modstridende – budskaber om, hvad der er sundt. Man kan let få det indtryk, at det, der er sundt i den ene uge, skal du undgå i den næste. Meget forvirrende kan begge budskaber imidlertid være sande, for mennesket er en kompleks konstruktion. Bliv klogere, når en række eksperter stiller skarpt på nogle af de mange sundhedsbudskaber.

- 30/01: Tarmens bakterier og kost.** Henrik Munch Roager, lektor i mikrobiologi og ernæring, Københavns Universitet
- 13/02: Sociale relationer og sundhed.** Rikke Lund, professor i social-medicin, Københavns Universitet
- 20/02: Motion – effekter på krop og hjerne.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Univer-sitet
- 27/02: Sundhed er ikke ét tal – fedmens gåder.** Thorkild I.A. Sørensen, professor emeritus i metabolisk og klinisk epidemiologi, Københavns Universitet
- 05/03: Mental sundhed.** Jens Einar Jansen, psykolog, specialist i psykoterapi, ph.d. i psykiatri
- 12/03: Søvn.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet

2412-202

Kærlighedens kartotek

— **TID:** 1/2, 7 torsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Kærligheden er det eneste, der virkelig tæller. Mennesket er et elskende dyr, og spørgsmålet er, hvad livet i sidste ende handler om, hvis det ikke er at lære at elske. Bliv klogere på kærligheden, når en række eksperter stiller skarpt på fænomenet fra forskellige perspektiver. Forelæsningsrækken belyser kærlighedens relation til etikken, erotikken, sorgen, moderniteten, ånden og forundringen og inviterer til en tværdisciplinær undersøgelse af dens forskellige fremtrædelsesformer. Undervisningen tager afsæt i antologien 'Kærlighedens kartotek' (Klim).

- 01/02: Introduktion.** Alfred Sköld, adjunkt i psykologi, Aalborg Universitet
- 08/02: Kærlighed og etik.** Anne Eggert Stevns, ph.d.-studerende i filosofi, Aarhus Universitet
- 15/02: Kærlighed og selvkærlighed.** Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi, højskolelærer, Den Internationale Højskole
- 22/02: Kærlighed og sorg.** Ester Holte Kofod, psykolog og postdoc i forskningsprojektet 'Sorgens kultur', Aalborg Universitet
- 29/02: Kærlighed og modernitet.** Inger Glavind Bo, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet
- 07/03: Kærlighed og undren.** Finn Thorbjørn Hansen, professor i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
- 14/03: Kærlighed og ånd.** Joachim Viewiura, videnskabelig assistent, Aalborg Universitet

2412-289

Særligt sensitiv eller særligt udfordret?

— **TID:** 21/2, 4 onsdage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Sofie Wille Østergaard, cand.psych., Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Ambulatorium for Småbørn

Begrebet 'særligt sensitiv' er blevet populært. Følsomme børn, der synes at reagere kraftigt på stimuli – både fra omverdenen og fra deres indre univers – bliver ofte betegnet som særligt sensitive. Men denne betegnelse kan muligvis gøre mere skade end gavn. Forelæsningsrækken går kritisk og konstruktivt til begrebet særligt sensitiv, og præsenterer en forståelse af børns psykiske sårbarhed, der gør det muligt at støtte barnet i en sund udvikling, hvormed det overkommer sine udfordringer. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Særligt sensitiv eller særligt udfordret?' (Akademisk Forlag).

- 21/02: Særligt sensitiv**
- 28/02: Introduktion til alternative begreber**
- 06/03: Særligt sensitiv, autisme, ADHD eller angst?**
- 13/03: Behandlingsmuligheder**

2412-237

Naturmedicin

— **TID:** 29/2, 3 torsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kaj Winther, læge og adjungeret professor i klinisk ernæring og naturlægemidler, Københavns Universitet

Siden tidernes morgen har man vidst, at mange urter havde helbredende egenskaber, hvorimod andre var giftige. Den moderne videnskab har også vist, at mange af naturens lægemidler har forebyggende og helbredende effekt og fortjener at blive taget med den største seriøsitet. Men naturlægemidler er i dag blevet et område, hvor mange skrupelløst bolttrer sig med skamløse påstande og reklamer, der ofte mangler klinisk dokumentation – bl.a. pga. for svag lovgivning. Så hvad er fup, og hvad er fakta? Over tre aftener vil undervisningen dykke ned i fakta om naturlægemidler set med moderne naturvidenskabelige øjne.

- 29/02: Naturlægemidler og effekten på hukommelse, koncentration og søvn**
- 07/03: Naturlægemidler med effekt på gig**
- 14/03: Naturlægemidler og hjerte-kar-sygdom**

2412-414

Sæt grænser

— **TID:** 18/3, 1 mandag, kl. 17:15-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Irene Henriette Oestrich, specialistpsykolog og ph.d., Region Hovedstadens Psykiatri, Sankt Hans Hospital

At turde sætte grænser kræver en særlig form for mod, god evne til selvbeskyttelse og omsorg for sig selv. Mod til at løbe en nødvendig risiko for at skuffe mennesker, der betyder noget for en. Vi har brug for at kunne sætte grænser og håndtere kritiske situationer. Det har afgørende betydning for vores trivsel og velvære. Med afsæt i psykologiske teorier og metoder dykker undervisningen bl.a. ned i evnen til at stille op for sig selv – at bryde grænser og overvinde begrænsninger. Få ny viden, inspiration og værktøjer. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Sæt grænser' (Dansk Psykologisk Forlag).

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne på
 Radio4 og som podcasts
 i vidensprogrammerne
 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2412-199

Taknemmelighed

TID: 18/3, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori, Aarhus Universitet

TAK. Tre bogstaver, der tilsammen kan give dig et bedre liv. Gennem mere taknemmelighed i dagligdagen kan du nemlig opleve øget velvære og sundhed og få stærkere relationer til andre mennesker. At sige tak til andre og føle taknemmelighed over for store og små ting er et nyt forskningsområde, som ligger i forlængelse af forskning i anerkendelse. Taknemmelighed er en del af den positive psykologi, som har fokus på det, der fungerer hos mennesker, frem for psykiske dysfunktioner. Undervisningen gennemgår forskningen i taknemmelighed siden Aristoteles og frem til nutidens psykologiske forskning i trivsel og livskvalitet og giver eksempler på taknemmelighedsøvelser.

2412-290

Læg smerterne på hylden

TID: 20/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Morten Sebastian Høgh, specialist i sportsfysioterapi, ph.d. og lektor i smerte og neurovidenskab, Aalborg Universitet

Smerte er en livsnødvendig oplevelse, men hvorfor oplever hver femte dansker, at det ikke holder op med at gøre ondt igen? Forelæsningsen dykker ned i smertens univers og stiller skarpt på, hvad kroniske smerter er, hvorfor vi får ondt, om det virkelig kan passe, at videnskaben ikke kan helbrede kroniske smerter, og hvorfor nogle mennesker oplever, at en behandling virker, mens andre ingen effekt har af den. Få også input fra bogen 'Læg smerterne på hylden', som underviser Morten Høgh har skrevet sammen med Lotte Heise, med konkrete råd til mennesker med kroniske smerter og deres pårørende.

2412-291

Spis dig til en sund tarm

TID: 20/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

De fleste af os har i perioder oplevet at have problemer med maven, men for 10-20 % er det en daglig plage, som vi ikke har forklaringen på. Forstoppelse og irriteret tyktarm er blevet folkesygdomme, der giver nedsat livskvalitet. Som regel lyder rådet fra internettet eller lægen, at vi skal forsøge at spise mere grønt og flere kostfibre. Men det er ikke ligegyldigt, hvilke grøntsager og kostfibre vi spiser flere af, hvis vi døjer med luft i maven og smerter i tarmene. Det er meget individuelt, om man tåler de mange fibre, der anbefales. I forelæsningsen vil almindelige tarmproblemer som forstoppelse og irriteret tyktarm blive gennemgået. Få også anbefalinger til tarmvenlig ernæring og livsstil.

2412-200

Inflammation – ven eller fjende?

TID: 20/3, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVERISER: Claus Henrik Nielsen, professor i immunologi, overlæge og leder af Institut for Inflammationsforskning, Rigshospitalet

Inflammation og anti-inflammation er blevet populære begreber, når det handler om vores sundhed. I dag kan man til tider få det indtryk, at inflammation i kroppen er roden til alle dårligheder – bl.a. de store livsstilssygdomme. Men hvad er inflammation i kroppen egentlig? Hvordan opstår inflammation? Hvilken rolle spiller vores gener, omgivelser og livsstil? Er inflammation altid dårligt, eller er den nødvendig for et godt helbred? Hvilke sammenhænge er der mellem inflammation og autoimmune sygdomme? Og hvad er anti-inflammatorisk behandling? Få et nuanceret indblik i, hvad inflammation er, når vi denne aften dykker ned i den nyeste viden.

2412-418

Lær at leve med tinnitus

TID: 21/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVERISER: Anne-Mette Mohr, cand.psych. aut., specialist i klinisk psykologi, House of Hearing

Rigtig mange mennesker lever med tinnitus. Op mod 700.000 danskere skønnes at være plaget af øresusen eller ringen i ørene. Når man får tinnitus, kan man nemt blive angst og bekymret: Hvordan kan jeg leve med det? Bliver jeg skør? Kan jeg passe mit arbejde og min familie? Hvad hvis det bliver værre? Nogle opsøger forgæves dyre og uvirksomme, alternative behandlingstilbud. Andre føler sig fastlåst i en håbløs situation, hvor tinnitus fylder det meste og dræber livsglæden. Heldigvis er der meget at gøre for at få tinnitus til at fylde mindre, så glæden ved livet kan fylde mere.

2412-417

Den fantastiske teenagehjerne

TID: 21/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Per Frederiksen, psykolog og børnesagkyndigt retsmedlem

Bag den lukkede teenagedør er der et fantastisk projekt i gang. Unge er hverken dumme eller dovne, og deres hjerner er ikke ude af drift. De er i gang med et kæmpe udviklingsprojekt, med at bygge deres personlighed og med at folde sig ud fra barn til voksen. Få indblik i den fantastiske teenagehjerne, og hør om alt det, der sker i ungdommen. Bliv fx klogere på risikoadfærd og konsekvensberegning, sex og relationer, mod, tvivl og om at opleve alting stærkere og mere intenst på godt og ondt. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Den fantastiske teenagehjerne' (Dansk Psykologisk Forlag).

Få meget viden
på en enkelt aften

HVERT SEMESTER BYDER PÅ MANGE
FORELÆSNINGER PÅ EN ENKELT AFTEN

2412-471

Gode vaner

TID: 2/4, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

En stor del af vores liv består af faste rutiner og gentagelser. Vaner, som er automatiserede og ligger uden for bevidst handlen. Når vi handler efter en vane, er motivation ikke nødvendig, hvilket gør det nemmere for os at vedligeholde adfærden. Det er godt, hvis vanen er god, men knap så godt, hvis vanen er dårlig for vores liv. Men hvordan skaber vi i første omgang vaner? Og hvordan får vi etableret de gode og ikke de dårlige? Hør, hvordan du kan skabe en sund livsstil gennem gode vaner.

- 02/04: Vaner i hjernen.** Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 09/04: Kost og ernæring.** Anne Wilhjelm Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 16/04: Søvn.** Birgitte Rahbek Kornum, ph.d. og lektor i neuroscience, Københavns Universitet
- 23/04: Motivation og træning.** Cecilie Thøgersen-Ntoumani, professor i fysisk aktivitet og adfærdspsykologi, Syddansk Universitet
- 30/04: Gode tankevaner. Grubleri og bekymringer.** Michael Baastrup Portz, autoriseret psykolog og certificeret metakognitiv terapeut
- 07/05: Nudging og adfærdsændring.** Jesper Elbæk Jensen, behavioural analyst, iNudgeyou

2412-494

Den gode død

TID: 3/4, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695,00 kr., studerende 350 kr.

Hvad er en god død? Døden er et komplekst emne, og vores forståelse af, hvad der udgør en meningsfuld og værdig afslutning, varierer bredt. I et multikulturelt og multireligiøst samfund er der mange forestillinger om den gode død. På tværs af kulturer ser vi dog træk, der forener os: Kærlighedens kraft, nærværets betydning, værdighedens væsen og åndelig trøst. Fra fem forskellige perspektiver vil vi udforske nogle af disse træk og undersøge grundlaget for, hvad den gode død kan være.

- 03/04: Dør vi i kærlighed?** Hanne Bess Boelsbjerg, postdoc i dødkultur, Aarhus Universitet
- 10/04: Nærdødsoplevelser og den gode død.** Tine Olavsgaard, cand.psych. aut., specialpsykolog i psykiatri
- 17/04: Livet beror på døden – perspektiver på den gode død fra tjuktjerne i Sibirien.** Jeanette Lykkegård, ph.d. i antropologi, Moesgaard Museum
- 24/04: Den gode død i samfundets udkant?** Vibeke Graven, ph.d., seniorforsker, REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation, Syddansk Universitet
- 01/05: Dø, før du dør: Den gode død som religiøst ideal.** Naveed Baig, tidl. hospitalsimam, Rigshospitalet, og ph.d.-stipendiat, Oslo Universitet

2412-413

Bag om forbrydelsen

TID: 3/4, 4 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

'Det borende X' huserede på Sjælland i mellemkrigstiden og var kendt som Danmarks største pengeskabstyv. Da politiet omsider fik fanget den store mestertyv, viste det sig, at der bag den dristige forbryder i virkeligheden gemte sig en lille grønthandler med mavesår. Hvad får mennesker – både dengang og i dag – til at begå forbrydelser? Hør, hvordan forskningen kan hjælpe os til at forstå og måske endda forhindre menneskelige ugeringer. Tag med bag forbrydelsens facade.

- 03/04: Danmarkshistoriens største forbrydelser.** Frederik Strand, museumsleder, Politimuseet
- 10/04: Forbryderens sind – mennesket bag forbrydelsen.** Charlotte Mathiasen, lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 17/04: Kriminelle netværk gennem historien.** Lars Andersen, lektor i historie, Aalborg Universitet
- 24/04: Hvorfor elsker vi krimien? Fascinationen af forbrydelsen.** Karen Klitgaard Povlsen, lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Klæbehjernen,
musik i hjernen,
teenagehjernen, og
når hjernen snyder
os. Det er bare nogle
af de emner om
hjerneforskning, som
du kan få indblik i på
Folkeuniversitetet.
Se side 29-38.

2412-412

Musikken og hjernen

— **TID:** 3/4, 1 onsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jesper Ryberg, professor i etik og retsfilosofi, Roskilde Universitet

Mange har oplevet, hvordan musik kan løfte humøret til nye højder, få tårerne til at trille, eller mærket, hvordan rytme kan forplante sig i kroppen og gøre det svært ikke at vippe med foden eller danse. Musik bevæger os. Både følelsesmæssigt og fysisk. Mennesker elsker musik. Der er næsten ingen, der ikke har glæde af musik. Men hvorfor? Hvad gør musikken ved os psykologisk? Hvad sker der i hjernen, når vi lytter til eller spiller musik? Denne dag dykker vi ned i den psykologiske og neurovidenskabelige viden om musik og hjerne. Hvad karakteriserer f.eks. store musikalske oplevelser? Hvorfor har vi ofte større glæde af velkendt musik end af ny musik? Hvordan kan musik udtrykke følelser? Kan det at udøve eller lytte til musik gøre os klogere? Og kan musik påvirke vores etiske vurderinger eller få os til at handle forkert? Undervisningen tager afsæt i bogen 'Musikken og hjernen' (Gyldendal).

2412-387

Lær at rumme svære følelser

— **TID:** 6/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jeanette Frost Ebstrup, compassion-instruktør ved Dansk Center for Mindfulness

At have compassion for sig selv og andre vil sige at være opmærksom på og give plads til egne og andres svære følelser, reaktioner og udfordringer. Compassion er den følelse af omsorg, der opstår, når vi bliver konfronteret med egen og andres lidelse og føler motivation til at lindre denne lidelse. Når vi handler med compassion, kan vi reagere på lidelse med forståelse og tålmodighed i stedet for at reagere med frygt og afvisning. Compassion handler om at skabe gode mentale vaner. Dagen tager afsæt i bogen 'Compassion – lær at rumme svære følelser' (Psykiatri Fondens Forlag) og forskning i compassion-træning til pårørende.

2412-497

Fremtidens medicin

— **TID:** 8/4, 4 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Der er konstant tusindvis af lægemidler under udvikling, og mange af dem er helt nye og innovative behandlingsmetoder, der har potentiale til at revolutionere den måde, vi behandler alvorlige sygdomme på. Mød fire forskere, der til daglig arbejder med nogle af disse nye og lovende behandlingsmetoder. Kom nærmere den banebrydende udvikling inden for medicin, og bliv klogere på, hvordan disse nyskabelser ændrer landskabet for medicin og sundhed i fremtiden.

- 08/04: RNA medicin: det næste kvantespring i udviklingen af lægemidler.** Jørgen Kjems, professor og centerleder, Nanoscience, Aarhus Universitet
- 15/04: Psykedeliske svampe: nyt mirakelmiddel til psykiske lidelser.** Dea Siggaard Stenbæk, lektor i klinisk psykologi og bevidsthedsstudier, leder af Klinik for Psykedelisk Forskning, Københavns Universitet
- 22/04: Syntesebiologi: planter som fremtidens medicin.** Birger Lindberg Møller, professor i plantebiokemi, Københavns Universitet
- 29/04: Genterapi: reparation af vores genetiske arvemateriale.** Rasmus Otkjær Bak, lektor i biomedicin, Aarhus Universitet

2412-377

Overgangsalderen – bedre end sit rygte

— **TID:** 9/4, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Lotte Hvas, speciallæge i almen medicin, dr.med. og forsker i overgangsalder

Overgangsalderen er en naturlig del af et kvindeliv og en periode, som hverken skal sygeliggøres eller bagatelliseres. Men mange kvinder mangler stadig viden om, hvad der sker i kroppen i denne periode af livet, og hvordan man skal forholde sig til forandringerne. Denne dag får du opdateret og lægefaglig viden om, hvad du kan forvente, samt redskaber til at komme godt igennem overgangsalderen. Hør bl.a. om fordele og ulemper ved såvel hormonbehandling som alternativ behandling, og bliv klogere på overgangsalderen og seksualitet. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Bogen om overgangsalderen' (Klim).

Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

2412-201

60+ en ny begyndelse

TID: 10/4, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi lever længere og bedre. Uden det rigtig er gået op for os, har vi fået en helt ny livsfase mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere, end de selv og omverdenen forventer, og det derfor ikke er dem, men snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Men hvad skal den nye livsfase bruges til? Få forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv i den tredje alder kan være.

- 10/04: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.** Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere
- 17/04: Vendepunkter – tab, sorg og vækst.** Mai-Britt Guldin, cand.psych. aut., specialist i psykoterapi og seniorforsker, Aarhus Universitet
- 24/04: Træning og fysisk aktivitet.** Casper Søndénbroe, postdoc i sund aldring, Københavns Universitet
- 01/05: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre? (på letforståeligt engelsk).** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet
- 08/05: Skønlitteratur – hvordan kan læsning give livskvalitet?** Peter Simonsen, professor i europæisk litteratur, Syddansk Universitet
- 15/05: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 22/05: Hold hjernen skarp med kunst og kreativitet.** Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner

2412-204

Mageløse mikrober

TID: 21/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-20.15
PRIS: 275 kr., studerende 145 kr.
UNDERVISER: Sandra Breum Andersen, lektor i evolutionsbiologi, Københavns Universitet

Samspillet mellem mikrober og mennesker har afgørende betydning for vores helbred. Vi har over et kilo bakterier i vores kroppe, som bl.a. findes på vores hud, i munden og i vores tarme. Bakterierne har stor indflydelse på fx vores vægt og humør, men samspillet mellem os og vores bakterier er komplekst, og for at forstå, hvilke bakterier der kan være gode, og hvilke der kan være skadelige for os, er det nødvendigt at undersøge samspillet mellem den specifikke vært og de specifikke bakterier. Det er den unikke kombination, der afgør udfaldet. Denne aften dykker vi ned i den nyeste forskning inden for de ofte ældgamle forhold, vi har til bakterier, og hvordan det forhåbentlig kan bidrage til at fremme vores sundhed.

2412-388

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

TID: 21/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

2412-419

Pårørende – tæt på men udenfor

TID: 22/5, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jens Einar Jansen, psykolog, specialist i psykoterapi, ph.d. i psykiatri

Omkring hver tredje dansker bliver på et tidspunkt i livet ramt af en psykisk lidelse. Og de har pårørende, hvis tilværelse også bliver kraftigt påvirket. Mange pårørende oplever, at de er tæt på lidelsen, men alligevel står udenfor – de føler sig typisk forvirrede, magtesløse, vrede, angst og triste. Midt i kaosset, afmagten og sorgen er der en vej – også for de pårørende. Med afsæt i den nyeste viden, forskning og psykologfaglige indsigter dykker vi denne aften ned i pårørendes krisereaktioner, tanker og handlemønstre. Aftenen har også fokus på, hvordan pårørende lærer at passe på sig selv og værne om eget helbred. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Tæt på, men udenfor' (Gyldendal).

Tag med forskerne på vandring i naturen

SE SIDE 45

2422-166

Optimer din hjerne

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Og her har vi hårdt brug for, at vores hjerne præsterer sit ypperste. Men nogle gange virker det lidt, som om hjernen går i baglås, og vi glemmer selv banale ting. Hvordan fungerer hjernen? Og hvilke faktorer påvirker den? Dyk ned i hjerneboksen, og lær kommandocentret på øverste etage lidt bedre at kende.

- 02/09: Hukommelse.** Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 09/09: Læring.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 16/09: Søvn.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 23/09: Motion.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 30/09: Opmærksomhed.** Signe Allerup Vangkilde, professor i psykologi, Københavns Universitet
- 07/10: Aldring.** Carl-Johan Boraxbekk, klinisk professor i neurologi, Københavns Universitet og Bispebjerg Hospital

2422-165

Alt hvad du bør vide om psykologi

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvordan lærer vi, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, lærer handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningsne giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse for menneskers forskelligheder.

- 02/09: Socialpsykologi.** Inger Glavind Bo, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet
- 09/09: Personlighedspsykologi.** Jesper Dammeyer, lektor i personlighedspsykologi, Københavns Universitet
- 16/09: Læringspsykologi.** Lea Lund, ph.d. i uddannelsesforskning, seniorforsker ved Center for Fælles Beslutningstagen, Syddansk Universitet
- 23/09: Kognitionspsykologi.** Signe Allerup Vangkilde, professor i psykologi, Københavns Universitet
- 30/09: Udviklingspsykologi.** Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 07/10: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, human factors specialist, FORCE Technology

2422-164

Positiv psykologi i hverdagen

TID: 3/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri.

- 03/09: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 10/09: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Rahbek-Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation og direktør, Center for Mental Robusthed
- 17/09: Glæde og lykke i hverdagen.** Louise Tidmand, lektor i pædagogisk psykologi, KP, og uddannelseschef i Styrkeakademiet
- 24/09: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 01/10: Motivation i hverdagen.** Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

At være i nuet
 og acceptere
 det, som det er.
 Speciallæge Lone
 Fjorback fortæller
 om mindfulness i
 'Tankernes kraft'.
 Se side 36.

2422-163

Tankernes kraft

TID: 4/9, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mennesker tænker over 50.000 tanker hver eneste dag. Som regel kører tankerne som en indre, vanemæssig dialog, der opleves som så naturlig, at vi først bliver opmærksomme på den, når vi bliver bedt om at stoppe. Men hvilken indflydelse har den konstante strøm af bevidste og ubevidste tanker egentlig på vores hverdag, liv og helbred? En række eksperter stiller skarpt på tankerne fra forskellige perspektiver.

- 04/09: Tanketræning.** Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet
- 11/09: Bliv ven med dine tanker – om metakognitiv terapi.** Michael Baastrop Portz, autoriseret psykolog og certificeret metakognitiv terapeut
- 18/09: Mindfulness.** Lone Overby Fjorback, leder, lektor, ph.d. og speciallæge, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet
- 25/09: Placebo: historien om træpinde, smeltet sne og meningsfuldhed.**
 Lars Ole Andersen, cand.phil., ph.d.
- 02/10: Religiøs og spirituel tro, livskvalitet og helbred.** Armin W. Geertz, professor emeritus i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 09/10: Hypnose.** Randi Abrahamsen, tandlæge, ph.d. og bestyrelsesmedlem af European Society of Hypnosis

2422-250

Størst af alt er trygheden

TID: 24/9, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Pernille Darling, ph.d., seniorforsker og speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri, Center for Evidensbaseret Psykiatri, Rikke Yde Tordrup, cand.psych. aut., specialist i klinisk børnepsykologi, og Nina Tejs Jørring, overlæge og specialist i narrativ familierapi, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center

Størst af alt er kærligheden, siger vi ofte. Men måske findes der noget, som er mindst lige så stort – hvis ikke større. I hvert fald hvis vi skulle måle på, hvordan det er medvirkende til at styre vores adfærd i bestemte retninger igennem livet. Det handler om tryghed. Forelæsningsrækken stiller skarpt på tryghed og tilknytning i et psykologisk og sundhedsfagligt perspektiv. Hvad er tryghed, og hvordan opnår man tryghed i en evigt skiftende verden? Hvad er en tryk tilknytningsstil, og hvad betyder den for vores trivsel i hverdagen og relation til andre mennesker?

2422-230

Kreativitet mod stress

TID: 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 525 kr., studerende 280 kr. inkl. materialer
UNDERVISERE: Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

Hvordan kan kreativitet være vejen til trivsel og mindre stress? Uanset årsagerne til stress reagerer hjernen på kontroltab og uforudsigelighed og igangsætter kroppens alarmberedskab. Når vi griber penslen, strik-pindene eller leret og fordyber os i at skabe noget, sker der ofte noget helt andet i kroppen. Nervesystemet falder til ro, symptomer på stress, angst og depression dæmpes. Bliv klogere på, hvad stress er, og mærk, hvordan en kreativ proces kan give dig oplevelsen af fordybelse og indre ro. Dagen byder på en blanding af teoretisk viden og praktiske øvelser, der understøtter hinanden.

2422-162

Fakta og myter om børns udvikling

TID: 21/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISERE: Trine Sonne, seniorforsker i psykologi, Aarhus Universitet, og Toril Sveistrup Jensen, ph.d. i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

Må man vække et sovende barn? Skal børn kravle, før de kan gå? Kan små børn huske? Er det skadeligt for barnet at kigge på en skærm? Og hvilken rolle spiller rækkefølgen i en søskendeflok for barnets udvikling? Når det kommer til børn, findes der mange fortællinger om og holdninger til, hvad der former og driver deres udvikling. Få indblik i centrale områder af børns udvikling ud fra en nuanceret, kritisk og videnskabelig tilgang. Der vil primært være fokus på de tidlige leveår og op til førskolealderen. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Fakta og myter om børns udvikling' (Akademisk Forlag).

UDVID FORELÆSNINGSOPLEVELSEN

Snup en bid mad i kantinen

2422-211

60+ en ny begyndelse

— **TID:** 21/10, 7 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det rigtig er gået op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

- 21/10: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.** Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere
- 28/10: Vendepunkter – tab, sorg og vækst.** Mai-Britt Guldin, cand. psych. aut., specialist i psykoterapi og seniorforsker, Aarhus Universitet
- 04/11: Træning og fysisk aktivitet.** Casper Søndebro, postdoc i sund aldring, Københavns Universitet
- 11/11: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre? (på letforståeligt engelsk).** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet
- 18/11: Skønlitteratur – hvordan kan læsning give livskvalitet?** Peter Simonsen, professor i europæisk litteratur, Syddansk Univesitet
- 25/11: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 02/12: Hold hjernen skarp med kunst og kreativitet.** Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner

2422-231

Hverdagens udfordringer

— **TID:** 31/10, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Vi kommer alle til at stå i svære situationer og dilemmaer i livet. Parforhold, børn, tab og sorg, store beslutninger om fremtiden eller uventede kriser. Alt sammen noget, der kan skabe strømme af bekymringer og hvileløse nætter. Hvis der dog bare fandtes en manual til livet, så vi kunne slå de gode løsninger op. Det gør der ikke. Men der findes forskere, der hver dag arbejder med områder, teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer.

- 31/10: Tab og sorg.** Mai-Britt Guldin, cand.psych. aut., specialist i psykoterapi og seniorforsker, Aarhus Universitet
- 07/11: Mental robusthed ved sygdom.** Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet
- 14/11: Parforhold og kærlighed.** Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 21/11: Sygdom som eksistentielt vendepunkt.** Christian Juul Busch, hospitalspræst emeritus
- 28/11: Slip bekymringerne.** Maiken Lykke Troen, cand.psych. aut., MCT-II-certificeret terapeut

Folkeuniversitetet er forskning i øjenhøjde. Her er det hjerneforsker Troels W. Kjær, som du kan møde i 'Klæbehjernen – bliv bedre til at huske'. Se side 30.

2422-181

Demens – hvad ved vi?

TID: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Peter Roos, neurolog, Neurocentret Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller som syge. Faktisk anslås knap 90.000 danskere at have demens. Demens er en fællesbetegnelse for en række aldersrelaterede sygdomme karakteriseret ved vedvarende svækkelse af de mentale funktioner. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste årsag til demens, men mange andre hjernesygdomme kan ligge bag. Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og sidst, men ikke mindst: Hvad med de pårørende?

2422-167

God vejtrækning: En vej til mental sundhed

TID: 23/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

Åndenød, hjertebanken og manglende overblik. Stress og angst kan ramme alle i både små og store doser. Men vidste du, at evolutionen har udstyret os alle med en 'stopknap', der kan dæmpe stress og øge mental sundhed? Det handler om din vejtrækning. Vær med, når neurobiolog Karen Johanne Pallesen stiller skarpt på, hvad der sker i hjernen, nervesystemet og kroppen, når vi er stressede, og hvordan bevidst vejtrækning kan være en nøgle til øget mental sundhed. Prøv forskellige vejtrækningsøvelser, og hør, hvordan vejtrækningsteknikker kan integreres i dagligdagen, både som reaktion på akut stress og som en forebyggende praksis.

2422-061

Fri af angst – hjælp til børn og unge

TID: 9/12, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Sonja Breinholst, lektor i klinisk børnepsykologi, Københavns Universitet

Omkring 10 % af alle børn opfylder de diagnostiske kriterier for én eller flere angstlidelser i barn- og ungdommen. Ubehandlet angst har massive negative kort- og langsigtede konsekvenser for barnets og den unges udvikling. Men hvad er angst egentlig? Hvornår er det normalt at være bange og bekymre sig, og hvornår bliver det et problem, der forstyrrer barnets mulighed for normal udvikling? Undervisningen giver indføring i dette og sætter fokus på de vedligeholdende mekanismer for angst. Desuden får du håndgribelig viden og værktøjer til at forebygge angst hos børn og unge – trin for trin. Forelæsningsen tager afsæt i bogen 'Fri af angst – en forældrehåndbog' (Akademisk Forlag).

2422-161

Sådan får du en glad ryg

TID: 11/12, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Jan Hartvigsen, professor i klinisk biomekanik, Syddansk Universitet

Rygsmarter rammer næsten alle danskere og er nu den hyppigste årsag til, at danskere går til lægen, fysioterapeuten og kiropraktoren. 650.000 danskere har en diskusprolaps eller anden rygssygdom, og en gennemsnitsdanskere mister syv år med god livskvalitet på grund af smerter og funktionsnedsættelse i muskler og led. I disse år oplever vi en eksplosion af ny viden inden for rygområdet. Hvis ikke vi finder på nye måder at forebygge og behandle rygsmarter på, vil problemet fortsætte med at vokse. Bliv klogere på, hvordan du får en glad ryg.

2422-160

Lev et godt og sundt liv med Det Dobbelte KRAM

TID: 12/12, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Peter Thybo, master i læreprocesser, PD i alm. pæd., fysioterapeut, certificeret specialist i arbejdsliv, CEO i SundhedsUniver-set.com

Nedsat mental sundhed, livsstilsrelaterede sygdomme og kroniske sygdomme er blandt de største udfordringer på sundhedsområdet i dag. Hvordan kan man holde alvorlig stress og den første sygdom fra døren og genopbygge sin mentale sundhed og trivsel – også når livet byder på modstand og sygdom? Med afsæt i den nyeste sundhedsforskning stiller vi skarpt på sundhed og trivsel i hverdagslivet – især med fokus på de beskyttende faktorer. Du præsenteres bl.a. for sundheds- og trivselsmodellen Det Dobbelte KRAM. Her suppleres de traditionelle KRAM-faktorer (Kost, Rygning, Alkohol og Motion) med et mentalt sundheds-KRAM – Kompetencer, Relationer, Accept og Mestring. Undervisningen bygger på bogen 'Det Dobbelte KRAM' (Hans Reitzels Forlag).

Hør Vincent F. Hendricks om bogen 'Nok om mig'

SE SIDE 8

Viden i dagtimerne

Har du tid og lyst til at gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne på hverdage? Formidlingslystne forskere og eksperter står klar til at dele ud af deres viden formiddage og eftermiddage i Park Bio på Østerbro og i 'Det gode selskab' på Kulturhuset Islands Brygge. Se mere på fuau.dk.

2412-044

Formiddage i Park Bio: Filmens mestre – fra Haneke til Östlund

— **TID:** 22/1, 6 mandage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

- 22/01:** Krzysztof Kieslowski og Michael Haneke
- 29/01:** Roy Anderson og David Lynch
- 05/02:** Pedro Almodovar og Jean-Pierre & Luc Dardenne
- 12/02:** Ang Lee og Hirokazu Kore-eda
- 19/02:** Alejandro González Iñárritu og Quentin Tarantino
- 26/02:** Andrej Zvjagintsev og Ruben Östlund

2412-285

Eftermiddage i Park Bio: Filosoffer du bør kende

— **TID:** 22/1, 6 mandage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

- 22/01:** **Platon.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 29/01:** **René Descartes.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 05/02:** **Immanuel Kant.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 12/02:** **Simone de Beauvoir.** Anna Cornelia Ploug, ph.d.-studerende i filosofi, Roskilde Universitet
- 19/02:** **Friedrich Nietzsche.** Mads Vestergaard, ph.d.-studerende i filosofi, Københavns Universitet
- 26/02:** **Hannah Arendt.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet

2412-297

Det gode selskab – den politiske verden omkring os

— **TID:** 6/3, 6 onsdage, kl. 10.30-12.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

- 06/03:** **Polen, Ungarn og det demokratiske skred.** Vibe Termansen, cand.mag. i historie og journalist
- 13/03:** **Tyskland efter Merkel.** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet
- 20/03:** **Mellemøsten efter det arabiske forår.** Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 03/04:** **Hvor står EU efter invasionen af Ukraine?** Rasmus Nørlem Sørensen, chefanalytiker, Demokrati i Europa – Oplysningsforbundet (DEO)
- 10/04:** **Desinformation og propaganda i Rusland.** Jeanette Serritzlev, militæranalytiker, Center for Værnsfælles Operationer, Forsvarsakademiet
- 17/04:** **Færøernes geopolitiske rolle på kanten af Arktis.** Petra Mathilde Jørs, cand.scient.pol.

Tilmeld dig
på fuau.dk

2412-261

Det gode selskab – de forunderlige kunstverdener

— **TID:** 6/3, 6 onsdage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

- 06/03: Udødelige Shakespeareværker.** Anne Sophie Refskou, ph.d. i engelsk, Aarhus Universitet
- 13/03: Filmens mestre.** Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
- 20/03: Ballettens verden.** Vibeke Wern, cand.mag. og freelance balletanmelder
- 03/04: Kunst og kriminalitet.** Vinnie Nørskov, museumsleder, Antikmuseet, og lektor, Aarhus Universitet
- 10/04: Teater i krise- og krigstider.** Rikke Rottensten, museumsinspektør, STORM, og cand.mag. i dansk og teatervidenskab, Københavns Universitet
- 17/04: Karen Blixen og den afrikanske farm.** Svend Erik Larsen, professor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

2422-037

Formiddage i Park Bio: En tur rundt i det danske sprog

— **TID:** 2/9, 6 mandage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

- 02/09: Dansk sprog i 6.000 år.** Thomas Olander, lektor i indoeuropæisk sproghistorie, Københavns Universitet
- 09/09: Ordbogen – principper og debatter.** Lars Trap-Jensen, seniorredaktør på ordnet.dk
- 16/09: Faste vendinger i forandring.** Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder
- 23/09: Samtalegrammatik: kunsten at føre en samtale.** Jakob Steensig, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet
- 30/09: Dialekter og etnolekter.** Pia Quist, professor i sociolingvistik og dialektologi, Københavns Universitet
- 07/10: Retslingvistik.** Tanya Karoli Christensen, professor i dansk sprog og lingvistik, Københavns Universitet

2422-094

Formiddage i Park Bio: Europæisk kunsts hovedværker

— **TID:** 21/10, 8 mandage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

- 21/10: Italienske.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie
- 28/10: Spanske.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie
- 04/11: Nederlandske.** Merete Mørup, cand. mag. i kunsthistorie, Øregaard Museum
- 11/11: Franske.** Flemming Friborg, mag.art. i kunsthistorie og fhv. direktør, Ny Carlsberg Glyptotek
- 18/11: Engelske.** Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie
- 25/11: Tyske.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie
- 02/12: Østrigske.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 09/12: Skandinaviske.** Gertrud Oelsner, ph.d. og museumsdirektør, Den Hirschsprungske Samling

2422-184

Det gode selskab: Dansk kunsts klassikere – nyere tid

— **TID:** 23/10, 5 onsdage, kl. 10.30-12.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

- 23/10: Per Kirkeby.** Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi
- 30/10: Bjørn Nørgaard.** Peter S. Meyer, mag. art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør
- 06/11: Ursula Reuter Christiansen.** Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi
- 13/11: Olafur Eliasson.** Lisbeth Bonde, cand. mag. i kunsthistorie, forfatter og kunstkritiker
- 20/11: Tal R.** Lisbeth Bonde, cand.mag. i kunsthistorie, forfatter og kunstkritiker

2422-008

Eftermiddage i Park Bio: Filosofiens mesterværker

— **TID:** 21/10, 8 mandage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

- 21/10: Platon: Staten.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 28/10: Aristoteles: Den nikomakhæiske etik.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 04/11: Augustin: Bekendelser.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 11/11: René Descartes: Metafysiske meditationer.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 18/11: Immanuel Kant: Grundlæggelse af sædernes metafysik.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 25/11: Søren Kierkegaard: Kjerlighedens gjerninger.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 02/12: Friedrich Nietzsche: Moralens genealogi.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 09/12: Hannah Arendt: Menneskets vilkår.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

2422-249

Det gode selskab: Forstå din tid med tidens største tænkere

— **TID:** 23/10, 5 onsdage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISERE: Se forelæsere på fuau.dk

- 23/10: Hartmut Rosa og livet i højhastighedssamfundet**
- 30/10: Alain Badiou og kærlighedens krise**
- 06/11: Thomas Piketty og verdens økonomi**
- 13/11: Peter Sloterdijk og konflikten**
- 20/11: Cas Mudde og Vestens populisme**

Natur & univers

2412-486

Universets fundamentale kræfter

— **TID:** 15/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Alt i verden er påvirket af de fire fundamentale kræfter – den elektromagnetiske kraft, den svage kernekraft, den stærke kernekraft samt tyngdekraften. Det er dem, der gør, at mennesker ikke falder fra hinanden, at Solen lyser, og at gigantiske galakser støder sammen. Kræfterne er nemlig ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger i universet. Men hvordan kan to protoner være lige ved siden af hinanden, selvom de frastøder hinanden? Hvordan kan vi se kræfternes effekt? Og kan alle fire kræfter samles i strengteorien? Få svar på dette og meget mere, når et stærkt hold forskere sætter fokus på de fire fundamentale kræfter og de nyeste opdagelser, der involverer dem.

- 15/01: Den svage kernekraft.** Troels C. Petersen, lektor i eksperimentel subatomar fysik, Niels Bohr Institutet
- 22/01: Tyngdekraften.** Niels Obers, professor i teoretisk partikelfysik, Københavns Universitet
- 29/01: Den stærke kernekraft.** Ian Bearden, professor i eksperimentel partikelfysik, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
- 05/02: Den elektromagnetiske kraft.** Michael Drewsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 12/02: Strengteori – alle kræfterne i én teori.** Charlotte Fløe Kristjansen, professor i partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

2412-312

Livet, universet og alting

— **TID:** 18/1, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Science fiction har givet os mange gode spørgsmål: Er kunstig intelligens en trussel mod menneskeheden? Hvordan ser livet i universet ud, og hvorfor har vi ikke fået besøg endnu? Hvor langt er der fra universets begyndelse til dets slutning, og hvad er der på den anden side? Kan naturens mindste kvantepartikler være flere steder på samme tid, og kan vi? Det er nemmere at spørge end at svare, men selv hvis vi ikke kan besvare alle spørgsmål, kan vi dog efterhånden komme med nogle kvalificerede gæt. Fem forskere vover springet.

- 18/01: Universets byggesten.** Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space
- 25/01: Mystiske kvantefænomener.** Anders Søndberg Sørensen, professor i kvantoptik, Københavns Universitet
- 01/02: Universets ende(r).** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og museumsinspektør, Science Museerne, Aarhus Universitet
- 08/02: Robotter.** Lars Dalgaard, sektionsleder for Computer Vision & Servicero-botter, Teknologisk Institut
- 15/02: Liv i rummet.** Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

2412-265

Fremtidens energi

— **TID:** 18/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Klimakrisen kradser, CO₂-udledningen stiger og strømforbruget har aldrig været større. Mens vi vender de fossile energikilder ryggen, bliver behovet for andre og mere vedvarende energiformer mere og mere akut. Hvor langt er vi med at udnytte de forskellige energiformer? Skal vi sige ja tak til atomkraft? Og hvad med lagring, håndtering af affald og sikkerhed? I denne forelæsningsrække giver en række forskere og eksperter dig en grundig indføring i fordele og ulemper ved de forskellige energityper.

- 18/01: Vindenergi.** Jens Nørkær Sørensen, professor i vindenergi, Danmarks Tekniske Universitet
- 25/01: Solenergi.** Sune Thorsteinsson, projektleder, DTU Electro, Danmarks Tekniske Universitet
- 01/02: Geotermisk energi (på letforståeligt engelsk).** Ivanka Orozova Bekkevold, lektor, ph.d. i geofysik, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
- 08/02: Bioenergi og biobrændstoffer (på letforståeligt engelsk).** Hariklia Gavala, lektor i bioenergi, Danmarks Tekniske Universitet
- 15/02: Atomkraft.** Bent Lauritzen, sektionsleder, DTU Fysik, Danmarks Tekniske Universitet
- 22/02: Bølgeenergi.** Erik Damgaard Christensen, professor og sektionsleder, DTU Mekanik, Danmarks Tekniske Universitet

2412-458

Tænkepause: Jorden

TID: 22/1, 1 mandag, kl. 17:15-21:45

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Bo Holm Jacobsen, lektor emeritus i geofysik, Aarhus Universitet

På små 200 år har mennesket formået at forstyrre stort set alle Jordens naturlige balancer, herunder klimaet, havmiljøet og biosfæren, mens over 100.000 miljøfremmede industrikemikalier flyder rundt i naturens kredsløb. Hvis vi skal passe bedre på kloden og os selv, må vi forstå Jordens enorme historie, dens naturlige systemer og de såkaldt planetære grænser, som den sætter omkring vores liv i fremtiden. Med et tilløb på 4.567 millioner år gennem syv superkontinenter og livets udvikling forbi forsvundne bjergkæder og supervulkaner skal vi springe ind i fremtiden, hvor der ligger en billet til mindst 100 millioner år for menneskeheden, hvis vi træder klogt og varsomt på Jorden. Forelæsningsen bygger på udgivelsen 'Jorden' i Aarhus Universitetsforlags populære bogserie 'Tænkepauser'.

2412-121

Altings begyndelse

TID: 24/1, 5 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, vejen fra vand til land, menneskets oprindelse eller noget helt fjerde. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? I denne forelæsningsrække bliver du klogere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskaben, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne. Hvordan opstod livet i universet? Hvad siger Det Gamle Testamente om skabelsesberetningen? Hvor stammer de første mennesker fra? Og hvad er meningen med det hele?

24/01: Big Bang, og universet bliver til. Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og museumsinspektør, Science Museerne, Aarhus Universitet

31/01: Nu er vi her – hvad er så meningen med det? Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

07/02: Livets oprindelse – fra vand til land. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

14/02: Menneskenes oprindelse og tidlige udvikling. Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

21/02: Religion og samfundets begyndelse. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

2412-235

Bakteriernes skjulte liv

TID: 19/2, 4 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

De er ikke til at se med det blotte øje, og vi skænker dem nok ikke mange tanker i hverdagen. Men vi er omgivet af bakterier. De er i og på vores kroppe og overalt i vores omgivelser. Nogle af dem kan vi ikke leve uden, mens andre kan gøre os dødeligt syge. I denne forelæsningsrække vil en række af landets skarpeste bakterieforskere gøre dig klogere på en af klodens mest dominerende livsformer. For selvom de umiddelbart virker som meget simple organismer, så er det langt fra tilfældet. Takket være forskningen ved vi nu, at bakterierne lever i komplekse samfund, kan kommunikere over store afstande og producere avancerede molekyler som fx antibiotika.

19/02: Introduktion: Bakteriernes fantastiske egenskaber. Lone Gram, professor i bakteriologi, Danmarks Tekniske Universitet

26/02: Vores indre liv – om kost, tarmbakterier og sundhed. Martin Steen Mortensen, seniorforsker i tarmens mikrobiologi, DTU Fødevareinstituttet

04/03: Biofilm – bakteriernes beskyttelsesrum. Rikke Louise Meyer, professor i mikrobiologi, Aarhus Universitet

11/03: Et spektakulært fund – kabelbakterier på havets bund. Lars Peter Nielsen, centerleder og professor i mikrobiologi, Aarhus Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2412-337

Insekternes fascinerende liv

TID: 19/2, 4 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

For nogle er de en kilde til frygt – for andre en kilde til fascination eller måske proteinrig kost. Nogle af dem er giftige – andre er ganske harmløse. Nogle af dem råber vi ad i køkkenhaven, mens andre meget gerne må kigge forbi havens frugttræer. Insekterne er den mest artsrige dyregruppe på Jorden. Fælles for insekterne er, at de er opdelt i tre dele (hoved, bryst og bagkrop), og at de har seks ben. Men herfra bliver forskellene meget markante. I denne forelæsningsrække tager forskerne dig med helt tæt på insekternes fascinerende liv. Hvordan lever de? Hvad er særligt for de forskellige grupper? Og hvilke arter kan du møde i den danske natur?

- 19/02: Sommerfugle.** Anne Eskildsen, ph.d. i biologi
- 26/02: Bier.** Claus Rasmussen, ph.d., adjunkt i entomologi ved Agroøkologi, Aarhus Universitet
- 04/03: Biller.** Philip Francis Thomsen, lektor i økologi, Aarhus Universitet
- 11/03: Myrer.** Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi, Aarhus Universitet

2412-281

Exoplaneter, liv i universet og et paradoks

TID: 21/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik. Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Vi har i dag kendskab til over 5.000 exoplaneter, og de viser, at der findes mange forskellige typer af planeter – herunder typer, vi slet ikke kender fra vores solsystem. Vi har også fundet planetsystemer omkring andre stjerner, der er meget forskellige fra vores eget solsystem. Intet sted har vi fundet sikre tegn på liv, og slet ikke tegn på andre civilisationer. Universet er tavst og fremmedartet. Men det giver anledning til et paradoks, for på mange måder er universet meget velegnet for liv, ikke mindst fordi de naturlove, som styrer universet, favoriserer muligheden for, at liv kan opstå, så hvorfor ser vi ingen tegn nogen steder på liv uden for Jorden?

2412-279

Kvantefysik og filosofi

TID: 21/3, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Kvantefysik er en af de mest succesrige teorier, mennesket endnu har udviklet. Den har givet os indsigt i atomernes verden og gjort det muligt at udvikle helt nye teknologier. Men det er også en fysisk teori, som beskriver fænomener, vi ikke kender fra vores dagligdag. Og som vi ikke har noget godt sprog for, og som også er i modstrid med vores erfaringer. Hvad fortæller kvantefysikken os om verden, og hvad er de filosofiske konsekvenser heraf? I forelæsningsrækken vil vi se på kvantefænomener og teorien, der bruges til at forklare dem, samt diskutere, om nogle af aspekterne har filosofiske konsekvenser.

Seniorforsker Joakim Offenberg er optaget af myrer, der har husdyr, kemiske våben, avanceret landbrug og udgør 1/4 af verdens animalske biomasse. Bliv klogere på insekternes fascinerende liv. Se side 44.

2412-207

Menneskenes oprindelse og udvikling

TID: 2/4, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

Nutidsmennesket er en succesfuld, vidt udbredt og altdominerende art her på jordkloden. Men ved tilfældighedernes spil også den sidste overlever ud af en stor forhistorisk mangfoldighed af menneskearter. Forskningen afslører et mere og mere komplekst og forgrenet net af forhistoriske menneskearter. Overraskende fossilfund af nye menneskearter dukker op i ellers velundersøgte områder. Og oprindelsen af menneskets særlige kendetegn som redskabsbrug, ild, madlavning og kunst trækkes længere tilbage i tid hos nu uddøde arter. Forelæsningsrækken fokuserer på fossile fund og de nyeste erkendelser om dem.

02/04: De tidligste idéer om menneskets evolution og primaternes oprindelse

09/04: Primaternes evolution og geologiske dateringsmetoder

16/04: Menneskefamiliens (homininernes) evolution – del

23/04: Menneskefamiliens (homininernes) evolution – del II

30/04: Homo sapiens' vandring og de endnu 'tomme områder' i forskningen

2412-395

Multivers – findes der flere universer?

TID: 2/4, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Jakob Stoustrup, professor i reguleringsteori, Aalborg Universitet

Findes der andre universer end vores eget? Videnskabeligt har emnet univers/multivers være kontroversielt. Selvom højt anerkendte fysikere som fx Stephen Hawking har været fortalere for eksistensen af et multivers, har andre ment, at det ikke er et spørgsmål, der hører hjemme under naturvidenskabens paradigme, da det har syntes uden for rækkevidde at verificere teorien baseret på observerbare data. I 2023 har tre danske forskere imidlertid fået offentliggjort en artikel, hvor de ikke alene viser, at spørgsmålet kan afgøres ved hjælp af observerbare data, men ligefrem angiver en formel til at afgøre spørgsmålet. I dette foredrag fortæller en af de tre forskere om opdagelsen og dens betydning.

2412-504

Oplev Danmarks natur: Med forskerne på vandring

TID: 29/5, 2 dage, se tidspunkter på hold-hjemmesiden

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

På denne række sætter vi fokus på den natur, der findes lige uden for døren. Vi skal fascineres over det mylder af liv, vi kan finde, over syngende fugle og blomstrende planter. Lær at bestemme nogle af de mest almindelige danske arter, så du kan genkende dem, næste gang du støder på dem. Hør spændende historier om naturen og bliv klogere på forskningens nyeste opdagelser. Snør de gode travesko og tag med forskerne på vandring i den danske natur. Over to vandring kan du blive klogere på planter og fugle. Turene afholdes som udgangspunkt uanset vejret, så husk tøj og sko, der passer til vejrudsigten samt mad og drikke til at holde energien oppe undervejs.

29/05: Fugle. Kasper Thorup, professor i ornitologi, Københavns Universitet

12/06: Planter. Irina Goldberg, ph.d. i botanik

2422-214

Gud eller videnskab?

TID: 2/9, 4 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Forholdet mellem videnskab og religion har gennem historien været præget af strid om, hvem der har autoritet til at forklare verden og menneskets placering i den. I dag spiller både videnskaben og religionen en stor rolle i vores tilværelse. Mens naturvidenskaben opstiller love, sammenhænge og forklaringer på, hvordan universet og vores biologi hænger sammen, så bidrager religion og filosofi med et sprog til at tale om alt det, naturvidenskaben ikke kan sætte på formel. Kan tro og viden forenes? Har vi mennesker behov for religion? Er livet blot en naturlig konsekvens af stjernedannelsen? Få indblik i de diskussioner, der historisk har været mellem videnskaben og religionen, og udblik til de diskussioner, der eksisterer på området i dag.

02/09: Gud og Darwin. Hans Henrik Hjermslev, ph.d. i videnskabshistorie, lektor, University College Syddanmark

09/09: Gud, universet og et par andre småting. Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

16/09: Kosmologi, fysik og religion. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

23/09: Videnskabelige tilgange til religion: Kan man forklare religion? Jesper Sørensen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Viden i
del fri

2422-242

Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten

TID: 22/10, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket – eller start her. En videnskab, som i mange århundreder var forbudt og forfulgt, har krævet og indtaget sin plads i verden i dag. Naturvidenskaben forundrer og forbløffer med både den indsigt, forskerne har opnået, og de spørgsmål, ingen endnu har formået at besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os, og de sammenhænge, teorier og opdagelser, der ligger bag vores viden om den verden, som mennesket gennem årtusinder har forsøgt at forstå.

- 22/10: Matematik.** Niels Lauritzen, lektor i matematik, Aarhus Universitet
29/10: Genetik. Thomas G. Jensen, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet
05/11: Astronomi. Forelæser på vej
12/11: Fysik. Søren Ulstrup, lektor i fysik og nanoteknologi, Aarhus Universitet
19/11: Biologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
26/11: Kemi. Mogens Christensen, professor i kemi, Aarhus Universitet
03/12: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

2422-217

Jordens råstoffer – fra geologi til teknologi

TID: 9/11, 2 dage, kl. 10.00-16.00
PRIS: 895 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Hans Dieter Zimmermann, lektor emeritus i geologi, Aarhus Universitet

Gennem hele livet forbruger hver af os 1,5 tons råstoffer om måneden, gravet op fra Jorden. Verdens befolkning vokser, levestandarden i mange lande stiger, og det samme gør vores behov for råstoffer fra minedrift. Energiomstillingen øger tilmed dramatisk vores behov for nøgleråstoffer som litium, kobolt, indium, gallium, platin m.fl., som sammen med andre metaller indgår i solceller, vindmøller, varmepumper, brændselsceller og batterier. Denne weekend ser vi nærmere på Jordens råstoffer. Hvilke råstoffer udvinder vi? Hvor findes de? Er der nok af dem? Hvordan dannes de, og hvilke geologiske forudsætninger kræves der? Hvilke bjergarter indeholder sjældne jordarter? Hvor leder man efter guld, diamanter og litium? Foruden forelæsninger skal vi også arbejde med 20-30 forskellige håndstykker af industri- og malmineraler.

2422-226

Kunstig intelligens

TID: 19/11, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vi omgiver os med kunstig intelligens på mobilens maps, i robotstøvsugere, i Google Translate og ChatGPT. Kunstig intelligens skal gøre vores verden lettere og bedre. Men præcis som mennesker skal computere også træne for at lære, og det er ikke helt uden bump på vejen. Også kunstig intelligens indeholder bias. Det opdager vi, når computeren for eksempel viser sig at tænke som en hvid, ufaglært mand. For hvad er i grunden forskellen på den naturlige hjerne og den kunstige hjerne? Og er det fair at forvente gennemslagskraftige forklaringer af kunstig intelligens, når vores egne mest af alt minder om søforklaringer? Måske skal vi i fremtiden bare lade den menneskelige og den kunstige hjerne samarbejde i en slags hybrid intelligens.

- 19/11: Hvordan mennesker og computere lærer.** Kristoffer Laigaard Nielbo, professor, Center for Humanities Computing, Aarhus Universitet
26/11: Hybrid intelligens og kreativitet. Jacob Sherson, professor MSO, Institut for Virksomhedsledelse, Aarhus Universitet
03/12: Innovation med kunstig intelligens. Anders Kofod-Petersen, professor i anvendt kunstig intelligens, Norges Teknisk-naturvidenskabelige Universitet

2422-246

Forunderlige former – en rejse i ukendt landskab

TID: 23/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Carsten Cramon, cand.scient. i matematik

Tag med på en spændende rejse, hvor vi skal opleve naturens, kunstens og matematikkens sammensmeltning i en fascinerende cocktail, som vil være fyldt med overraskende og forunderlige sammenhænge. Vi skal opleve hvorledes femkanten har det hele i sig – femtallets endelighed og det gyldne snits enestående uendelighed – samtidig med at det er blomsterverdenens fortrukne blomstringsform. Vi skal også dykke ned i fraktalernes forunderlige verden og en dybere forståelse af disse sære former. Vi skal bevæge os på grænsen mellem orden og kaos for at opleve, at meget simple processer ligger bag disse strukturer, der dog samtidig er en central del af naturens evigt forandrende formsprog. Der kræves ingen matematiske forudsætninger.

Tilmeld dig
nyhedsbrevet
på fuau.dk

FÅ INFORMATION OM SÆRLIGE TILBUD
OM SÆRARRANGEMENTER

Opdag Verden

Marokko – et eventyr i farver

Fra Marrakesh gennem ørkenbyer til Essaouria

Oplev folkelivet i Marrakesh' labyrintiske medina
Udforsk den mur-omkransede karavaneby Taroudant
Bo på riad i kystbyen Essaouira og smag på det marokkanske køkken

14 dage · halvpension · fra 36.990 kr.
23. januar · 19. marts · 12. oktober · 16. november

På sporet af Egypten

En rejse gennem Egyptens eventyrlige historie

Egyptens største mesterværker samt trinpyramiderne ved Sakkara
4 nætter i Luxor med god tid til fordybelse i områdets templer og grave
2 indenrigsflyvninger giver mindre transporttid og flere oplevelser

12 dage · halvpension · fra 19.990 kr
28. jan · 12. feb · 26. feb · 3. marts · 25. marts m.fl.

Jordan rundrejse

Eventyr i et gæstfrit kongedømme

God tid i den skjulte by, Petra, med 2 hele dage
Udforsk den eventyrlige dal; Dana Natural Reserve
Oplev Det Døde Hav og den rødlige Wadi Rum-ørken

12 dage · halvpension · fra 18.990 kr.
25. februar · 17. marts · 24. marts · 21. april m.fl.

Forlænget weekend i Istanbul

Oplev essensen af Istanbul på 5 dage

Oplev Istanbuls skjulte juvel Rustem Pasha Moskéen
Udforsk Hagia Sophia; det flotteste eksempel på byzantinsk arkitektur
Sejl på Bosphorus-strædet, som skiller Europa og Asien fra hinanden

5 dage · halvpension · fra 7.990 kr.
18. april · 25. april · 2. maj · 9. maj · 16. maj m.fl.

NY
REJSE

Mindre grupper · Danske rejseledere
86 22 71 81 · www.viktorsfarmor.dk

Fremragende | 4,7 ud af 5

Viktors Farmor
WORLDWIDE EXPEDITIONS

Sultne slanger kan få os hurtigere ud af sygesengen

Nogle dyr er abnorme slughalse, andre ældes baglæns eller sover halve år ad gangen. Studier af dyrs ekstreme egenskaber lærer os meget om naturens vilde væsener, men også noget om, hvordan vi mennesker kan blive bedre til at tilpasse os den verden, vi lever i.

Af: Brian Traantoft Rasmussen

Slanger, der faster i månedsvis, bjørne, der sover vintermørket væk, ørkenrotter, der lever under jorden uden ilt. Naturen vrirler med arter, der er i stand til at overleve under ekstreme forhold. Og professor i zoofysiologi ved Aarhus Universitet Tobias Wang er ekspert i, hvordan de bærer sig ad.

Fascinationen skyldes til dels en lidt barnlig forkærlighed for alt det, der er vildt og eksotisk. Men den beror også på en større videnskabelig præmis.

"Dyr, der kan noget ekstremt, er ofte gode at studere, hvis vi ønsker at vide noget specifikt om en given funktion eller mekanisme i kroppen. Det er fx lettere at forstå, hvordan enorme mængder mad påvirker fysiologien, hvis vi studerer dyr, der spiser kolossale måltider," forklarer han. Idéen med den slags studier er – i al beskedenhed – at aflure naturens hemmeligheder. Den naturlige selektion har gennem millioner af år fundet en løsning på, hvordan dyr bedst muligt tilpasser sig de miljøer, de lever i. "Og den løsning virker indiskutabelt," understreger han.

Indsigten i andre arters overlevelsesmekanismer er også virkelig vigtig viden for os lidt mere sarte medlemmer af dyreverdenen. Med den i baghånden kan vi nemlig forstå menneskekroppen lidt bedre og – om alt går vel – udvikle nye og vigtige behandlingsformer, forklarer Tobias Wang.

FRA SLANGETARME TIL STÆRKE PATIENTER

Tobias Wang har i årevis været bidt af en gal slange, og selvom det kødædende krybdyr ikke er hans yndlingsdyr – sådan et har han faktisk slet ikke – er han dybt fascineret af dets særlige fysiologi.

"Når slangen efter flere måneders faste indtager et kæmpemåltid, skal hele fordøjelsessystemet genopbygges på ny. Det sker i en vildt kompliceret proces, hvor alle kroppens celler og organer bliver involveret," fortæller han og uddyber:

"Og nu har vi så opdaget, at slangens tarm frigiver et signalstof, formentlig et hormon, lige så snart den begynder at spise igen – et stof, der øjeblikkeligt sætter gang i hele kroppens muskelopbygning."

Udover at få et stort forskerherte til at slå lige dét hurtigere kan den nye opdagelse forhåbentligt også komme til at reducere tiden i hospitalssengen for fx kræftpatienter. Mængden af muskelmasse er nemlig en essentiel faktor for udfaldet af særligt længerevarende sygdomsforløb. Jo mindre muskelmasse vi har, jo dårligere er prognosen.

"Men hvis først vi kan identificere signalstoffet og signaleringsvejen, er det måske muligt på sigt at mindske muskeltabet gennem en hormonel behandling og skabe en bedre klinisk behandling," forklarer Tobias Wang.

NYE INDSIGTER KRÆVER NYE TRADITIONER

Tobias Wang er erklæret realist og ikke begejstret for sensationsprægede overskrifter. Derfor har han næsten allergi over for et overdrevent fokus på forskningens fremtidspotentiale.

Den zoofysiologiske forskning – der ligger i grænselandet mellem biologiens og medicinens – indeholder dog vigtige perspektiver, understreger han. Men den fulde udnyttelse kræver, at flere faggrupper arbejder sammen på tværs af discipliner, og at flere forskere tør bryde med traditioners tryghed og deres forkærlighed for såkaldte 'modeldyr'.

"Vi mennesker er utroligt traditionsbundne, og det samme gælder i forskningens verden. Vi gentager ofte det, vi lærte af vores vejleder. Samtidig er der en række etiske og praktiske årsager til, at vi helst vil lave forsøg på modeldyr som mus, rotter og grise – de er simpelthen lette at holde og genetisk manipulere," forklarer Tobias Wang.

Men naturen tilbyder os en paradisk overflod af dyr med ekstreme egenskaber, der er mere velegnet til at undersøge specifikke fysiologiske problemstillinger af relevans for os mennesker end de klassiske modeldyr.

"Og derfor er der efter min mening en uudnyttet og vigtig ressource i den her slags forskning," tilføjer han.

Mød Tobias Wang Nielsen til 'Altings begyndelse', se side 43, og 'Alt du bør vide om naturvidenskab – næsten', se side 46.

Foto: Martin Bubandt

Religion & filosofi

2412-168

Filosofi i verdensklasse

— **TID:** 15/1, 8 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Filosofihistorien byder på mange fantastiske idéer og teorier om vores verden og vores eksistens. Nogle filosofiske værker bliver dog citeret oftere end andre, fordi de simpelthen er i en klasse for sig. Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Platons idéer, Kants kritik og Beauvoirs kønsspørgsmål er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os.

- 15/01: Platon – Staten.** Anne-Marie Eggert Olsen, lektor emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 22/01: Aristoteles – Etikken.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 29/01: René Descartes – Meditationer over den første filosofi.** Bjørn Rabjerg, cand.mag., ph.d. og højskolelærer i filosofi ved Hadsten Højskole
- 05/02: Jean-Jacques Rousseau – Samfundspagten.** Andreas Beck Holm, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 12/02: Immanuel Kant – Kritik af den rene fornuft.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 19/02: G.W.F. Hegel – Åndens fænomenologi.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 26/02: Martin Heidegger – Væren og tid.** Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet
- 04/03: Simone de Beauvoir – Det andet køn.** Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

2412-099

En ny vinkel på religion – Hartmut Rosa, Svend Brinkmann og Jordan B. Peterson

— **TID:** 15/1, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Dorte Enger, forfatter, cand.mag. i engelsk, religion og filosofi

Der er en voksende kritik af de synlige og stadig mere påtrængende udfordringer i vores samfund. Globalt set er der klimakrise, mange mennesker lider under tiltagende stress, udbrændthed og depressioner i en accelererende verden med store krav til individet. Politiske polariseringer mellem konservative og liberale, aggressiv nationalisme og ideologisk og religiøs fundamentalisme hører også med til nutidens foruroligende livsanskuelsesmæssige gadebillede. Sociologen Hartmut Rosa og psykologerne Svend Brinkmann og Jordan B. Peterson tager alle fat på disse udfordringer. Samlet set retter de tre deres kritik mod den oplevelse af meningsløshed, der er resultatet af det isolerede individs ensomhed og rodløshed. Rosa, Brinkmann og Peterson inddrager hver på deres vis religion som en vej tilbage til en kosmisk tankegang og et kosmisk tilhørsforhold uden at svinge moderne videnskab. Bliv klogere på tre store samtidige tænkeres kritik af vores samtid.

- 15/01: Hartmut Rosa**
22/01: Svend Brinkmann
29/01: Jordan B. Peterson

2412-283

Immanuel Kant 300 år: Modernitetens største filosof

— **TID:** 15/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

I 2024 er det 300 år siden, den store tyske filosof Immanuel Kant blev født. Kant har som ingen anden påvirket den moderne filosofi og det moderne menneskes selvforståelse. Han revolutionerede filosofien med sit hovedværk 'Kritik af den rene fornuft' og formulerede kort tid efter oplysningstidens valgsprog: "Sapere aude – hav mod til at betjene dig af din egen forstand!" Kants filosofi indeholder teorier, begreber og spørgsmål, som den dag i dag stadig definerer og tilbyder originale tilgange til spørgsmål, der berører hele filosofiens brede område: Hvad kan vi vide? Hvordan bør vi handle? Og hvad er mennesket?

- 15/01: Kants teoretiske filosofi.** Jørgen Hass, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 22/01: Kants praktiske filosofi.** Anne-Marie Eggert Olsen, lektor emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 29/01: Kants æstetik.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 05/02: Kant om historien, samfundet og politikken.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 12/02: Kants pædagogik og menneskesyn.** Jørgen Huggler, lektor i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

2412-190

Hvad enhver dansker bør vide

TID: 16/1, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvad bør man læse, høre, se og smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange bud på. På Folkeuniversitetet har vi spurgt eksperterne. Vi inviterer nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Johannes V. Jensen fortsat på pensum? Hvilke komponister har haft størst indflydelse på dansk musiktradition? Og hvad er historien bag opfindelsen af bl.a. vindmøllen og penicillin? Få perspektiv på det, som ændrede verden.

- 16/01: Danmarks historie.** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
- 23/01: Teknologi.** Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
- 30/01: Litteratur.** Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet
- 13/02: Klima.** Jesper Theilgaard, meteorolog, selvstændig, stifter af klimaformidling.dk og tidl. vært på DR
- 20/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
- 27/02: Sundhed.** Uffe Juul Jensen, professor emeritus i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet
- 05/03: Kunst.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

2412-073

Hvad enhver bør vide om filosofi

TID: 17/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

For de gamle grækere opstod filosofien af en beundrende undren over den verden, de levede i. Denne undren er ikke forbeholdt filosofferne, men vedrører alle mennesker til alle tider. Selv de mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle nok har undret os over på et tidspunkt i vores liv: Hvad er det for en verden, jeg lever i? Hvilket slags menneske bør jeg være? Deler andre min erfaring? Hvad er det rigtige at gøre? Få svar på disse spørgsmål og mange flere, når udvalgte filosoffer danner grundlaget for en introduktion til filosofiens væsentligste discipliner og vigtigste tanker.

- 17/01: Det værende: Aristoteles, Immanuel Kant og Martin Heidegger.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 24/01: Erkendelse: René Descartes, David Hume og Immanuel Kant.** Bjørn Rabjerg, cand.mag., ph.d. og højskolelærer i filosofi ved Hadsten Højskole
- 31/01: Eksistens: Sokrates, Søren Kierkegaard og Jean-Paul Sartre.** Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi, højskolelærer, Den Internationale Højskole
- 07/02: Det logiske: Aristoteles, Gottlob Frege og Ludwig Wittgenstein.** Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 14/02: Det gode og det rigtige: Aristoteles, Immanuel Kant og Bernard Williams.** Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 21/02: Det, der viser sig: Edmund Husserl, Martin Heidegger og Hans Blumenberg.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

2412-285

Eftermiddage i Park Bio: Filosofer du bør kende

TID: 22/1, 6 mandage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79

Filosofihistorien byder på et væld af filosoffer, der siden tidernes morgen har forsøgt at forstå den menneskelige eksistens og verden omkring os. En lang række filosoffer har haft en stor indflydelse på den måde, vi i dag forstår verden og mennesket på, men det er imidlertid umuligt at nå omkring dem alle på en gang, så hvilke filosoffer kunne være gode at give sig i kast med først? Over seks aftener kan du blive klogere på seks filosoffer, der har haft særlig indflydelse på vores forståelse af verden og mennesket, og som helt bestemt er værd at kende.

- 22/01: Platon.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 29/01: René Descartes.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 05/02: Immanuel Kant.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet
- 12/02: Simone de Beauvoir.** Anna Cornelia Ploug, ph.d.-studerende i filosofi, Roskilde Universitet
- 19/02: Friedrich Nietzsche.** Mads Vestergaard, ph.d.-studerende i filosofi, Københavns Universitet
- 26/02: Hannah Arendt.** Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

2412-110

Livsglædens filosofi – på sporet af den tabte smag for livet

— **TID:** 14/2, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Tidsånden har sine udsving. Derfor er det undertiden jubelidioterne og til andre tider jammeratletterne, der har vind i sejlene. Men måske er modsætningen mellem optimisme og pessimisme for grovkornet til at udtrykke den erfaring, mennesker gør med at være i live og med at skulle føre deres liv? I filosofien findes der en understrøm, som forsøger at adressere en glæde ved livet, som går tværs igennem livets mere påfaldende pendulering mellem lykke og ulykke. Vær med, når vi er "på sporet af den tabte smag for livet" i en række eksempler på livsglæde.

14/02: Platon og lysten til livet
21/02: Spinoza og bekræftelsen af livet
28/02: Kant og smagen for livet
06/03: Kierkegaard og glæden ved livet
13/03: Livets latter

2412-169

Feminismens tænkere

— **TID:** 20/2, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Den feministiske filosofi har stor indflydelse på vores tænkning om mennesket, samfundet og demokratiet. Det har den, fordi den gentagne gange i historiens løb har sat etablerede sandheder under en kritisk lup og gentænkt, hvad det vil sige at være mand/kvinde, heteroseksuel/homoseksuel, hvid/ikke-hvid, majoritet/minoritet m.m. Bliv klogere på feministisk filosofi og dens betydning, når vi gennemgår nogle af de vigtigste feministiske tænkere, der på hver sin måde har forsøgt at ændre den gængse forståelse af køn, seksualitet, klasse, etnicitet og religion.

20/02: Simone de Beauvoir: Det andet køn.
 Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
27/02: Fatima Mernissi: Islamisk feminisme.
 Hasib Nasiri, ph.d.-studerende i systematisk teologi, Uppsala Universitet
05/03: Silvia Federici: Race, klasse og køn.
 Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
12/03: Judith Butler og Donna Haraway: Videnskab, politik og seksualitet.
 Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

2412-284

Nietzsche og nihilismen: Guds død og det moderne menneske

— **TID:** 20/2, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERISER: Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet

Friedrich Nietzsches filosofi udspiller sig som en kritik af hele den vestlige filosofitradition, det moderne menneske, dets forståelse af verden og af sig selv – og sigter samtidig på en omvurdering af alle værdier. "Intet er sandt, alt er tilladt", lyder det i Nietzsches diagnose af tilstanden i det moderne, og han betegner begrebet 'nihilisme' som en tilstand af orienteringsløshed efter Guds død. Få Nietzsches bud på, hvordan det moderne menneske kan eksistere og orientere sig i en verden, hvor Gud er død, intet er sandt, og alt er tilladt, når vi fem tirsdage stiller skarpt på Nietzsches begreb om nihilisme.

Det er ikke længere givet, hvordan man(d) er en 'rigtig' mand. Professor Mikkel Thorup giver sit bud på nutidens mange mænd, maskulinitetsformer, og hvad de betyder. Se side 59.

2412-034

En dag skal vi dø – etik og jura ved livets afslutning

TID: 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Lilian Zøllner, ph.d. i religion og forhenværende leder af Center for Selvmordsforskning

Vi skal alle dø, og vi kommer alle til at tage afsked med et familiemedlem eller en nær ven. Det er et vilkår for os alle. Men hvordan bliver afskeden bedst mulig, og hvad er egentlig i afdødes ånd? For mange kommer der også en lang række etiske overvejelser om rigtigt og forkert i forbindelse med afskeden. Mens vi er i live, kan vi træffe beslutninger om vores sidste tid. Lovgivningen åbner for langt flere muligheder, end vi er klar over, men juraen kan ikke stå alene. Bliv klogere på etik og jura ved livets afslutning.

2412-071

Tænk dig om

TID: 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Jens Christian Bjerring, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres produkt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og også når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter effektivt. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om. Med dette forløb får du en introduktion til en række begreber og metoder, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, at identificere fejlslutninger og skjulte præmisser og at opbygge din egen evne til at konstruere holdbare argumenter og kommunikere dem effektivt. Med andre ord: Du bliver bedre til at tænke dig om.

2412-406

Den ortodokse kirke i Rusland – dengang og nu

TID: 13/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Annika Hvithamar, ph.d., lektor og Institutleder for Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet

Ruslands ortodokse kirke har en lang og spændende, men for de fleste danskere forholdsvis ukendt historie. Med Ruslands invasion af Ukraine og de ukrainske flygtninges ankomst til Danmark har vi pludselig fået øje på den ortodokse kirke og måske mødt ortodokse kristne. Vær med, når vi bevæger os på en rejse i den ortodokse kirkes historie i Rusland. Fra dens ankomst til Rusland i 900-tallet, forbi dens politiske og samfundsmæssige rolle i tiden efter Sovjetunionens fald og helt frem til dens aktuelle rolle i krigen mellem Rusland og Ukraine i dag.

2412-070

Nordisk mytologi

TID: 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie, forfatter og ekstern lektor, Aarhus Universitet

Hvad troede danskerne egentlig på, før Hvide Krist kom til Norden? Hvilke forestillinger havde man om verden, livet og døden? Og hvordan ved vi i dag noget om disse forestillinger? Hør om nordisk førkristen mytologi og om de trosforestillinger, der ligger bag myterne. Her kan du få et indblik i, hvordan guder og jætter holder den kosmiske balance, samt nogle af de små og store overraskelser, kilderne kan fortælle os. Og så bliver du præsenteret for nogle af de bedst kendte samt nogle lidt kendte figurer fra nordisk mytologi. Dagen vil desuden røkke lidt ved de populære forestillinger, vi har om for eksempel Odin, Thor og Frigg, fordi disse forestillinger ikke svarer til, hvad den nyeste forskning i nordisk mytologi egentlig viser.

2412-107

Islams historie – fra oprindelsen til i dag

TID: 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab

Islam er i dag verdens andenstørste religion. Fra Atlanterhavet strækker den muslimske verden sig som et bælte gennem Afrika, Mellemøsten og Asien til Stillehavet. Men hvordan opstod religionen islam? Hvordan gik islam fra at være en mindretalsreligion på Den Arabiske Halvø til at etablere sig i enorme territorier? Hvorfor blev islam spaltet i to store retninger: sunni- og shi'a-islam? Hvordan har muslimer forholdt sig til udfordringen fra den vestlige verden fra 1800-tallet og frem til i dag? Og hvordan kan vi forstå den nyeste tids radikale islamisme? Det er nogle af de spørgsmål, denne forelæsning vil forsøge at besvare.

2412-206

Tænkepauser: Buddha og Jesus

TID: 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet, og Kasper Bro Larsen, professor i teologi, Aarhus Universitet

Alle kender dem, mange forguder dem, nogle er ligeglade med dem, og en del historikere tror, at de har haft deres gang på Jorden. Buddha og Jesus er begge store spirituelle skikkelser, om end de deler vandene. Men hvem er de egentlig? Og har de levet i virkeligheden? Hvordan er netop disse mænd blevet til religionernes superstjerner og globale varemærker? Hvad har de til fælles, og hvor adskiller de sig fra hinanden? Bliv klogere på disse mystificerende mænd, der til stadighed har stor betydning for mange mennesker rundt om i verden. Forelæsningerne er baseret på Tænkepauserne 'Jesus' af Kasper Bro Larsen (Aarhus Universitetsforlag 2018) og 'Buddha' af Jørn Borup (Aarhus Universitetsforlag 2021).

2412-139

Hegel – om religion og oplysning

— **TID:** 18/3, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Niels Grønkjær, dr.theol. og religionsfilosof

Vi lever i en overgangstid fuld af modsætninger. Det, der var, vender ikke tilbage i den tid, der kommer, og vi ved ikke, hvad der kommer. Kan vi forsones os med vores tid, tage dens modsætninger på os? I en kritik af oplysningstænkningen har den tyske filosof G.W.F. Hegel formuleret en filosofi om kristendommen som åndens religion: Den forsoner de største modsætninger og virkeliggør frihed i fællesskab. Det kan bidrage til, at også vi kan forstå os selv i vores samtid. Vær med, når religionsfilosof og dr.theol. Niels Grønkjær stiller skarpt på Hegels religionsfilosofi.

2412-106

Barmhjertighed hos Kierkegaard og Løgstrup

— **TID:** 20/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Forholdet mellem Løgstrup og Kierkegaard var ikke ukompliceret. Denne aften stiller vi skarpt på deres indviklede forhold og lader deres tænkning mødes over ét af de temaer, de deler: barmhjertigheden. Er det nok, at man har 'et hjerte i barmen'? Eller må man også have 'penge på lommen'? Består barmhjertigheden alene i et særligt sindelag, eller må der også ydes konkret hjælp til nødlidende, før der kan være tale om ægte barmhjertighed? Eller svarer barmhjertigheden mon snarere på de situationer, hvor hjælpen selv er hjælpeløs? For Løgstrup var barmhjertigheden en 'suveræn livsyttring', mens Kierkegaard omtalte den som en 'kærlighedens gerning'. Vi tager de to tænkeres bud i nærmere øjesyn.

2412-171

Forstå Trump med filosofferne

— **TID:** 21/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet, Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet, Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet, og Frank Beck Lassen, projektleder i Det Ethiske Råd

Donald Trump. Tiltalt og dømt ekspræsident, lyssky ejendomshandler, sexistisk hanelefant, selvcentreret realitystjerne. Vi har hørt på utrolige udmeldinger, rystet på hovedet i fortvivlelse og set afsløringer, fadæser og bizarre optrin under Trumps præsidentperiode. Nu har han meldt sit kandidatur til præsidentvalget i 2024, og nu skal vi til at forholde os til ham igen. Men hvilket samfund gør det muligt, at en person som Trump kan eksistere og tilmed blive præsident? Hvad siger hans præsidentembede om vores tid? Skal Trump forstås som en afvigelse, eller er han et symbol på, hvad fremtiden bringer? Få fire filosofers bud på, hvordan vi kan forstå fænomenet 'Trump'.

2412-105

Den tyske idealisme – frihedens filosofi

— **TID:** 3/4, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

I slutningen af oplysningstiden foretog Kant en revolution af filosofien. Når man i tiden efter filosoferede både med og imod Kant, så gjorde man det i alle fald, fordi man var begejstret. Man forstod nemlig, at Kants revolution havde muliggjort en radikal forståelse af den menneskelige frihed. "Mit system er frihedens første system," skrev Fichte. Og hermed var den tyske idealisme begyndt. For den tyske idealisme var frihedens filosofi – men samtidig en filosofi, der ville formulere sig i form af et system. Fundamentet for dette system fandt Fichte i selvbevidstheden. Men selvbevidstheden viste sig at være vanskeligere end forventet at gøre rede for. Hegel måtte derfor formulere en filosofi, hvor bevidstheden gennemgik en lang erfaringsrejse, inden den kunne komme til sig selv. Dog, ved enden af den rejse opdagede Schelling, at friheden nu stod ved en afgrund. Det bragte hele den tyske idealisme til sin afslutning. Og således afløstes den periode, der var begyndt med Kants rene fornuft, af 'mistankens mestre': Kierkegaards eksistentialisme, Nietzsches perspektivisme og Freuds psykoanalyse.

- 03/04: Forspil: Den kritiske tanke – Kant**
10/04: Fichte: Selvbestemmelse og selvbevidsthed (Videnskabs-læren)
17/04: Hegel: Selvbevidsthed og frihed (Åndens fænomenologi)
24/04: Schelling: Frihed og ondskab (Den menneskelige friheds væsen)
01/05: Efterspil: Mistankens mestre – Kierkegaard, Nietzsche og Freud

2412-347

Kierkegaards samfundskamp

— **TID:** 6/4, 1 lørdag, kl. 10.15-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet

Var Kierkegaard konservativ, liberal eller måske ligefrem revolutionær – eller var han simpelthen bare en autoritær apostel? Uanset hvad han måtte være, er der under alle omstændigheder samfundspolitisk sprængkraft i Kierkegaards tænkning. I dansk forskning har Kierkegaards samfundskamp hidtil været meget sparsomt behandlet, men det råder idéhistoriker Ole Morsing bod på med denne forelæsning. Med udgangspunkt i sin bog 'Kierkegaards samfundskamp – med livet som indsats' udfolder Morsing, hvad Kierkegaard kan bidrage med til en kritisk forståelse af fortidens, nutidens og fremtidens samfund.

2412-353

Eksistentialismens store tænkere

TID: 8/4, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Kresten Lundsgaard-Leth, ph.d. i filosofi, højskolelærer, Den Internationale Højskole

Kom tæt på seks af filosofihistoriens største eksistenstænkere, som på hver deres måde forsøgte at stille os til regnskab for tilværelsens van-skeligste spørgsmål: Hvem er jeg? Hvad er mennesket for en størrelse? Og hvordan kan vi leve et menneskeligt liv, der er værd at leve? Denne forelæsningsrække vil se på, hvordan de største tænkere inden for eksistentialismen hver især gentænker det sokratiske grundspørgsmål om, hvad menneskelivet (altså 'eksistensen') er for noget. Gennem eksistensens grundlæggende vilkår ('friheden') kan vi forstå eksistentialisternes fokus på andre fænomener som ironi, angst, medlidenhed, moral, samvittighed og valgfrihed som en del af det eksisterende menneskes afgørende udfordringer.

08/04: Sokrates

15/04: Søren Kierkegaard

22/04: Arthur Schopenhauer

29/04: Friedrich Nietzsche

06/05: Martin Heidegger

13/05: Jean-Paul Sartre

2412-427

Gå dig klog – i Kierkegaards fodspor

TID: 11/5, 1 lørdag, kl. 13.00-14.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Mødested: Frue Plads lige over for Universitetsbygningens hovedindgang

UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Kierkegaard kendte København som sin egen bukselomme eller måske endda bedre endnu. Befolket med fortrinlige studieobjekter af snart sagt enhver slags – gale og geniale, plebejere og aristokrater, finansfyrster og tiggere – blev København for Kierkegaard et pulserende psykologisk eksperimentarium, hvorfra han vendte beriget hjem til sin skrivepult med situationer og stemninger, som han fastholdt i sine dagbøger. Det var i disse gader, han gik sig sine bedste tanker til under devisen: Når blot man bliver ved at gå, så går det nok. Oplev København gennem historien om en af Danmarks største filosoffer. Få indblik i, hvilket liv Kierkegaard levede i den gamle hovedstad, og bliv klogere på, hvilke tanker han gjorde sig gennem sin færden i byen.

Gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne

SE SIDE 40-41

2422-014

Gå dig klog – i Grundtvigs fodspor

TID: 20/8, 1 tirsdag, kl. 15.30-17.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Mødested: Vor Frue Kirke, Hovedindgangen ved Nørregade

UNDERVISER: Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet

Der er fyldt med fugle, marker og skove i N.F.S. Grundtvigs salmer, men selv tilbragte han det meste af sit liv inden for Københavns bymure i den dengang lille, lukkede og lugtende by, hvor også Søren Kierkegaard og H.C. Andersen gik rundt. Med København som baggrundsramme gjorde Grundtvig sig sine tanker om samfund, skole, frihed, tro og menneskeliv og var vidne til et samfund i voldsom forandring. Følg med på byvandring i Grundtvigs fodspor, og få et indblik i Grundtvig som både politiker, folkeoplyser, præst og digter.

2422-134

Det meningsfulde liv

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvor finder man meningen med livet? Er den lig med wellness, selvrealisering, rigdom og tidens evige lykkejagt? Spørgsmålet om, hvad der giver livet mening, er lige så gammelt som menneskelivet selv, men svarene har ændret sig meget gennem tiden. Bliv klogere på det meningsfulde liv set med seks forskellige fagområders øjne. Hør om, hvordan en lang række forhold som sprog, politik, teknologi, etik, natur og menneskelige fællesskaber er nødvendige horisonter, som et meningsfuldt liv udfolder sig igennem. Om hvad der faktisk giver livet værdi og mening.

02/09: **Det meningsfulde liv ifølge filosofien.** Cecilie Eriksen, ph.d., forsker, AIAS, Aarhus Universitet

09/09: **Det meningsfulde liv ifølge lægevidenskaben.** Lise Kirstine Gormsen, læge, ph.d. i smertemedicin og lektor i medicinetik, Aarhus Universitet

16/09: **Det meningsfulde liv ifølge litteraturen.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

23/09: **Det meningsfulde liv ifølge samfundsvidenskaben.** Christian T. Lystbæk, lektor i organisation og ledelse, Aarhus Universitet

30/09: **Det meningsfulde liv ifølge teologien.** Birgitte Graakjær Hjort, område- og afdelingsleder, ph.d., Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

07/10: **Det meningsfulde liv ifølge naturvidenskaben.** Hans Henrik Hjermitsev, ph.d. i videnskabshistorie, lektor, University College Syddanmark

Har du tid og lyst til at gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne på hverdage? Se side 40-41 for forelæsninger i Park Bio på Østerbro og på Kulturhuset på Islands Brygge.

2422-112

Store danske teologer

TID: 3/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Få indblik i Danmarks teologiske arv og i nogle af landets største og mest betydningsfulde teologer, der prægede såvel kirken som nationen. I denne forelæsningsrække udforsker vi N.F.S. Grundtvigs visionære teologi og tanker om frihed, ånd og fællesskab, Søren Kierkegaards berømte eksistentielle refleksioner og filosofi, K.E. Løgstrups betragtninger om tilværelsens betydning og opgør med Kierkegaards eksistentialisme, Johannes Sløks refleksioner om menneskets eksistens samt Anna Marie Aagaards befielsesteologi og tanker om at have mod til at tro. Hør, hvordan disse store tænkere har formet teologien, kirken og nationen på hver sin måde, og hvordan deres tænkning fortsat resonnerer hos os i dag.

- 03/09: N.F.S. Grundtvig.** Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet
10/09: Søren Kierkegaard. Iben Damgaard, lektor i etik og religionsfilosofi, Københavns Universitet.
17/09: K.E. Løgstrup. Bjørn Rabjerg, cand. mag., ph.d. og højskolelærer i filosofi ved Hadsten Højskole
24/09: Johannes Sløk. Mikael Brorson, cand. theol. og ph.d.-studerende i teologi, Aarhus Universitet
01/10: Anna Marie Aagaard. Else Marie Wiberg Pedersen, lektor emeritus i systematisk teologi, Aarhus Universitet

2422-183

Hegels filosofi

TID: 3/9, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet

Hvis man vil forstå den moderne filosofi i det 19. og 20. århundrede, er der ingen vej uden om den tyske filosof G.W.F. Hegels filosofi. Hegels filosofi var altdominerende i 1800-tallet: Marx formulerede sin teori om kommunismen på baggrund af Hegels historieforståelse, og Kierkegaard formulerede sin subjektive eksistentialisme i direkte opposition til Hegel. Noget kritiserer og afviser hans tænkning, mens andre fører den videre og lader den blive toneangivende i andre filosofiske retninger som fænomenologi, hermeneutik, dekonstruktion og det postmoderne. Hegels filosofi udgør et storslået system, der forklarer menneskets erkendelse og historiens udvikling. Dyk ned i verdensåndens historie og få indblik i menneskets selvforståelse i både kunsten, religionen og filosofien ifølge Hegel.

- 03/09: Verdensånd og selvbevidsthed**
10/09: Historien – Hegels historiefilosofi
17/09: Kunsten – Hegels filosofiske æstetik
24/09: Religionen – Hegels religionsfilosofi
01/10: Stat og individ – Hegels retsfilosofi

2422-010

Værklæsning: Martin Heideggers 'Væren og tid'

TID: 4/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

I år 1927 udkom det, som mange regner for det vigtigste værk i det 20. århundredes filosofi: Martin Heideggers 'Væren og tid'. Ligesom tidligere med Descartes' 'cogito' eller Kants 'kritik' blev hele filosofien også her åbnet på ny – denne gang som en fundamental søgen efter meningen med væren og en fascinerende analyse af den menneskelige eksistens. Hvad enten man i dag filosoferer videre med Heidegger eller filosoferer imod ham, så er det vanskeligt – måske endda en smule halsløst – at filosofere uden ham. Få en grundig indføring og en gennemgang af centrale temaer i et uomgængeligt mesterværk, når vi besøger 'troldmanden fra Messkirch'. Det er ikke en forudsætning, men en mulighed at læse med i 'Væren og tid' undervejs (se holdsiden på www.fuau.dk for bøger og tekster).

- 04/09: Værens mening ('Væren og tid' §§ 1-5)**
11/09: Væren i verden ('Væren og tid' §§ 15-18 og 22-24)
18/09: Væren med hinanden ('Væren og tid' §§ 25-27)
25/09: Angstens stemning ('Væren og tid' §§ 29-30 og 40)
02/10: Væren til døden ('Væren og tid' §§ 46-53)
09/10: Samvittighedens stemme ('Væren og tid' §§ 54-60)

2422-008

Eftermiddage i Park Bio: Filosofiens mesterværker

TID: 21/10, 8 mandage, kl. 13.00-14.45

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrir med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Platons idéer, Descartes' cogito og Kants kategoriske imperativ er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

21/10: Platon: Staten

28/10: Aristoteles: Den nikomakhæiske etik

04/11: Augustin: Bekendelser

11/11: René Descartes: Metafysiske meditationer

18/11: Immanuel Kant: Grundlæggelse af sædernes metafysik

25/11: Søren Kierkegaard: Kjerlighedens gerninger

02/12: Friedrich Nietzsche: Moralens genealogi

09/12: Hannah Arendt: Menneskets vilkår

2422-088

Kierkegaards filosofiske grundtanker

TID: 21/10, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

De fleste kender sikkert nogle af Søren Kierkegaards bevingede ord som "Livet forstås baglæns, men må leves forlæns" og "Det store er ikke at være dette eller hint, men at være sig selv". Mange har måske også hørt om hans excentriske personlighed og finurlige skrivestil eller om hans forlovelshistorie. Men hvad var Kierkegaards filosofiske grundtanker? Hvorfor er han gået over i filosofihistorien som en af de mest betydningsfulde moderne tænkere? Hvad tænkte han om forskellige måder at leve på, om angsten, friheden og selvet? Forelæserne giver en indføring i Kierkegaards værk og åbner for en bedre forståelse af både Kierkegaards placering i dansk åndshistorie, grundlaget for hans verdensberømmelse og fortsatte aktualitet.

21/10: Introduktion til Kierkegaards

filosofi. Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet

28/10: Kierkegaard om selvet – eller hvad det er at være sig selv. Peter Wolsing, lektor i filosofi, Syddansk Universitet

04/11: Uden lidenskab ingen eksistens – om forførelse og gådefuldhed hos Søren Kierkegaard. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

11/11: Kierkegaard og metafysikkens krise. Søren Engelsen, ph.d. i filosofi, Adjunkt på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Pædagoguddannelsen

18/11: Livets dimensioner – om ligevægten mellem det æstetiske og det etiske ifølge Kierkegaard. Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet

2422-009

Værklæsning: Søren Kierkegaards 'Begrebet ironi' og 'Sygdommen til døden'

TID: 22/10, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad er selvet? I sit forfatterskab kredsede Kierkegaard fra først til sidst om det spørgsmål. I sin første bog, 'Begrebet ironi', undersøgte han ironien. I forfatterskabets anden ende undersøgte han fortvivlelsen, nemlig i 'Sygdommen til døden'. Begge fænomener – ironi og fortvivlelse portrætteret gennem Sokrates og Jesusfiguren – viser, at selvet i sit selvforhold støder på en grænse. I denne forelæsningsrække dedikerer vi tre gange til hhv. 'Begrebet ironi' og 'Sygdommen til døden' for at nærme os selvets gåde i spændet mellem det sokratiske og det kristelige. Alle kan være med i værklæsningen. Det forventes ikke, at man kender til emnet eller har læst værkerne på forhånd.

22/10: Begrebet ironi (I)

29/10: Begrebet ironi (II)

05/11: Begrebet ironi (III)

12/11: Sygdommen til døden (I)

19/11: Sygdommen til døden (II)

26/11: Sygdommen til døden (III)

Vi byder på gratis
livestreamede forelæsninger,
der kun er et klik væk

SE SIDE 26-27

2422-124

De hemmelige evangelier

TID: 22/10, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Ikke alle Jesusfortællinger fra oldkirken kom med i Bibelen. Centralt i mange religioner finder man en kamp om, hvad den rette tro er, og hvilke skrifter der skal læses. Nogle kommer med, mens andre udebliver. Bliv klogere på apokryferne, Thomasevangeliet, Judasevangeliet og Mariaevangeliet, når vi her introducerer til de såkaldte apokryfe evangelier og deres alternative kristendom. Tag med på en rejse gennem de hemmelige evangelier, når vi går i dybden med de enkelte skrifter. Se tekster på holdsiden på www.fuau.dk.

22/10: Apokryferne. Hvor blev de læst, af hvem og havde de et særligt formål?

Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

29/10: Thomasevangeliet. Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

05/11: Judasevangeliet. René Falkenberg, lektor i teologi, Aarhus Universitet

12/11: Mariaevangeliet. Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

2422-117

Kants moralfilosofi

TID: 22/10, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi og ekstern lektor, Københavns Universitet

Er en handling moralsk god, hvis dens hensigt var det? Eller har konsekvenserne af vores handlinger også moralsk betydning? Den tyske filosof Immanuel Kant er stadig en af den moderne vestlige filosofis mest betydningsfulde tænkere. Han er kendt for sin moralfilosofi, formuleringen om 'den gode vilje' og 'det kategoriske imperativ' og for grundtesen om menneskets ubetingede værdighed. Men hvordan skal vi forstå mennesket? Er det et naturvæsen underlagt naturlige årsager, eller er det fornuftigt og frit til at handle? Hvordan kan mennesket handle moralsk? Har mennesket hang til ondskab? Bliv klog på både det gode og det onde, når du lærer om moralfilosofiens fader, Immanuel Kant.

22/10: Natur og frihed

29/10: Den gode vilje og det kategoriske imperativ

05/11: Menneskets værdighed

12/11: Det onde som problem

19/11: Menneske og samfund

2422-079

Kend filosofien gennem 6 citater

TID: 24/10, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

I filosofien finder man bevingede ord, hvis berømmelse næsten overgår deres berømte forfattere, og hvis udbredelse rækker langt ud over deres oprindelige sammenhænge. "Det eneste, jeg ved, er, at jeg ingenting ved", "Jeg tænker, altså er jeg" og "Gud er død" er blandt eksemplerne. Denne slags slående sætninger er som magiske porte, der fører os direkte ind i centrum af den filosofiske tænkning. I denne forelæsningsrække åbner vi seks af disse porte ind til filosofien og hører om, hvad meningen egentlig var med de berømte udsagn, der den dag i dag giver genlyd.

24/10: "Det eneste, jeg ved, er, at jeg ingenting ved" (Sokrates). Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

31/10: "Alle mennesker stræber af natur efter viden" (Aristoteles). Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

07/11: "Jeg tænker, altså er jeg" (Descartes). Jørgen Hass, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

14/11: "Hav mod til at bruge din forstand" (Kant). Ulrik Houliind Rasmussen, ph.d. i filosofi og lektor, Københavns Professionshøjskole

21/11: "Subjektiviteten er sandheden" (Kierkegaard). Bjarke Mørkøre Stigel Hansen, ph.d. i filosofi, postdoc i teologi, Aarhus Universitet

28/11: "Gud er død" (Nietzsche). Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Det er hyggeligt at blive klogere sammen med andre. Husk i øvrigt, at du ifm. forelæsningserne også har mulighed for at hygge dig over lidt mad eller en kop kaffe i kantinen i A-bygningen på Campus Emdrup.

2422-127

Visdommens rum

TID: 24/10, 4 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

BOG: Mulighed for særpris på bog. Se mere på holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., filosof og forfatter

I dag har vi en højere levestandard end nogensinde før, men samtidig har vi gennem årtusinder fjernet os fra de åndelige rødder og essentielle sider af tilværelsen. Selvom vi har materiel velstand og sikkerhed, er tiden også præget af stigende rodløshed og fremmedgørelse, og stadig flere af os begynder at længes efter noget større. Efter at finde hjem og høre virkelig høre til. Få indblik i en åndelig visdom, som rummer universelle indsigter, der for længst er blevet fortrængt af vores moderne liv, men som vi paradoksalt nok har mere brug for end nogensinde.

24/10: Hulen og den shamanistiske vidoms-tradition

31/10: Templet og den ægyptiske visdoms-tradition

07/11: Drømmen og den græske visdoms-tradition

14/11: Træet og den nordiske visdoms-tradition

2422-115

Sex og religion i antikken

TID: 31/10, 4 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Når den kristne kirkefader Tertullian tordnede imod romersk hedenskab, beskrev han malende, hvordan romerne ved de religiøse fester åd, drak, ofrede forrådnede kød til guderne og horede mellem altrene. I kristne martyrbetænelser beskrives kvindelige martyrer ofte i et seksualiseret sprog med fokus på synd og ærbarhed. Og i den ældste klosterlitteratur berettes om kvinders omvendelse fra prostitution til askese – tydeligvis inspireret af den bibelske Maria Magdalene og hendes rolle som synderinde. Kom med og bliv klogere på forholdet mellem sex og religion i antikken, når forelæsningsrækken kaster et kildekritisk blik på både kristne og ikke-kristne kilder samt på en række spørgsmål om religion, sex og moral i det antikke Rom.

31/10: Stigende velstand og faldende moral i antikkens Rom. Susanne William Rasmussen, dr.phil., ph.d. i antikhistorie og religionssociologi

07/11: Strandfester, sexorgier og spørgsmålet om kvindefrigørelse i antikkens Rom. Susanne William Rasmussen, dr.phil., ph.d. i antikhistorie og religionssociologi

14/11: Sex og ærbarhed i martyrbetænelser. Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

21/11: Prostitution og askese i klosterlitteratur. Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

2422-136

Mange mænd

TID: 9/12, 1 mandag, kl. 19.45-21.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

I dag lever vi i et samfund, hvor der er langt flere måder at være mand på end tidligere. Der er flere mandetyper, som man kan blive inspireret af, forarget over, bemærke eller bare ignorere. Det er med andre ord ikke længere givet, hvordan man(d) er en 'rigtig' mand. En udvikling, som både er frigørende og forvirrende for mange. For hvad sker der med manden, når hans traditionelle opgave som familiens overhoved, beskytter og jæger nu bedst udleveres ved at omlægge kosten til vegetarmad og ved at lære sine børn gode manerer på sociale medier? Bliv klogere på de aktuelle diskussioner om mænd og maskulinitet og på nutidens mange mænd.

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
Tuborgvej 164, 2400 København NV

– MED MINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

Arkæologi & historie

2412-298

Danmarks dronninger

TID: 15/1, 4 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Mange af dem har sat et afgørende aftryk på Danmark, men ofte har dronningerne stået i skyggen af deres kongelige ægtemænd – også i historiebøgerne. Indtil det 20. århundrede var kvinder som regel udelukket fra den politiske sfære. Men en delvis undtagelse var fyrstehof-ferne, hvor kvinder som ægtefæller til regerende fyrster og mødre til tronarvinger kunne have betydelig magt og indflydelse. Tag med på en rejse gennem danmarkshistorien fra middelalderen til i dag i selskab med en række af Danmarks markante dronninger og ikke mindst fire fortællelystne forskere. Undervejs møder vi bl.a. Elisabeth af Habsburg, Caroline Mathilde, 'Europas svigermor' Louise af Hessen-Kassel og selvfølgelig Margrete 1., den mest magtfulde kvinde i middelalderens Nordeuropa. Men vi starter i nutiden med Margrethe 2.

- 15/01: Margrethe 2. og dronningemagt gennem tiden.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 22/01: Margrete af Sambia, Margrete 1. og Dorothea af Brandenburg.** Vivian Etting, museumsinspektør og seniorforsker, Nationalmuseet
- 29/01: Christine af Sachsen, Elisabeth af Habsburg, Dorothea af Sachsen-Lauenburg og Sophie af Mecklenburg.** Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 05/02: Juliane Marie, Caroline Mathilde, Caroline Amalie og Louise af Hessen-Kassel.** Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

2412-241

Japans historie

TID: 15/1, 5 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Japans økonomi er verdens tredjestørste, og japansk teknologi, kunst, design og populærkultur har i høj grad vundet indpas i resten af verden. Vi vender blikket bagud og sætter fokus på udvalgte begivenheder og personer i Japans fantastiske historie fra den første kejserinde, Himiko, til i dag. Hver forelæsning tager udgangspunkt i en periode og et sted. Steder, der er centrale seværdigheder på grund af deres velbevarede kultur og særlige historie – fra de gamle kejserbyer Nara og Kyoto over shogunbyerne Kamakura og Tokyo til øerne Hokkaido og Okinawa, der blev indlemmet i det japanske imperium i slutningen af 1800-tallet. Vi skal også se nærmere på strømninger fra Kina og Korea, samuraikrigere, europæere, krig og fred, der har præget Japan.

- 15/01: Kejserinder og kejsere (660 f.v.t.-1180).** Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog
- 22/01: Samuraier og slagmarker (1180-1600).** Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog
- 29/01: Samuraiernes verdener (1600-1868).** Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog
- 05/02: Dannelsen af nationen Japan (1792-1903).** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 12/02: Krig og fred i Japans historie (1876-2018).** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

2412-243

Forstå USA – i historisk perspektiv

TID: 16/1, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Det ulmer i den amerikanske undergrund, og det amerikanske samfund er mere splittet end måske nogensinde før. Amerikanerne går til valg i efteråret 2024 i en virkelighed, hvor basale demokratiske spilleregler er under pres, og vilde konspirationsteorier er blevet en del af den politiske mainstreamdiskurs. I et forsøg på at forstå de udfordringer og konflikter, der præger USA, vender vi blikket bagud og ser på et udvalg af de mest centrale begivenheder og strømninger i amerikansk historie.

- 16/01: Den amerikanske forfatning og demokratiet under angreb.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 23/01: Præsidentvalg i USA midt i en kold borgerkrig.** Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet
- 30/01: Amerikansk udenrigspolitik i en ny verdensorden.** Jakob Sinding Skøtt, ph.d. i statskundskab og lektor i samfunds-fag, Nyborg Gymnasium
- 13/02: Flugten til Amerika: immigration og kampen for frihed, 1877-1912.** Anders Bo Rasmussen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 20/02: Konspirationsteorier og populistiske strømninger.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 27/02: Amerikansk populærkultur: myter, vold, race og politik i film, tv og musik.** Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

2412-242

Danmarks historie

TID: 17/1, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Vilde vikinger. En nordisk stormagt, der skrumper til en lille plet på landkortet. Driftige og selvbevidste borgere og bønder, der sætter damp under landet – og vejen mod demokrati. Kvinder, der går til stemmeurnerne og ud på arbejdsmarkedet. Verdenskrige, Stauning eller kaos – og frygt for, at den kolde krig bliver varm. En vej mod EU belagt med brok, brosten og forbehold. Tag med på en mere end 1.000 år lang rejse gennem Danmark. Fem forskere opruller Danmarks historie fra vikingetid til nutidens globale tidsalder og giver deres bud på, hvilke begivenheder og udviklinger det er afgørende at kende for at forstå, hvorfor Danmark ser ud, som det gør.

- 17/01: 800-1536: Vilde vikinger og fromme riddere.** Kasper Holdgaard Andersen, ph.d., historiker, Moesgaard Museum
- 24/01: 1536-1750: Adelsvælde, enevælde og helstat.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 31/01: 1750-1914: Grundlaget for det moderne Danmark: national integration, demokratisering og modernisering.** Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 07/02: 1914-1945: Den lange verdenskrig.** Sofie Lene Bak, lektor i historie, Københavns Universitet
- 14/02: 1945-i dag: Rasmus Mariager, lektor i historie, Københavns Universitet**

2412-244

København og historien – gennem 1.000 år

TID: 17/1, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Københavns historie fra år 1000 til 2024 er en stor mundfuld, men her serveres den i fem små gode bidder. Tag med på rejse gennem Københavns historie – fra de tidlige arkæologiske fund gennem kristendom, guldalder og banke-rot til den topmoderne metropol. Fokus er på indbyggerne i København og på byens udvikling – både når byen har åbnet sig mod omverdenen, og når den har gemt sig bag voldene. Undervejs kommer vi forbi bopladser, borge og biser, kirker, konger og tiggere, industrialisering og vidensby, boformer og forstæder samt metro og mangfoldighed. Forelæsningerne tager udgangspunkt i 8-bindsværket 'København og historien' (Gads Forlag).

- 17/01: Byen bliver til: 1000-1200.** Hanna Dahlström, museumsinspektør, ph.d. og sagsansvarlig, Københavns Museum
- 24/01: Kongens by: 1550-1700.** Rikke Simonsen, arkæolog og museumsinspektør, Københavns Museum
- 31/01: Med vold og magt: 1700-1850.** Peter Wessel Hansen, arkivar, ph.d., Københavns Stadsarkiv
- 07/02: Den grænseløse by: 1850-1920.** Jakob Ingemann Parby, museumsinspektør, Københavns Museum
- 14/02: Byen rejser sig: 1980-2024.** Anders Møller, arkivar, Københavns Stadsarkiv

2412-308

Hitlers mænd i Danmark

TID: 18/1, 4 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Danmarks militærstrategiske betydning og den særlige fredsbesættelsesordning, som var et særtilfælde i krigens Europa, var grundpiller i de tyske udsendinges fremfærd i Danmark. I forelæsningsrækken skal vi i sporene på et udvalg af de embedsmænd, værnemagtsofficerer, politi og SS-folk, der spillede en rolle i udfoldelsen af naziregimets besættelsespolitik – hvem var de, hvilken baggrund bragte de med sig, og hvordan håndterede de det danske "Sonderfall"? Samtidig kastes lys over de magtstrukturer og rammer, Hitlers mænd i Danmark var underlagt, og den politiske linje, de fulgte. Afsluttet er en antologi om Hitlers mænd i Danmark (red. John T. Lauriden og Henrik Lundtofte), der er på vej på Aarhus Universitetsforlag, og som alle forelæserne bidrager til.

- 18/01: De øverstkommanderende tyske generaler i værnemagten.** Jens Andersen, museumsinspektør, Bunkermuseum Hanstholm, Museum Thy
- 25/01: Cécil von Renthe-Fink – diplomatiets mand.** Mogens Rostgaard Nissen, arkiv- og forskningsleder, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- 01/02: En farlig mand – rigsbefuldmagtiget Werner Best.** Mogens Rostgaard Nissen, arkiv- og forskningsleder, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- 08/02: Under pres. Best, Bovensiepen, Pancke og modstanden 1943-1945.** Henrik Lundtofte, leder af Historisk Samling fra Besættelsetiden, Sydvestjyske Museer

Sæt kryds i kalenderen til
 Historiske Dage 9.-10. marts

HISTORISKEDAGE.DK

2412-246

Turen går til Norge

TID: 25/1, 4 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Gammel kærlighed rustet aldrig. Heller ikke selvom det endte i en omstridt skilsmisse i 1814. Vi elsker Norge – fjordene, der skærer sig ind i fjeldene. Munchs fortryllende og foruroligende motiver. For slet ikke at tale om Knausgårds lange 'kamp'. Tag med til vores broderation mod nord på en lystvandring gennem Norges historie og det norske kunst-, kultur- og naturlandskab. Få fire fagfolks bud på, hvad der er værd at lægge mærke til – og hvad der får deres historie-, kultur- og naturelskende hjerter til at banke ekstra hurtigt – eller gå helt i stå.

- 25/01: Historien.** Morten Nordhagen
 Ottosen, ph.d., professor, Forsvarets Høgskole
- 01/02: Litteraturen.** Anne Valbjørn Odgaard,
 cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 08/02: Kunsten.** Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør
- 15/02: Landskabet.** Lis Allaart, maringeolog hos GEUS

2412-251

Firenze og Venedig – verdens første moderne byer

TID: 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

I Norditalien ligger en række byer, der med deres kirker, bymure og lange fortid fortæller om et afgørende kapitel i Europas historie. Fra 1100-tallet til 1500-tallet gennemgik byerne en intens politisk, social og økonomisk udvikling, der satte et blivende fingeraftryk på verdenshistorien. Bystaterne Firenze, Venedig, Milano, Siena, Genova, Pisa og Lucca indgik på godt og ondt i en tilstand af stadig rivalisering, samarbejde og krig med hinanden og omverdenen på en måde, der frigjorde nye dimensioner og lidenskaber i menneskets forståelse af sig selv, staten og samfundet. Bystaterne blev Europas centrum for kunst, politisk teori, innovation og økonomisk foretagsomhed – en tid, man i Firenze forbinder med tænkeren Machiavelli og den magtfulde Medici-familie og i Venedig med doge Enrico Dandolo.

2412-039

De tyske jøder fra mellemkrigstid til i dag

TID: 27/1, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, bosat mange år i Berlin

Mens mange tyske jøder var vigtige foregangsmænd og -kvinder i de gyldne 1920'eres kulturelle og intellektuelle liv, blev de efter nazisternes magtovertagelse i 1933 mødt med antisemitiske love og senere deportation. I anledning af den internationale Auschwitzdag kaster vi blikket på denne udvikling, der kulminerede i 1942-43, hvor nazisterne højeffektiviserede folkedrabene på de europæiske jøder i udryddelseslejrene. Derudover vil vi også se nærmere på efterspillet efter 1945. Hvilke retsopgør har fundet sted? Hvordan foregik vejen fra de første efterkrigsårtiers fortrængning af erindringen om Holocaust til Berlins aktuelle og enorme satsning på erindringskultur i det offentlige rum? Og hvad er årsagerne til, at Tyskland de seneste årtier har haft en så stor tiltrækningskraft på jøder, at flere hundredtusinder er flyttet dertil?

Historien lever!
 Tag med til
 Historiske Dage
 9.-10. marts i
 Øksnehallen.
 Med 6 scener,
 75 udstillere,
 150 events og
 ikke mindst
 børneunivers.

2412-250

2. verdenskrig og Hitlers Berlin

TID: 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERSVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Berlin var scenen, hvor centrale kapitler i Det Tredje Riges storhed og fald udspillede sig i 1933-1945. På den ene side var byen rammen for regimets selvscenearbejde og massepropaganda efter magtovertagelsen i 1933. Den var centrum for Albert Speers og Hitlers planer om at skabe en 'Welthauptstadt' og midtpunktet for nazismens fintmaskede magtapparat. På den anden side var Berlin undertrykkelsens og forfølgelsens by, hvor jøder og systemkritikere nådesløst blev jaget og deporteret. Det var frygtens, afmagtens og dødens by, da Berlin som Nazitysklands politiske og administrative nervecenter blev et hovedmål for de allieredes bombefly. Det var en ruinby, som Den Røde Hær brutalt indtog i slaget om Berlin i 1945, der markerede 2. verdenskrigs afslutning i Europa.

2412-442

Romerske kejsere – de gode, de onde og den virkelig grusomme

TID: 20/2, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERSVISER: Thyge C. Bro, mag.art. i klassisk arkæologi og ekstern lektor

Hør historien om de 12 romerske kejsere, der tegnede tiden fra 100 f.Kr. til 96 e.Kr. Romerske kejsere var både forbilleder for den ideelle hersker og skræmmebilledet på, hvor galt det kunne gå. De er i eftertiden ofte blevet sat i bås som enten det ene eller det andet, men det er alt afhængigt af øjnene, der ser. Var Caligula virkelig så grusom? Hvor god eller ond var Claudius? Var der mening med Neros galskab? Og hvordan så de sig selv?

20/02: Diktatoren Julius Cæsar og den guddommelige Augustus – onde eller gode?

27/02: De onde, måske grusomme: Tiberius, Caligula og Claudius

05/03: Den onde Nero, tre ligegyldige og den gode Vespasian

12/03: Den gode Titus og den onde Domitian dræbt i 96 e.Kr. – men hvem var den virkelig grusomme?

2322-460

Tyskland 1923: Hyperinflation og Hitler-kup

TID: 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, bosat mange år i Berlin

1923 var ekstremernes år, hvor størstedelen af den tyske befolkning led vanvittigt under fx brødpriiser på over 100 milliarder mark. I takt med at pengenes værdi styrtedykkede, voksede befolkningens mistillid til alle hidtidige værdier: Normer og dyder stod for skud, og mange 'dansede på vulkaner' i et eksploderende forlystelseliv uden tanke for morgendagen. Men også den yderste højrefløj profiterede af den udbredte mistillid til det bestående. Den 8. og 9. november greb Hitler til handling, da han i Münchens Bürgerbräukeller med skud og dramatik proklamerede det nationale diktatur og sin (mislykkede) 'march til Berlin'. Få indblik i denne ekstreme tid, hvor nazisterne gav en forsmag på virkeligheden præcis 10 år senere, da det lykkedes Hitler at komme til magten.

2412-445

Når naturen ændrer historien – fra antikken til 1900-tallet

TID: 26/2, 4 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERSVISER: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

Det er ikke nyt, at naturkatastrofer og epidemier har haft afgørende indflydelse på den historiske udvikling. Vulkanudbrud og jordskælv ødelagde den minoiske kultur for 3.500 år siden; pest og en pludselig klimaforværring – måske udløst af vulkanudbrud – bidrog midt i 500-tallet til Romerrigets kollaps. Den sorte død i 1300-tallet kostede hver tredje europæer livet, men bestræbelserne på at inddæmme smitten var samtidig med til at skabe det moderne statslige bureaukrati. Men klimakrise og nye epidemier har gjort det relevant at gen-tænke forholdet mellem natur og kultur. Man taler om historieforskningens 'Natural Turn'. I en serie forelæsninger fortæller Steffen Heiberg om, hvordan naturkatastrofer og epidemier gang på gang har givet udviklingen ny retning fra antikken til 1900-tallet.

2412-240

I skyggen af Rusland

TID: 12/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSVISER: Vibe Termansen, cand.mag. i historie og journalist

Den 24. februar 2022 holdt Putin tale til det russiske folk, før han invaderede Ukraine. Ud af den lyste en klippefast overbevisning om, at Rusland er et imperium, som har ret til at forsvare sin såkaldte interessesfære, uanset at den er sammenfaldende med det, ukrainerne kalder deres stat. Store imperier har altid søgt at underlægge sig andre folk i kampen om territorium, ressourcer, ideologi og magt. Denne aften handler om netop imperier og interessesfærer og om de millioner af mennesker i Centraleuropa, der tilfældigvis bor i imperiernes skygge og alene af den grund gang på gang er blevet malet til støv. Med afsæt i Molotov-Ribbentrop-pagten mellem Rusland og Tyskland i august 1939 følger vi historien frem til Ruslands invasion af Ukraine i februar 2022. Aftenen bygger på Vibe Termansens nye og anmelderroste bog 'I skyggen af Rusland' (Gads Forlag).

2412-245

Storhed og fald i det gamle Mexico – fra Teotihuacan til aztekerne

TID: 19/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSVISER: Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

Da de spanske erobrere ankom til Mexico i 1519, var den aztekiske civilisation på sit højeste og kontrollerede fra hovedstaden Tenochtitlan et vidtstrakt imperium. Aztekerne var dog bare den sidste af en række imponerende kulturer i det centralmexicanske højland. Før dem var byer som Tula, Xochicalco og Cacaxtla omdrejningspunkter i en fascinerende kulturtradition, som havde sin begyndelse omkring år 0-500 e.v.t. i den enorme storby Teotihuacan – 'Stedet, hvor Solen blev født'. Denne aften tager vi på en rejse fra Teotihuacan og frem til aztekerne og ser nærmere på, hvordan de forskellige kulturer afløste hinandens dominans, gennem den nyeste forskning i gamle skriftsystemer, den overvældende billedrigdom og helt nye arkæologiske fund.

2412-259

Moden i Danmark gennem 400 år

TID: 20/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISERE: Mikkel Venborg Pedersen, seniorforsker, ph.d. og dr.phil., Nationalmuseet, og Marie Riegels Melchior, ph.d. og lektor i europæisk etnologi, Københavns Universitet

Få overblik over, hvordan danskerne har klædt sig, når de ville være med på moden – og hvorfor. Aftenen giver en bred kultur- og stilhistorisk indføring i modens Danmark og viser, hvad det til forskellige tider for forskellige befolkningsgrupper har betydet at følge moden, og hvordan man har brugt mode til at udtrykke rang, stand og identitet eller forfølge drømme og idealer. Undervejs får vi et forrygende indblik i tøj og tilbehør til hverdag og fest blandt høj og lav – fra 1600-tallets adelsmode til de almindelige tøjforbrugere i dag. Aftenen bygger på de to forelæsesers storværk 'Moden i Danmark gennem 400 år' (Gads Forlag).

2412-338

Byvandring: Istedgade – porten til Vesterbro

TID: 26/3, 3 tirsdage, kl. 16.00-17.30

PRIS: 495 kr., studerende 280 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

På tre byvandring åbnes historien om slagtere, værtshuse, banditter, artister, offentlige fruentimmere, panserbasser, Liva Weel, Ellehammer, og hvorfor man 'skød papegøjen' på Vesterbro. I 1858 stod det første hus færdigt på hjørnet af Gasværksvej og Istedgade, og herfra voksede Istedgade ud til hver side som et par lange arme. Undervejs måtte Istedgade force-re adskillige forhindringer, bl.a. De Kongelige Skydebrødre, der nægtede at afgive noget af deres skydebane til gaden. Med den nyopførte Brune Købby flyttede mange af slagterne, skomagerne og værtshusene ned i Istedgade, der udviklede sig til en lystig handelsgade. Og da loven om offentlig prostitution blev ophævet i 1906, fulgte de offentlige fruentimmere efter.

26/03: Istedgade overgi'r sig aldrig!
Yverfrikadeller og offentlige fruentimmere

02/04: Pest, papegøjer og lopper i Istedgade

09/04: Værtshuse, flyvemaskine og kirker i Istedgade

2412-260

Byvandring: På sporet af kolonihistorien i København

TID: 2/4, 4 tirsdage. Forelæsningen 2/4 er kl. 17.30-19.15. Byvandringerne er kl. 10.30-12.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Danmarks kolonihistorie knytter sig til en lang række kvarterer og bygninger i København – steder, hvor skibe har lagt til kaj, og fremmede varer er blevet bragt i land. Hertil kommer indbyggere fra de oversøiske besiddelser som sømænd, tjenestefolk og politikere, der har opholdt sig i hovedstaden og været med til at forme danskernes menneskesyn og billede af verden. Efter at have fået et overblik over dansk-norsk kolonihistorie i en forelæsning går vi på opdagelse i den indre by, på Slotsholmen, på Christianshavn og i Frederiksstad. Undervejs støder vi på både Christian 4., plantageejere og slaver og kommer vidt omkring fra Grønland til Tranquebar. Per Nielsen er forfatter til bogen 'Fru Jensen og andre vestindiske danskere' (Syddansk Universitetsforlag).

02/04: Indledende forelæsning:
– kolonihistorien og København

09/04: Byvandring fra Bibliotekshaven til Rådhuspladsen: Christian 4.s handels- og ekspansionspolitik

16/04: Byvandring på Christianshavn: Kolonihandel, skibsfart og sukkerindustri

23/04: Byvandring fra Nyhavn gennem Frederiksstad til fødselsstiftelsen: Plantageejere, storkøbmænd og tjenestefolk

2412-247

Stemmer fra antikkens Grækenland

TID: 3/4, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Christian Ammitzbøll Thomsen, lektor i historie, Københavns Universitet

Vi lever stadig med antikken. Vores sprog, kunst og politik er præget af den klassiske oldtid, særligt den antikke græske verden. Forelæsningerne tegner et nyt og flerfarvet billede af livet, som det levedes i oldtidens Grækenland. Den antikke græske verden var nemlig meget større end den temmelig lille flok forfattere, filosoffer og statsmænd, vi typisk hører om, og som alle har tilknytning til én enkelt bystat, Athen. I forelæsningsrækken samler vi vidnesbyrd fra det antikke Grækenlands glemte stemmer. Kvinder, slaver, de fremmede og de fattige kommer til orde med hjælp fra potteskår, graffiti, papyrusfragmenter og falmede indskrifter på sten. Vi skal bl.a. høre om livet som slave fra slaverne selv, om kvinders egne håb og bekymringer og om livet som fremmed blandt grækerne for mere end 2.000 år siden.

03/04: Slaver og slaveri i antikkens Grækenland

10/04: Kvinder og kvindeliv i antikkens Grækenland

17/04: Døden i antikkens Grækenland

24/04: Orakler og orakelsvar i grækernes hverdag

01/05: De fremmede blandt grækerne

2412-455

Christian 7. og hans tid

TID: 6/4, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Christian 7. var enevældig konge af Guds nåde, men der blæste nye vinde i tiden. Oplysnings-tiden hyldede det selvberørende menneske, en ny demokratisk republik havde set dagens lys i Nordamerika, i Frankrig lød slagordene 'frihed, lighed og broderskab' under revolutionen, og et selvbevidst borgerskab søgte politisk indflydelse. Christian 7. gennemlevede en voldsom udvikling – fra begavet teenager, der yndede dansede menuet og formfuldendt konverserede skønånder i Paris på fransk, til et forvirret og afmægtigt menneske, som var omgivet af vekslende lykkeriddere. En enevældig konge, som mekanisk skrev under på det, der blev ham forelagt, og hvis betydning han ikke forstod.

2412-253

Vikingemyten

TID: 8/4, 4 mandage, kl. 17.15-18.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

Hvordan kunne de skandinaviske områder i nogle århundreder dominere Nordeuropa og sætte et udsletteligt aftryk på verdenshistorien? 'Vikingetiden' kalder vi perioden ca. 800-1050, men går man kilderne igennem, viser det sig, at der var forbløffende få vikinger på den tid. Gennem kilder på runesten og pergament skal vi forfølge den rigtige historie – en historie, der handler om penge, om fyrsternes ambitioner og om slægternes stridigheder. Tilsammen skabte de tre faktorer en skandinavisk ekspansion i middelalderen, som mange hundrede år senere blev til vikingetiden og et element i den danske nationale identitet. Forelæsningerne tager udgangspunkt i Anders Lundt Hansens bog 'Sølv, blod og kongemagt – bag om vikingemyten' (Gyldendal).

08/04: Kilder og kronologi
15/04: Købmænd og kongemagt
22/04: Dynastiernes spil
29/04: Eftertiden

Tak til lektor og oberstløjtnant Ebbe Juul-Heider for at dele sin viden til mange, mange forelæsnings. I 2024 fortæller han om Christian 7. og Det Tysk-romerske Rige. Se side 64 og 69.

2412-444

Hansestæderne

TID: 8/4, 3 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Carsten Jahnke, lektor i historie, Københavns Universitet

Som arketyper på en middelalderlig hansestad vidner byer som Stralsund og Lübeck om fortidig storhed og velstand. Hanseforbundet var en sammenslutning af byer, der i løbet af middelalderen blev en økonomisk og politisk magtfaktor i hele Nordeuropa. Forbundets dominerende stilling i handlen omkring Østersøen og de nordlige tyske områder dannede grundlag for en økonomisk og kulturel blomstringstid i hansestæderne i 1300- og 1400-tallet. Dagen vil give en introduktion til hanseforbundets opståen, og hvilke økonomiske og politiske forhold der lå bag dets udvikling. Desuden vil vi se på, hvordan 'die Hanse' udviklede sig i løbet af den sene middelalder, og hvilken rolle forbundet spillede i denne periode.

2412-463

Historiens detektiver

TID: 9/4, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Ved hjælp af moderne teknologi, de nyeste naturvidenskabelige metoder og godt gammeldags gravearbejde fører arkæologisk detektivarbejde gang på gang til store forskningsgennembrud, der grundlæggende forandrer vores forestillinger om fortiden. Den græsk-romerske oldtid viser sig for os i al sin spraglede farverigdom under røntgenstrålernes lys. Analyser af strontiumisotoper leder forskerne på sporet af bronzealdermenneskets vandringer. Men arkæologer efterforsker også egentlige forbrydelser – både i form af handel med illegale oldsager på kunstmarkedet og i form af historiens mest grufulde forbrydelser mod menneskeheden. Få indblik i arkæologiens fascinerende detektivarbejde.

09/04: På sporet af antikkens farverigdom. Cecilie Brøns, ph.d., seniorforsker, Ny Carlsberg Glyptotek
16/04: Hvad strontiumisotoper kan fortælle om Egtvedpigens og Skrydstrupkvindens liv. Rasmus Andreasen, ph.d., akademisk medarbejder, Geoscience, Aarhus Universitet
23/04: Illegale oldsager på kunstmarkedet. Vinnie Nørskov, museumsleder, Antikmuseet, og lektor, Aarhus Universitet
30/04: Holocaustarkæologi: på sporet af fortidens forbrydelser. Anders Otte Stensager, mag.art i arkæologi, Det Kgl. Bibliotek.

2412-446

Fra Athen til Berlin – Europas historie set gennem storbyerne

TID: 9/4, 7 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Tag med på en rejse gennem europæisk histories 'hovedstæder' – fra antikkens Athen til nutidens Berlin –, og få et indblik i centrale perioder i Europas historie de seneste knap 3.000 år. Vi dykker ned i et udvalg af Europas metropoler, der har spillet en særlig rolle på historiens store scene og været omdrejningspunkt for verdenshistoriske begivenheder og kraftcentre for en kulturel opblomstring inden for fx filosofi, videnskab, kunst og kultur, der har været stilskabende langt ud over byens volde – og langt ud over sin tid. Hvilken udvikling var det, der fandt sted i disse byer, hvorfor skete udviklingen netop her, og hvilken betydning har den fået for vores historie?

- 09/04: Athen i antikken.** Emil Skaarup, ph.d. og ekstern lektor i historie, Københavns Universitet
- 16/04: Rom i Romerriget.** Peter Fibiger Bang, lektor i historie, Københavns Universitet
- 23/04: Konstantinopel i Det Byzantinske Rige og Det Osmanniske Rige.** Mogens Pelt, lektor i historie, Københavns Universitet
- 30/04: Firenze i renæssancen.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 07/05: Paris i 1800-tallet – den urbane individualisme.** Jørn Boisen, lektor i fransk, Københavns Universitet
- 14/05: Wien omkring år 1900.** Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab
- 21/05: London og Berlin i det 20. og 21. århundrede – storbyer i krig og fred.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

2412-443

Forfatternes København 1800-1920

TID: 17/4, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15. Forelæsningserne afsluttes med en byvandring søndag 12/5 kl. 11.00-13.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Jakob Ingemann Parby, museumsinspektør, Københavns Museum

1800-tallet er et af de mest dramatiske århundreder i Københavns historie – en epoke, hvor byen forvandler sig fra en stærkt befæstet og militariseret hovedstad til en moderne industrialiseret metropol, der sprænger sine rammer i både fysisk og mental forstand. I tre forelæsnings- og på en byvandring ser vi nærmere på Københavns byudvikling fra guldalderen til begyndelsen af det 20. århundrede med særligt fokus på forfatternes København. Hør bl.a. om Søren Kierkegaard og H.C. Andersen, om Poul Chievitz og Amalie Skram, om Henrik Pontoppidan og Herman Bang, der tilsammen ikke blot har været med til at skildre københavnervivet, men også har formet samtidens og eftertidens forståelser af byen. Sidste undervisningsgang mødes vi på Gammeltorv og runder af med en byvandring.

2412-344

Byvandring: På sporet af biskop Absalons København

TID: 18/4. Se mere på fuau.dk. Obs: forskellige ugedage/tidspunkter
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr. Obs: Entré på 65 kr. til ruinerne under Christiansborg skal påregnes
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DR

Arkæologiske udgravninger viser, at København er ældre end tidligere antaget – og at historien om Absalon som byens grundlægger dermed er en skrøne. I området mellem Gammeltorv og Rådhuspladsen dateres sporene fra den tidlige by til første halvdel af 1000-tallet med spor efter bl.a. kirker, kirkegårde, smede og kammagere og en halvkredsvold, der måske omgav kongsgården i Havn, og som formentlig var i brug, frem til ca. 1170, hvor Absalons borg ifølge Saxo stod færdig på Slotsholmen. Gennem tre byvandring går vi i fodsporene på det København, som biskop Absalon fik af Valdemar den Store omkring 1157-60. Vi skal høre om den tidlige by og følge byens blomstrende udvikling ind i højmiddelalderen. Vi skal også en tur ned under Christiansborg Slot for at se ruinerne fra Absalons borg og Københavns Slot. Hanne Fabricius er forfatter til flere bøger om Københavns historie.

- 18/04: Lig og lort i Kattesundet**
20/04: Ruinerne på Slotsholmen: Fra bispeborg til kongeslot
25/04: Fra Vingården til Store Færgestræde: Korsriddere og en grum historie om hestepærer

2412-252

Byvandring: Slagmarker i København

TID: 20/4, 1 lørdag, kl. 13.00-15.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Jarmers Plads ved porten til Ørstedsparken
UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

I dag er det trafikstøj og cykelklokker, der lyder i Københavns gader, men engang var det skrig af frygt og smerte, der rungede mellem husmurene. Mange af danmarkshistoriens mest dramatiske begivenheder har fundet sted i København, og på godt og ondt formede de den måde, byen ser ud på i dag. Vi skal høre om englændernes terrorbombardement, om den grusomme belejring under Grevens Fejde og ikke mindst om dengang svenskekongen prøvede at storme byen. Og hvis man ved, hvad man skal kigge efter, kan man stadig finde spor af fortidens tragedier i gadebillede. Snør vandreskoene, og tag med på en hæsblæsende tur rundt til Københavns slagmarker.

2412-503

Byvandring: Fra Rosenborg til Frederiksstad

TID: 30/4, 3 tirsdage, kl. 10.30-12.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Christian 4. var en mand med finurlige ideer og store armsving. Sofie var en gæv kvinde, der holdt værtshus i Nyhavn og siden flere andre steder i kvarteret. Vi skal følge sporene efter disse to personer og mange andre mennesker, høre om huse, kirker, haveanlæg, byplanlægning og meget mere under tre byvandring, der fører os fra Rosenborg Slot igennem Frederiksstad. Hvordan adskiller denne del af København sig fra midaldrebyen, Christianshavn og brokvartererne? Vi skal på jagt efter bydelens sjæl.

30/04: Fra kongens lyst til folkets by

07/05: Sofie fra Skåne og Peter fra Vestindien

14/05: Usædvanlige kirker, fornemme palæer og hospitaler

2422-221

Dansk kolonihistorie

TID: 2/9, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Fra Vestindien i vest over Afrika i syd og Grønland i nord til Indien i øst – engang strakte Danmarks besiddelser som kolonimagt sig over det meste af verden. Danmarks kolonihistorie er historien om de enorme summer, der i perioder blev tjent på handel med krydderier og sukker. Det er historien om religiøse missioner og komplekse møder mellem forskellige kulturer. Og ikke mindst er det historien om den danske deltagelse i den transatlantiske slavehandel – et af danmarkshistoriens mørkeste kapitler. Forelæserne kaster lys over Danmarks fortid som kolonimagt. Hvad var motiverne bag koloniseringen? Hvad betød den for datidens Danmark og for de folk, man underlagde sig? Og hvilke tråde trækker kolonitiden til i dag?

02/09: Indien. Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet

09/09: Vestindien. Louise Sebro, museumsinspektør, ph.d., Museum Lolland-Falster

16/09: Guldysten og den transatlantiske slavehandel. Erik Gøbel, fhv. seniorforsker, Rigsarkivet

23/09: Grønland. Peter Andreas Toft, ph.d. i eskimologi og arktiske studier, museumsinspektør, Nationalmuseet

30/09: Arven fra kolonitiden – undskyldninger og erstatninger. Astrid Nonbo Andersen, ph.d. og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

SØNDERJYLLANDS HISTORIE

Weekend på Sandbjerg Gods

Som landsdel på kanten af det danske rige gemmer Sønderjylland på en stor og dramatisk historie, der ud over betydningen for lokale forhold har spillet en afgørende rolle for Danmarks historie og har perspektiver ud i Europa.

I weekenden 13.-14. april 2024 rykker Folkeuniversitetet traditionen tro ind på Sandbjerg Gods ned til Alssund, hvor vi dykker ned i grænselands spændende og særlige historie. I en blanding af gods- og højskolestemning byder weekenden på spændende foredrag krydret med musik og fællesspisning, herunder lidt godt fra det sønderjyske kaffebord. På programmet er:

Sønderjylland – en særlig historie. Den tidlige historie. Foredrag med Carsten Porskrog Rasmussen, dr.phil., adjungeret professor og enhedsleder, Museum Sønderjylland

Lidt godt fra det sønderjyske kaffebord og foredrag om de sønderjyske kaffebordstraditioner. Med Elsemarie Dam-Jensen, museumsinspektør, Museum Sønderjylland

Sønderjylland – en særlig historie. Den nationale konflikts opståen, kulmination og fredeliggørelse fra 1800 til nutiden. Foredrag med Hans Schultz Hansen, dr.phil., adjungeret professor og forskningsleder, Rigsarkivet

MALM: Menneske igen – sange fra skyttegravene. Musikalsk indslag med Lars Malm (vokal og guitar) og Tomas Raae (bas)

Nazisternes sidste tilflugt. Maj 1945 i Flensborg – mellem ofre og gerningsmænd. Foredrag med Hans Christian Davidsen, forfatter og kulturredaktør, Flensborg Avis

Gåtur ved Sandbjerg – med fortællinger om Sandbjerg, området og overgangen fra Als i 1864. Lars Dall, driftsinspektør, Sandbjerg Gods

Danskere i tysk krigstjeneste under 1. verdenskrig. Foredrag med Claus Bundgård Christensen, lektor i historie, Roskilde Universitet

HOLDNUMMER: 2411-293 (dobbeltværelse) og 2411-294 (enkeltværelse)

TID: Weekend 13-14/4

PRIS: 2.450 kr. pr. person

2422-190

Danernes oprindelse

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

Hvordan blev Danmark til, og hvem var de daner, der lagde navn til landet? Den nyeste forskning får nogle af de helt store brikker i danmarkshistorien til at falde på plads. Legenderne om Lejre har rod i virkeligheden, men sagnene skjuler noget for os – fx at Lejre langt fra var det eneste magtcenter blandt danerne, og hvordan et netværk af fyrster lurede på hinanden i kampen om herredømmet over det, der senere blev Danmark. Bogaktuelle historiker Anders Lundt Hansen går tilbage til langt før Jellingstenen og sporer de blodige beslutninger, begivenheder og tilfældigheder, som førte til kongeriget Danmark.

02/09: Kimbrere og romere

09/09: Hunner, aser og danere

16/09: Konger, runer, haller og anglere

23/09: Danerne 536-800

30/09: Danmarks lande 800-1100

07/10: Kongeriget Danmark og den første danmarkshistorie

2422-218

Mellemkrigstidens politiske historie

TID: 3/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Årtierne 1919-39 kalder vi mellemkrigstiden. Det giver god mening: Det var jo tiden mellem 1900-tallets to verdenskrige. Men det er samtidig eftertidens blik, der reducerer tiden til et mellemspil mellem to krige. For de mennesker, der levede for 100 år siden, var perspektivet et andet. De levede i en efterkrigstid, hvor der skulle bygges op og – mente mange – forandres efter Den Store Krigs katastrofe. Hos mange var forventningerne til fremtiden tårnhøje, og tiden blev præget af revolutioner, reformer og eksperimenter. Andre så imidlertid også efterkrigstiden som en førkrigstid: De arbejdede for forandringer, så resultatet af verdenskrigen kunne laves om. Det er forklaringen på, at tiden endte med at blive en tid mellem to storkrige. Men mellemkrigstiden var meget mere end en parentes; mange af de reformtanker og eksperimenter, der prægede de to årtier, overlevede krigens ødelæggelser og kom til at præge tiden efter 1945. Forelæsningsrækken er lavet i samarbejde med professor Nils Arne Sørensen.

03/09: Lys og skygge – den komplicerede mellemkrigstid. Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

10/09: Kampen for det sociale demokrati i Skandinavien. Kristina Krake, docent, Amsterdam Universitet

17/09: Mørkefald: Fra Weimarrepublikken til Det tredje Rige. Johnny Laursen, lektor i historie, Aarhus Universitet

24/09: Fra Lenin til Stalin: Store visioner akkompagneret af borgerkrig, hungersnød, vold og terror. Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet

01/10: Fascismens totalitære laboratorium: Italien. Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

08/10: Imperier og afkolonisering. Christian Damm Pedersen, lektor i historie, Syddansk Universitet

2422-151

Byvandring: Liv, landsbyer og forlystelser på Frederiksberg

TID: 11/9, 3 onsdage, kl. 17.00-18.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

Tag med i sporene på Frederiksbergs historie. I pave Urbans brev fra 1186 nævnes Solbjerg som en af de landsbyer, Absalon fik af Valdemar den Store sammen med København. Hvor landsbyen præcis lå, ved man ikke, men et sted, hvor Frederiksberg i dag ligger. I 1651 blev et område på Frederiksberg bortfæstet til en række bønder, der var efterkommere af de oprindeligt hollandske bønder på Amager, og den nye by blev derfor kaldt for Ny Amager. Fra slutningen af 1700-tallet kom Frederiksberg Allé med på den lange forlystelsesrute, som gik via Vesterbro. Her blomstrede forlystelseslivet med forlystelseshaver som Georg Carstensens tivoli Alhambra. Midt i 1800-tallet gav man tilladelse til etagebyggeri på Frederiksberg, og det afløste de fleste af de gamle landsteder, hvor byens bedre borgerskab 'lå på landet'.

11/09: Det var på Frederiksberg: Hollændere og den lystige Allégade

18/09: Det var på Frederiksberg: Kongelige gårde og forlystelseshaver

25/09: Det var på Frederiksberg: Landsteder, forlystelser og en sørgelig kærlighedshistorie

2412-469

Byvandring: Afrikanske og vestindiske danskere i København

TID: 17/9, 3 tirsdage, kl. 10.30-12.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Drengen Sebastian blev en kendt skikkelse i gadebilledet i den hastigt voksende hovedstad i 1890'erne. Men hvorfor bragte den berømte journalist Henrik Cavling den sorte dreng med sig over Atlanterhavet til et liv i en kold og fremmed verden? Vi følger Sebastian og også den afrikanske kvinde Sophie Marie Louise, der døde i Vartov 1843 efter et langt liv i København som familien Hammers ejendom. Og mange andre af storbyens skæbner. Få sat ansigter og steder på en række skæbner og begivenheder, der kan være med til at give indsigt i kolonitidens København. Per Nielsen er bl.a. forfatter til bogen 'Fru Jensen og andre vestindiske danskere' (Syddansk Universitetsforlag).

17/09: Kongerne, købmændene, plantageejerne – og to prominente fanger fra Guldkysten

24/09: Rigmand, sømand, tjenestepige og en stakkels dreng

01/10: Fru Jensens verden og andre vestindiske historier fra Vesterbro

2422-203

Byvandring: Christianshavn i 400 år

TID: 18/9, 3 onsdage, kl. 10.30-12.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVERSISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Sammen går vi igennem 400 års spændende historie på Christianshavn og møder et mylder af mennesker – kordegnen, kvinderne i fængslet på Torvet, sømændene og arbejderne på skibene, skibsværfterne og i værtshusene, rige handelsmænd og skibsredere, en vestindisk plantage-ejer og soldater i kasernerne. Til denne verden hører også det kirkelige liv, musikerne, boligaktivisten og historier om cafeer, huse, monumenter og mange andre sider af kvarterets sjæl og historie. Gå med på tre byvandring, og oplev kapitler af lokalhistorien og vinkler på storbyen i dag. Undervejs stifter vi bekendtskab med både arkitekturen, håndværkshistorien, søfarten og de mennesker, der boede og bor i byen.

18/09: Fra Christian 4. til dronning Margrethe: Fæstningsværk, kaserner, fængsel og mennesker langs kanalen

25/09: Tro og sjæl på Christianshavn: Kirker, værtshuse, musik, mission og slumstormere

02/10: Fattig og rig. Handel, håndværk, søfart og hverdag ved havnen

2422-153

Byvandring: Københavns forunderlige historie

TID: 23/9, 3 mandage, kl. 16.00-17.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVERSISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi, forfatter og med i Historiequizen på DR

I middelalderen fyldte man flere gange op i havneområderne, så København rykkede længere ud i vandet. Samtidig nåede bebyggelsen omkring 1600 også ud til kanten af befæstningen. På tre byvandring åbner Københavns forunderlige historie sig for os, men vi går fra middelalderens Nørreport til Vesterport, fra Strøget til Kultorvet og fra Højbro Plads til Skoubogade. Undervejs støder vi på gamle kirkegårde, klostre, kanonstøberier, latriner, slagtere og bindingsværksbygninger. Vi skal også i sporene på døde dyr og på værtshuse og gæstgiverier, der blomstrede i kvarteret, der senere fik navnet Pisserenden. Hanne Fabricius er forfatter til 'Gader og mennesker i middelalderens og renæssancens København' (TYRA) og 'Københavns forunderlige historie' (Turbine).

23/09: Fra den franske koks latrin til Sankt Gertruds Kapel

30/09: Skomagere, døde dyr og klostre omkring Tyskemannegade (Strøget)

07/10: Kirker, tegl og kanoner i Pisserenden

2422-186

Det Tysk-romerske Rige

TID: 25/9, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERSISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Få historien om Det Tysk-romerske Rige, der prægede Europa i 800 år. Da Romerriget gik i opløsning, brast også drømmen om et samlet Europa, og barbarerne fik frit spil. Vikinger, hunner og magyarer hærgede de sørgelige rester af det mægtige imperium, som først i 962 fandt sin arvtager som Europas stærke centralmagt – Det Tysk-romerske Rige. Otto den Store fik den politiske magt som kejser af den nye supermagt, mens paven stod som det åndelige overhoved. Gennem 1500-tallets reformationer og det efterfølgende århundredes trediveårskrig mistede den tysk-romerske kejser langsomt sin magt over rigets uregelmæssige bystater, fyrstener og konger, opretholdtes kejserriget helt indtil 1806, hvor Napoleons nyrevolutionerede franskmænd gav Det Tysk-romerske Rige dødsstødet.

2422-188

Storpolitiske kriser – mellem krig og fred

TID: 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERSISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

At forstå storpolitiske kriser er afgørende i studiet af international politik, for det er netop her, valget mellem krig og fred træffes. Kriserne er ofte kulminationen på flere års tiltagende spændinger mellem stater, men de kan også opstå pludseligt og komme bag på beslutningstagerne. Fælles for internationale kriser er, at selve krisesituationen sætter statsledere under et voldsomt pres, hvor stress og uvidenhed påvirker dem, og hvor modstridende interesser diskuteres intenst. Både fortidens og nutidens kriser og krige opstår i samspillet mellem disse bagvedliggende spændinger og akutte situationer, som på den ene side presser beslutningstagerne for at finde en løsning, men på den anden side også tilbyder en mulighed for at udnytte krisen. Med afsæt i teori og tre storpolitiske kriser med afgørende betydning for det 20. århundredes historie – Julikrisen i 1914, Augustkrisen i 1939 og Cubakrisen i 1962 – forsøger vi at forstå, hvad det er, der sker.

Kom til
temalørdag om
Bob Dylan

FORELÆSNING OG LIVEMUSIK. SE SIDE 89

2422-187

Specialstyrker og -operationer i 2. verdenskrig

— **TID:** 6/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan føre deres historie tilbage til 2. verdenskrig. Her opstår der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skal bage fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør om den militærhistoriske udvikling af specialstyrker i 2. verdenskrig og om udvalgte operationer fra bl.a. britiske SAS og SBS, amerikanske Rangers, tyske Brandenburger Regiment og italienske Decima Flottiglia MAS. Vi dykker bl.a. ned i Operation Flipper i 1941, hvor man forsøger at myrde Rommel, og operationerne bag de tyske linjer under felttoget i Normandiet.

2422-244

Byvandring: H.C. Andersens København

— **TID:** 12/10, 1 lørdag, kl. 13.00-15.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Østerport Station, foran stationsbygningen, Oslo Plads 8
UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

H.C. Andersen var københavnervar! Nok blev han født i en provinsby, men knap var han blevet konfirmeret, før han flyttede til hovedstaden. København – og Danmark – gennemgik en vældig udvikling i H.C. Andersens levetid. Enevælde stod mod demokrati, videnskab mod religion, og digteren fulgte med i alt og kommenterede det i sine arbejder. Tag med i H.C. Andersens fodspor gennem byen, og se de steder, hvor han fandt sin inspiration, hvor sceneerne i hans eventyr udspandt sig, og se nogle af de mærker, han selv satte på byen.

UDVID FORELÆSNINGSOPLEVELSEN

Snup en bid mad i kantinen

2422-243

Forstå verden – med historien

— **TID:** 21/10, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Historien er en uundværlig erfaring, når vi prøver at forstå de forandringer, der sker i verden i dag: Hvorfor er det amerikanske demokrati i krise? Er Kina på vej til at blive en ny stormagt? Hvorfor har Rusland invaderet Ukraine? Hvad er baggrunden for Mellemøstens mange aktuelle problemer? Og hvad foregår der egentlig på det afrikanske kontinent i dag? Vær med, når en række eksperter tager os med til nogle af de lande og områder i verden, der i dag undergår historiske forandringer, og giver deres bud på hvilke begivenheder og udviklinger i deres fortid, det er afgørende at kende til for at forstå nutiden.

- 21/10: USA.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
28/10: Kina. Bo Ærenlund Sørensen, Adjunkt ved Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet
04/11: Mellemøsten. Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
11/11: Det afrikanske kontinent. Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet
18/11: Rusland og dets naboer. Vibe Termansen, cand.mag. i historie og journalist
25/11: Arktis, Grønland, Danmark. Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie

2422-220

Den amerikanske mission – mytologi og magt i amerikansk politik

— **TID:** 22/10, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

USA står ved en skillevej. Indenrigspolitisk er landet splittet af konflikter, der truer med at rive det i stykker. Globalt sker der forskydninger i verdensordenen, der har ført til fremvæksten af nye ikke-vestlige magtcentre. Det har i dag afgørende global betydning, om amerikanerne vælger at opretholde viljen til unipolær global magt eller at arbejde for en multipolær, regelbaseret verdensorden. Men hvad er det egentlig, der historisk set har drevet USA's sikkerhedspolitiske engagement i verden? Og hvad er sammenhængen mellem USA's globale sikkerhedspolitik og landets interne politiske konflikter? Lars Erslev Andersen dykker ned i historien bag de store politiske myter og religiøse forestillinger, som rummer nøglen til at forstå både USA's interne konflikter og landets globale engagement – historisk såvel som i dag. Afsættet er bogen 'Den amerikanske mission. Mytologi og magt' (Aarhus Universitetsforlag).

- 22/10: Mytologi, verdensanskuelse og identitet i USA**
29/10: Den amerikanske mission – fra 1800-tallets ekspansion til Roosevelt og Wilson
05/11: Den amerikanske mission – fra 2. verdenskrig til i dag

2422-191

Fortidens forsvundne byer

TID: 24/10, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Antikkens og middelalderens byer er vores vinduer ind til forsvundne verdener. Byerne er de steder, hvor sporene efter fortidens samfund kommer til live: fra monumentale templer og storslåede søjlegader til sporene af dagligdagens liv; fra slaverne til kunsthåndværkernes værksteder og markeder med varer fra hele verden. Antikkens storbyer, vikingetidens havnebyer og middelalderens købstæder var omdrejningspunkt for møder, der bandt folk sammen, og begivenheder, der forandrede verden. Danske forskningsprojekter er med til at afdække byernes arkæologi over hele verden. Mød en række af forskerne bag, og hør om byernes dramatiske historie, dybe kultur og vidtstrakte netværk.

- 24/10: Fortidens forsvundne byer – baggrund, kontekst og betydning for nutiden.** Rubina Raja, professor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet, og Julia Steding, videnskabelig assistent, Centre for Urban Network Evolutions, Aarhus Universitet
- 31/10: Palmyra – An Urban Island in the Desert.** Olympia Bobou, videnskabelig assistent, Centre for Urban Network Evolutions, Aarhus Universitet (forelæsningen foregår på letforståeligt engelsk)
- 07/11: Ribe – byen, hvor vikingetiden begyndte.** Søren Michael Sindbæk, professor i middelalderarkæologi, Aarhus Universitet
- 14/11: Xanten ved Limes – Romerriget i nord.** Julia Steding, videnskabelig assistent, Centre for Urban Network Evolutions, Aarhus Universitet (forelæsningen foregår overvejende på dansk, men også med en smule letforståeligt engelsk)
- 21/11: Halikarnassos – byen med det berømte mausoleum.** Birte Poulsen, lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 28/11: Den skjulte by – vikingetidens og middelalderens Odense.** Kirstine Haase, ph.d.-studerende i arkæologi, Aarhus Universitet
- 05/12: Rom – den evige stad.** Sine Grove Saxkjær, postdoc, Det Danske Institut i Rom og Aarhus Universitet, og Trine Arlund Hass, Carlsberg Foundation Junior Research Fellow at Linacre College, University of Oxford

2422-193

Korstogene

TID: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095, blev det startskuddet til en række pilgrims- og militære ekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Ved det første korstog stod Jerusalem for skud. Over de næste ca. 200 år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde bagvedliggende økonomiske og politiske motiver. Disse hellige krige har måske dannet grundlaget for måden, hvorpå der føres krig i dag. Tag med professor Kurt Villads Jensen på en tour de force gennem de vigtigste korstog og deres betydning i både Europa og i Mellemøsten. Kurt Villads Jensen har skrevet flere bøger om korstogene.

2422-192

Det danske imperium. Storhed og fald

TID: 10/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet, og Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

Siden det katastrofale nederlag ved Dybbøl Banke i 1864 er dansk historie blevet forstået ud fra det grundperspektiv, at Danmark var et lille og ubetydeligt land i den europæiske periferi, presset af den stærke tyske nabo, og at dansk historie handlede om det, der skete inden for det nuværende Danmarks grænser. Men er det den rene sandhed? Tag med, når Kurt Villads Jensen og Michael Bregnsbo løfter blikket ud over nationalstatens grænser og leverer et forfriskende blik på dansk udenrigspolitisk historie. Forelæsningen tager afsæt i Villads Jensens og Bregnsbos bog 'Det danske imperium' (Lindhardt og Ringhof / SAGA Egmont).

2422-171

Nazisternes sidste tilflugt

TID: 11/12, 1 onsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Hans Christian Davidsen, forfatter, kulturredaktør, Flensborg Avis

Tysklands betingelsesløse kapitulation 8. maj 1945 regnes for afslutningen på 2. verdenskrig i Europa. Men Det Tredje Rige havde faktisk et to uger langt efterliv lige syd for den dansk-tyske grænse. Som hovedsæde for en nazistisk regering ledet af admiral Karl Dönitz blev Flensborg tilflugtssted for mellem 2.000 og 3.000 nazister, herunder topfigurer som Heinrich Himmler og Auschwitz-kommandanten Rudolf Höss. I Flensborg gik de under jorden eller blev udstyret med nye identitetspapirer for at fortsætte flugten ud af Europa. Samtidig fortsatte Dönitzstyret nådesløst med at henrette unge, menige soldater for faneflugt. Hør om de dramatiske uger i Flensborg efter den tyske kapitulation. Forelæsningen bygger på bogen 'Nazisternes sidste tilflugt' (Forlaget Hovedland).

2422-189

Et stærkt par: Leonora Christina og Corfitz Ulfeldt

TID: 12/12, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot, og Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Denne aften drager vi tilbage til 1600-tallets Danmark og møder et af danmarkshistoriens mest mærkværdige par – Christian 4.s ambitiøse og stolte datter Leonora Christina og hendes karismatiske ægtemand, statsmanden, storbedrageren og fantasien Corfitz Ulfeldt, der i jagten på magt, anseelse og rigdom kastede deres liv ud i et dramatisk stormvejr. Og som for Leonora Christina førte til 22 års fangenskab i Blåtårn. I dag synes deres historie at stå lysende klart i kraft af de fascinerende kilder, der er bevaret efter især Leonora Christina. Ud over at være raffinerede litterære værker og centrale kilder til at forstå 1600-tallets Danmark er de også gribende skildringer, hvor vi kommer helt tæt på almenmenneskelige følelser som kærlighed, ærgerrighed, had og hævn – og dermed taler de til os på tværs af mere end 300 år.

Kunst, arkitektur & design

2412-078

Kunsthistorien på ét semester

TID: 15/1, 8 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renæssance til samtid. Forelæsningerne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede, der udfolder sig i andre materialer og gør brug af andre teknikker.

- 15/01: Renæssance og manierisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 22/01: Barok og rokoko.** Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie, Øregaard Museum
- 29/01: Klassicisme og romantik.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 05/02: Realisme og impressionisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 12/02: Symbolisme og ekspressionisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 19/02: Kubisme og futurisme.** Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet
- 26/02: Surrealisme.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 04/03: Kunst og arkitektur i dag.** Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

2412-042

Moderne boligindretning baseret på dansk design

TID: 15/1, 4 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

I denne forelæsningsserie kigger vi på, hvilke idealer for boligindretningen der har hersket op til i dag, og hvad man kan lære af det, når man selv skal indrette sit hjem. Vi ser også på, hvordan nogle af de klassiske danske designere som PH, Panton, Utzon, Finn Juhl og Arne Jacobsen har arbejdet med indretning. Der fokuseres på emner som lys, farve, møbleringsprincipper, nyt kontra gammelt, brugsværdi og oplevelsesværdi. Forelæsningsrækken tager delvist udgangspunkt i designer Thomas Dicksons bog 'Rum til det gode liv. Praktisk, personligt & æstetisk' (Nyt Nordisk Forlag 2015).

- 15/01: Boligen – til praleri eller det gode liv? – inspireret af bl.a. PH og FDB-møbler**
- 22/01: Hvad er gode rum og god møblering? – Wegners, Juhls og Pantons tilgange**
- 29/01: Principper for godt dags- og kunstslys – fx Utzon og PH's filosofi**
- 05/02: Hvordan kan man arbejde med farver i boligen? – bl.a. Pantons farvelære**

2412-063

Kunstneren og forskeren – Julie Nord og Jakob Rosendal

TID: 15/1, 1 mandag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Julie Nord, billedkunstner, og Jakob Rosendal, kunsthistoriker og postdoc ved Aarhus Universitet og KØN – Gender Museum Denmark

Lillepigefiguren i Julie Nords kunst fremtræder ikke som den ukueligt nysgerrige og rationelle Alice fra Lewis Carrolls eventyr, men ligner snarere en, der allerede har set for meget, en traumatiseret tavs skikkelse, som har været udsat for unævnelige hændelser og står paralyseret tilbage som et levende symbol på en korrumperet uskyld. Det groteske og det ornamentale er facetter af Nords tegninger, som mildner værkernes barske emner og gør disse eventyr for voksne morsomme, morbide og makabre i et og samme greb. Oplev billedkunstner Julie Nord i en samtale med kunsthistoriker Jakob Rosendal, postdoc ved Aarhus Universitet og KØN – Gender Museum Denmark.

2412-056

Verden rundt: Kina

— **TID:** 17/1, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

I en ny serie af forelæsningsrækker tager vi verden rundt og besøger lande, hvis kultur ligger langt fra det, vi kender. Med nedslag i alt fra arkitektur og kunst til litteratur og filosofi giver fem eksperter dig et indblik i fremmede kulturer og gør dig klogere på både fortiden og nutiden. Denne gang gælder det Kina. Vær med, når fem eksperter præsenterer dig for det, de synes, der er værd at kende til inden for deres fag.

- 17/01: Kinesisk arkitektur.** Leif Høgfeldt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus
- 24/01: Kinesisk kunst.** Gitte Tandrup, mag. art. i kunsthistorie
- 31/01: Kinesisk fotografi.** Kasper Dam Nielsen, cand.mag. i dansk samt billedkunst og visuel kultur
- 07/02: Kinesisk filosofi.** Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet
- 14/02: Kinesisk litteratur.** Anne Wedell-Wedellsborg, professor emeritus i kinastudier, Aarhus Universitet

2412-057

Hvad er det værd? – om køb og salg af kunst

— **TID:** 18/1, 2 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Søren Holmstrup, cand.mag. i kunsthistorie, Sotheby's Institute, og vurderingssagkyndig hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner

Når kunstens internationale topnavne som Andy Warhol, Pablo Picasso og Edvard Munch kommer på auktion, resulterer det ofte i priser på trecifrede millionbeløb. Vi undersøger kunstmarkederne og ser på, hvorfor nogle kunstnere kan sælge for millioner, mens andre skal kæmpe for at få dækket udgifter til læred og maling. Hvordan prissættes kunst, og hvilke faktorer påvirker et kunstværks pris? Samlere, gallerier, auktionshuse, kunstnere, museer, kunstmesser, kritikere – spillerne er mange på det internationale kunstmarked, men hvilke roller har de forskellige, og hvad er deres indbyrdes relation? Ud over at undersøge kunstens markedsmekanismer vil forelæsningerne give en introduktion til det at købe kunst.

2412-007

Caravaggio: Hans kunst, tid og efterfølgere

— **TID:** 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Caravaggio (1571-1610) udviklede fra omkring 1600 et revolutionerende billedsprog ofte som altertavler til romerske kirker. Mange af dem er der endnu. Tiden var moden til at tage hans meningsfyldte konfronterende realisme til sig, selvom han også oplevede at få afvist sine billeder og måtte male dem om. Han levede i det rå gademiljø og måtte flygte fra Rom i 1606. Han malede videre på Malta, på Sicilien og i Napoli. Med sin direkte karske realisme og malemåde med lys og mørke blev han en stærk inspiration for en række mestre. Hvad er der på spil?

2412-295

Havekunst

— **TID:** 28/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ole Fournais, cand.mag. i historie og nordisk sprog og litteratur

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie, og forstå samspillet mellem kulturhistorien og havernes forandringer. Forelæsnningen fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renæssancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte idéer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer. Der vises eksempler fra store og verdenskendte anlæg som Alhambra, Villa Lante, Vaux-le-Vicomte og Stourhead og fra private haveanlæg, som udtrykker de kendte stilarter. Desuden præsenteres aktuelle tendenser fra de anerkendte tyske udstillingsparker 'Bundesgartenausstellung' (BUGA) og de ofte trendskabende og populære engelske haveshows.

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne

SE SIDE 40-41

2412-423 og 2412-424

Kærs Kunstkafe': 4 aftener i kunstens tjeneste (torsdage eller onsdage)

— **TID:** 6/2 eller 7/2, 4 torsdage eller 4 onsdage, kl. 17.30-20.45
PRIS: 1.695 kr. (inkl. let aftensmad)
STED: Restaurant Mark, Axeltorv 3

Peter Kær og Folkeuniversitetet åbner dørene for en ny sæson i Kærs Kunstkafe'. Kunstkafe'en er rykket ind i Restaurant Marks nyindrettede lokaler på Axeltorv i det centrale København. Over fire kafeaftener går kunsthistorikere og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med kunsthistorikere, musikere og køkkenchefen Bendix Sixhøj Laursen, der tidligere har huseret på Søllerød Kro, Bistro Boheme og Restaurant Radio. Det bliver en tour de force gennem udvalgte perioder og kunstnere i kunsthistorien, der tages under kyndig, kærlig og kunstnerisk behandling. Samtalerne krydres med et musikalsk lydspor udført af en dygtig musiker. Og kokken sørger for en let ret, så der også er noget til smagssansen.

06/02 eller 07/02: Den danske og hollandske guldalder. Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling, og Signe Havsteen, museumsinspektør, Nivaagaard Malerisamling

20/02 eller 21/02: Alberto Giacometti. Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling og Thomas Lederballe Pedersen, museumsinspektør, Statens Museum for Kunst

05/03 eller 06/03: Astrid Noack – en ener i dansk kunst. Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling, og Teresa Østergaard Pedersen, ph.d. og museumsinspektør, Holstebro Kunstmuseum

19/03 eller 20/03: Impressionismen og dens oversete kvinder. Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling, og Dorthe Vangsgaard Nielsen, museumsinspektør

2412-345

Kunst på stedet! Besøg fire kunstudstillinger på fire museer

TID: 10/2, 4 dage, se tidspunkter på holdhjemmesiden
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr. Entré er ikke inkluderet i prisen
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie, Øregaard Museum

Første gang mødes vi på Nivaagaard, hvor vi skal se på mesterværker fra 1600-tallets Holland og 1800-tallets Danmark. Anden gang tager vi til Øregaard Museum, som viser en udstilling af den fornemme, faste samling i samarbejde med billedhuggeren Martine Myrup. Tredje gang ses vi på SMK, der viser en udstilling med den schweiziske billedhugger, tegner og maler Alberto Giacometti. Fjerde gang skal vi på Hirschsprung, der viser udstillingen om den danske soldat i krigene 1848 og 1864.

10/02: 'Da hverdagen stjal billedet i Holland og Danmark'
24/02: Den faste samling i samarbejde med billedhuggeren Martine Myrup.
09/03: 'Alberto Giacometti'
23/03: 'Soldater. Kunsten og danskerne i krig'

2412-064

Temalørdag om Ejnar Nielsen

TID: 24/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Camilla Klitgaard Laursen, museumsinspektør, Den Hirschsprungske Samling

Kunstneren Ejnar Nielsen (1872-1956) er den danske billedkunstner omkring år 1900, der forholder sig allermest direkte og hudløst til tabuiserede og eksistentielle emner som sygdom, handicap, liv og død. Særligt hans motiver fra den jyske landsby Gjærn kredser om disse emner. Men under den umiddelbart trøstesløse overflade spirer håb, lys og liv. Kunstnerens interesse for blomster og planter vokser frem selv i de mest nedstemte motiver, og i hans portrætter synes lyset at strømme ud fra personernes indre. Denne temalørdag stiller skarpt på Ejnar Nielsen og trækker tråde til andre af tidens symbolistiske malere som Vilhelm Hammershøi, L.A. Ring og Edvard Munch. Kunstnere, der alle er en del af det såkaldte sjælelige gennembrud i europæisk kunst.

2412-131

500 års tysk kunst fra Dürer til Gerhard Richter

TID: 27/2, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Tysk kunst står stadig i skyggen af den italienske, spanske og franske kunst, men ikke desto mindre er der gennem århundrederne skabt væsentlige værker. Renæssancen introduceres for alvor med Albrecht Dürer. Først i 1800-tallet dukker romantikken op med masser af tysk Weltschmerz. Realismen og impressionismen har også deres store kunstnere på tysk grund. Først i det 20. århundrede følger tyske ekspressionister væsentlige nye kapitler til den europæiske kunst. I 1920'erne bliver Berlin en kulturel verdensmetropol med bl.a. den samfundskritiske Neue Sachlichkeit-bevægelse, indtil alt får en brat ende med Hitlers magtovertagelse. Kunsten efter 1945 bærer naturligvis præg af den nære fortids voldsomme hændelser og genopbygningen af landet.

2412-425 og 2412-426

Kærs Kunstkafé: Edvard Munch – bag om 'Skriget' (tirsdag eller onsdag)

TID: 12/3 eller 13/3, 1 tirsdag eller 1 onsdag, kl. 17.30-20.45
PRIS: 470 kr. (inkl. let aftensmad)
STED: Restaurant Mark, Axeltorv 3
UNDERVISERE: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling, og Lucas Haberkorn, overinspektør og samlingschef, Museum Jorn

Kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær går på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med en kunsthistoriker, en musiker og Restaurant Marks køkkenchef Bendix Sixhøj Laursen. Edvard Munch er en af de mest berømte malere overhovedet. Men Munch er meget mere end 'Skriget' og 'Madonna'. Denne aften har Kunstkafeén besøg af samlings- og forskningschefen fra Museum Jorn, Lucas Haberkorn, en af landets største kendere af symbolismens mester Edvard Munch. Få en forståelse for Edvard Munchs værk, og få en dybere indsigt via aftenens mange nedslag i et langt kunstnerliv. Vi kommer forbi Munchs liv på sanatoriet hos doktor Jacobson i København, der blev et vendepunkt i Munchs liv. Vi besøger Munch som fotograf, som skaber af livsfrisen, banebrydende grafisk kunstner, som tung symbolist og som skaber af 'livets lys'. Vi får også kigget på Munch som inspirator for Asger Jorn. Samtalen krydres med et musikalsk lydspor udført af en dygtig musiker. Og kokken sørger for en let ret, så der også er noget til smagssansen.

2412-061

Temalørdag om Michael Kvium

TID: 16/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Michael Kviums værker har givet anledning til mange diskussioner siden debuten i 1980'erne. Med sine forvrængede menneskefigurer og ildevarslende scenarier har han skabt et genkendeligt univers, som de færreste helt kan ignorere. Denne lørdag vil ph.d. i kunsthistorie Kamma Overgaard Hansen præsentere Kviums kunst med afsæt i temaerne blindhed, karikatur, katolicisme og forfald. Alle temaer, der går igen gennem Kviums lange oeuvre og er med til at cementere hans særlige status i nyere dansk kunsthistorie. Når overskriften er Michael Kvium, vil lørdagen uundgåeligt stå i maleriets tegn. Men Kvium vil også blive præsenteret som tegner, grafiker, billedhugger, performer og filmmager.

2412-086

Et vindue mod virkeligheden: To hovedværker i renæssancemaleriet

TID: 17/3, 1 søndag, kl. 10.00-15.00

PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.

UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum og Nivaagaards Malerisamling

Maleriet som et vindue til verden er en kunstopfattelse, der for første gang formuleres i renæssancen. Selvom der dengang mest var tale om en opdigtet verden, markerer renæssancens nye realisme en af de helt store revolutioner i kunstens historie. Dagens præsentation af det tidlige renæssancemaleri vil fokusere på to af dets absolutte hovedværker fra starten af 1400-tallet, nemlig 'Arnolfinis bryllup' af flamlænderen Jan van Eyck og 'Skattens mønt' af florentineren Masaccio. Her skal vi også se det spændende og omdiskuterede indhold i de to værker, i det ene tilfælde om forholdet mellem symbol og virkelighed samt de portrætteredes identitet, i det andet om forholdet til samtidens politiske forhold.

2412-004

Billedkunsten i Wien – Gustav Klimt, Oskar Kokoschka og Egon Schiele

TID: 17/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Wien er fyldt med overflod og luksus, og samtidig er det stedet, hvor den gamle europæiske verden mærkes af hendøen, stivnede strukturer og dekadence. Stor billedkunst, arkitektur og design vokser frem i den stemning. Der er heftig aktivitet i kunstnerværksteder og udstillings-sammenslutninger. Miljøet giver også plads til kvindelige mestre som fx Helene Funk. Gustav Klimt er i centrum af alt dette. Oskar Kokoschka og Egon Schiele lærer af ham og udvikler sig til at blive store moderne billedfortællere. Der er stor skønhed og meget håb i kunstværkerne. Hør om Wiens kunstliv omkring år 1900.

2412-074

Kunstårtiet 1990-2000: Provokationernes, internettets og globaliseringens årti

TID: 18/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

Det sidste årti før årtusindskiftet indrammes af Murens fald på den ene side og den digitale revolution og den stigende globalisering på den anden side. 1990-2000 var et årti, som på kunstfronten ofte huskes for de store provokationer. Fra rådende svinekroppe i glasmontrer til smadrede biler midt på Kongens Nytorv og levende guldfisk i blendere. Men 90'er-kunstnerne vil frem for alt engagere sig i samtiden, bryde tabuer og skabe oplevelser og sociale relationer frem for æstetiske objekter, der kan hænge over sofaen. Forelæsningen vil tegne et portræt af årtiet gennem nedslag i nogle af de vigtigste bevægelser og kunstnere både i Danmark og internationalt.

Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

2412-077

Ane Cortzens arkitekturaften – med Anders Lendager

TID: 18/3, 1 mandag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Ane Cortzen, arkitekt, skribent og tv- og radiovært, og Anders Lendager, arkitekt samt stifter af og partner i Lendager

Denne aften går Ane Cortzen på opdagelse i arkitekturens verden. Sammen med en fremtrædende dansk arkitekt tager hun fat på spørgsmål som: Hvad skal arkitektur kunne i dag? Hvilket ansvar har arkitekterne? Hvad kan vi lære af fortiden? Og hvad bør vi lægge vægt på, når vi bygger i fremtiden? Aftenens gæst er den anerkendte danske arkitekt Anders Lendager, der er stifter af og partner i Lendager. Anders Lendager har tegnet bæredygtige bygninger over hele kloden og fokuserer i dag på at udvikle de genanvendte materialer, der skal gøre hele byggesektoren grøn.

2412-129

Kunstneraften med Michael Kvium og Peter S. Meyer

TID: 19/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISERE: Michael Kvium, kunstner, og Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

Michael Kvium er en af dansk kunsts helt store skikkelser. Han er både kontroversiel og populær, og hans værker er på en gang tiltrækkende og frastødende. Samtidig med at de er udført med en forførende malerisk autoritet og sikkerhed. Oplev Michael Kvium i en samtale med fhv. museumsdirektør for Trapholt Peter S. Meyer, hvor de vil berøre alt fra inspiration til udfordringerne ved at skabe billeder ud af ingenting. Samtalen vil blive suppleret af billeder fra hele Kviums produktion.

2412-013

Mit livs billeder – med Bente Scavenius

TID: 21/3, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Bente Scavenius, mag.art. i kunsthistorie, kunstkritiker og forfatter

Bente Scavenius sætter i sin anmelderroste bog 'Mit livs billeder' fokus på en række malerier, der såvel fagligt som privat har optaget hende gennem et efterhånden langt liv som kunsthistoriker. Denne aften fortæller hun om et udvalg af de mange værker i bogen, som på den ene eller anden måde har haft betydning for hende. Undervejs vil de udvalgte værker blive belyst ud fra en personlig vinkel for derefter at blive sat ind i en både relevant og kunsthistorisk sammenhæng. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Mit livs billeder' (Gyldendal). Du finder en rabatkode til bogen i kvitteringen, når du har tilmeldt dig.

2412-022

Bauhaus – den banebrydende designskole

TID: 2/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Den revolutionære bevægelse, der spredte sig over Europa i kølvandet på 1. verdenskrig og den russiske revolution, førte i Tyskland til oprettelsen af verdens mest kendte skole for kunst, arkitektur og design, nemlig Bauhaus. Den satte ikke bare de visuelle kunstarter på den anden ende, men eksperimenterede også med industriel produktion, pædagogik, mode, køn, seksualitet, ja, snart sagt alle aspekter af det offentlige liv. Design skulle være for de mange, men lykkedes det? Nogle få danske designere fulgte i Bauhaus' fodspor, men de fleste her i landet var kritiske over for Bauhaus og skabte deres moderne møbler, lamper og bygninger på en anden og mere pragmatisk måde.

2412-005

Dantes Inferno – i maleri, skulptur og arkitektur

TID: 2/4, 1 tirsdag, kl. 19.45-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Ole Meyer, cand.mag. i dansk og engelsk og forfatter til den seneste oversættelse af 'Dantes Guddommelige Komedie'

Dantes såkaldte 'Guddommelige' Komedie er skrevet for 700 år siden (selv kaldte han den kun Komedie) og har til stadighed inspireret billedkunstnere. Det gælder især første del, Inferno – eller Helvede. Forelæsningen viser eksempler på, dels hvordan eftertiden har opfattet forfatteren selv, dels hvordan man har prøvet at visualisere de forskellige straffe i Helvede i konkret eller mere abstrakt form. Vi slutter af med et kort blik til det øverste Paradis. Deltagerne får tilsendt links til tekstuddrag.

2412-267

Kunsthistorie fortalt gennem motiverne

TID: 3/4, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 10/4

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

Fra kærlighed og glæde til angst og død. Forelæsningsrækken fokuserer på motiver på tværs af kunsthistorien, således at også mindre kendte kunstnere analyseres. Følelser er gennem tiderne blevet fremstillet på mange måder, men det er de samme følelser. Forelæsningerne ser på motiver som kærlighed, livets aldre, angst, glæde, liv og død og sætter dem ind i samtiden, således at vi både forstår, hvor langt de er fra os, og hvor tæt vi er på hinanden på tværs af tid.

2412-263

Kunst – teori og analyse

TID: 3/4, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan kan vi forstå kunsten? I denne forelæsningsrække bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – forelæsningsrækken præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

03/04: Kunstforståelse – at se på kunst

10/04: Form og farve

17/04: Stilhistorie

24/04: Kompositionsanalyse

01/05: Ikonologisk og semiotisk analyse

08/05: Værkets ydre rammer – museet, udstillingen og det offentlige rum

2412-367

Naturbilledet – virkelighed og romantisk drøm

TID: 6/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Landskabsmaleriet vinder for alvor frem med romantikkens idéer om den besjælede natur. I Tyskland bliver den symbolladede Caspar David Friedrich stilskabende, mens fx William Turner i England dyrker et helt andet og friere naturinspireret maleri. I Danmark skildrer Eckersberg og hans elever det danske guldalderlandskab, som vi stadig har på nethinden. Snart tager en mere realistisk naturskildring over, da franske malere sætter deres staffelier op ude i landskabet. Dermed lægges grunden til et helt nyt maleri, hvor det drejer sig om at fange det stadig omskiftelige lys, de evigt foranderlige stemninger – impressionismen med bl.a. Monet og Renoir. Men hvorfor lade sig hæmme af naturens farve og form, spørger snart en ny generation af malere med kunstnere som van Gogh, Gauguin og Cézanne som toneangivende. Nye følger hurtigt efter – Matisse og Derain i Frankrig maler farvestærke billeder, mens tyske ekspressionister slutter sig sammen i Die Brücke og Der Blaue Reiter. Kandinsky fabulerer vildt og nærmer sig den totale opløsning af det genkendelige.

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

2412-268

J.F. Willumsens vilde og farverige verden

TID: 9/4, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Vibeke Sandby, mag.art. i kunsthistorie

Willumsen var som alle andre kunstnere i sin samtid omkring 1880'erne meget eksperimenterende i alle mulige kunstneriske udtryk og håndværk. I Willumsens lange arbejdsproces er hans udgangspunkt kontraster i form og farve eller mellem natur og menneske. Han er altid iboende sine værker, og særligt i sine malerier var det vigtigt for Willumsen, at han sansede naturen eller mennesket 1:1, så den vitale kraft var til stede i naturens og menneskets krop. Gennem tiden blev han mere hadet end elsket, men ikke desto mindre har han sat sit aftryk i kunsten med sin dygtighed inden for skulptur, grafik, maleri og keramik.

2412-023

Byvandring: Fredede bygninger i København

TID: 16/4, 4 tirsdage, kl. 14.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Jannie Rosenberg Bendsen, ph.d., forfatter og arkitekturhistoriker

Vi freder ikke bygninger, fordi de er smukke. Vi freder bygninger, fordi de har en historie at fortælle, og fordi de betyder noget for os. I 1918 vedtog Rigsdagen den første danske bygningsfredningslov, og fredningslisten er en blanding af kendte og ukendte bygninger, som tilsammen fortæller en historie om det danske samfund, historie, arkitekturhistorie og levevilkår. På fire byvandring skal vi kigge nærmere på nogle af de fredede bygninger i København. Undervejs bliver vi klogere på dansk bygningsfredning og på, hvilke bygninger og hvilken arkitektur der gennem tiden er blevet tillagt værdi.

2412-502

Hovedværker om hverdagen: Da hverdagen stjal billedet

TID: 29/4, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Kasper Lægning, ph.d. i arkitektur, mag.art. i kunsthistorie og postdoc, Aarhus Universitet

Genremaleri er ensbetydende med skildringer af det anonyme folkeliv – hverdagen i bredeste forstand. Hvorfor trængte hverdagen sig pludselig på i malerkunsten i 1600-tallets hollandske guldalder og i 1800-tallets danske guldalder? Og hvordan viser en ændret hverdag – for høj som lav, kvinder og mænd, børn og voksne – sig i de to perioders malerkunst? Disse spørgsmål udgør omdrejningspunktet for forårets store udstilling 'Da hverdagen stjal billedet i Holland og Danmark' på Nivaagaards Male-
risamling. Hovedværker fra verdenskendte museer og samlinger flokkes her og giver et unikt indblik i malernes valg og fravalg i skildringen af hverdagen på tværs af tid og sted. Denne aften møder du udstillingens ophavsmand og kurator Kasper Lægning, som forsker i følelser i kunsten.

Mange kunstnere har skabt røre i deres samtid med værker, der har skubbet til tidens forestillinger om kunst. I foråret dykker kunsthistorikerne Peter Kær og Lucas Haberkorn bl.a. ned i Munchs skelsættende værk 'Skriget'. Se side 74.

2412-128

Byvandring: Det klassiske København

TID: 30/4, 4 tirsdage, kl. 10.00-12.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Thyge C. Bro, mag.art. i klassisk arkæologi og ekstern lektor

Tag med på fire byvandring, som fokuserer på de ældre bydele i hovedstaden: middelalderbyen, hvor vi kan opleve slyngede gadeforløb med både bindingsværkshuse fra 1700-tallet og klassicistiske huse fra omkring år 1800. Frederiksstaden, der er en rokokobydel, hvor 1700-tallets forfinede bygningskunst kan opleves. Vesterbro, der som de øvrige brokvarterer havde til formål at huse de mange tilvandrere under industrialiseringen – og som allerede fra begyndelsen var et forlystelseskvarter med værtshuse, prostitution og andre fristelser. Endelig Østerbro, hvor det bedre borgerskab og ikke mindst kunstnere flyttede ud i 1800-tallet i et af Danmarks første villakvarterer og dermed skabte en drøm om en landlig forstad væk fra Nørrebro's beværtninger.

30/04: Middelalderbyen
07/05: Frederiksstaden
14/05: Vesterbro
21/05: Østerbro

2412-127

Havevandring: Det grønne København

TID: 7/5, 3 tirsdage, kl. 14.00-15.30
PRIS: 535 kr., studerende 290 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

København byder på mange grønne åndehuller – steder, hvor man kan slappe af og få ro fra byens larm. Men kender du deres historie? Kom med på tre havevandring, der giver indblik i tre af byens mest populære grønne områders historie, kunst og arkitektur. Vi besøger Kongens Have, Christian 4.s gamle lysthave med træk fra både renæssance og barok, Frederiksberg Have, den fine romantiske have, hvor individets oplevelse står i centrum, samt Assistens Kirkegård, den gamle kirkegård, hvor historie og nutid mødes.

07/05: Kongens Have
14/05: Frederiksberg Have
21/05: Assistens Kirkegård

2412-492

Venedig – før og nu

TID: 22/5, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

Vi gennemgår biennalerne, deres historie og betydning og de udstillinger, der knytter sig til verdens væsentligste og mest prestigefyldte kunstudstilling af samtidskunst, som startede i 1895. Dertil kommer en række af de største attraktioner som kunstmuseet Gallerie dell'Accademia med nogle af verdenskunstens mesterværker, Scuola Grande di San Rocco med Tintoretto's totalinstallation, Palazzo Fortuny skabt af den excentriske kunstner og scenograf samt ikke mindst privatemuseet Palazzo Grassi og Punta della Dogana. Forelæsningsen er en optakt til en rejse til byen i uge 40, hvor vi skal besøge Venedig Biennalen og nogle af byens kunstmuseer. Men man kan også deltage i forelæsningsen uden at tage med på rejsen. Rejsen til Venedig bliver annonceret på fuau.dk i foråret 2024.

2422-039

Slotshaver: Fredensborg og Frederiksborg

TID: 3/9, 1 tirsdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Mødested: Runddelen for enden af P-pladsen, Batzkes Bakke

UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Tag med på besøg i to af Danmarks smukkeste slotshaver og på opdagelse i barokken og romantikkens havedrømme. Vi starter turen ved Frederiksborg Slot. Her ligger den smukt restaurerede barokhave, en genskabelse af haven, som den så ud i 1720'erne med sin symmetriske opbygning og sine velklippede hække. Anlægget rummer også en romantisk have, som i modsætning til barokhavens ideal om kontrol over naturen afspejler et ideal om den frie, dannende natur. Derfra tager vi til Fredensborg. Slotshaven ved Fredensborg har også sit udspring i barokken, men er siden blev omlagt ad flere omgange. Heldigvis er væsentlige træk af den oprindelige have nu blevet genskabt. Den er en perle, hvor skulptur, arkitektur og havekunst går op i en højere enhed.

2422-036

Byvandring: Det klassiske København

TID: 4/9, 4 onsdage, kl. 10.00-12.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Thyge C. Bro, mag.art. i klassisk arkæologi og ekstern lektor

København har en lang og rig udviklingshistorie, der viser sig i forskellige tiders vilje til at ekspandere byen udefter med forskellige kvarterer, som afspejler hver sin tidsalders arkitektoniske idealer. Tag med på fire byvandring, som fokuserer på de ældre bydele i hovedstaden: middelalderbyen, hvor vi kan opleve slyngede gadeforløb med både bindingsværkshuse fra 1700-tallet og klassicistiske huse fra omkring år 1800. Frederiksstad, der er en rokokobydel, hvor 1700-tallets forfinede bygningskunst kan opleves. Vesterbro, der som de øvrige brokvarterer havde til formål at huse de mange tilvandrere under industrialiseringen – og som allerede fra begyndelsen var et forlystelseskvarter med værtshuse, prostitution og andre fristelser. Endelig Østerbro, hvor det bedre borgerskab og ikke mindst kunstnere flyttede ud i 1800-tallet i et af Danmarks første villakvarterer og dermed skabte en drøm om en landlig forstad væk fra Nørrebro's beværtninger.

04/09: Middelalderbyen

11/09: Frederiksstad

18/09: Vesterbro

25/09: Østerbro

2422-118

Verden rundt: Finland

TID: 4/9, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Trods sine blot 106 års selvstændighed gemmer Finland på en overdraget kultur, som byder på alt fra en verdenskendt komponist til en funktionalistisk pioner inden for arkitektur og design. Men Finland er også kendetegnet ved en melankoli og et mørke, der kommer til udtryk i bl.a. litteraturen, kunsten og filmkunsten. Vær med, når fem eksperter præsenterer dig for det, de synes, der er værd at kende til inden for deres fag.

04/09: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

11/09: Kunst. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

18/09: Litteratur. Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

25/09: Arkitektur og design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

02/10: Film. Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

2422-182

Verdens arkitektur

TID: 17/9, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Arkitekturhistorien når sjældent længere end til den vestlige verdens arkitektur. Den tager som regel afsæt i de græske og romerske kulturer omkring Middelhavet og fortsætter over de forskellige stilarter, der karakteriserer Europas bygningskunst frem til i dag. Men der findes mange andre arkitekturhistorier. Forelæsningsrækken vil åbne vinduet mod de vidunderlige bygninger, pladser og haver, der findes i resten af verden, for at se på de særlige forudsætninger, der bestemmer de lokale bygningstraditioner. Det kan være klima og håndværkstraditioner, men også kultur og livssyn, der sætter sine spor og gør det muligt at tale om eksempelvis afrikansk og japansk arkitektur.

17/09: Japansk arkitektur. Anders Brix, arkitekt og tidl. professor ved Det Kongelige Akademi, Arkitektur

24/09: Afrikansk arkitektur. Jørgen Eskemose Andersen, lektor emeritus i arkitektur, Det Kongelige Akademi, Arkitektur

01/10: Mesopotamisk og ægyptisk arkitektur. Martin Søberg, lektor, Institut for Bygningskunst og Kultur, Det Kongelige Akademi

08/10: Mesoamerikansk arkitektur: Funktioner, symbolik og inspiration for arkitekter i det 20. århundrede. Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet

2422-067

Lær at se – Anna Anchers kunst

TID: 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Lilian Munk Rösing,
lektor i litteraturvidenskab, Københavns
Universitet

Oplev Lilian Munk Rösing præsentere sin anmelderroste bog om Anna Ancher. Bogen handler om at få sit eget rum og om at lære at se. Den handler om, hvordan Anna Ancher formår at indfange lyset stoffligt – med tyk farve og grove penselstrøg. Om hvordan hun maler tætte vægge gennemskinnelige og gennemskinnelige gardiner tætte. Om hvordan hendes håndarbejdende skikkelser også er portrætter af kunstneren. Og om hvordan hun som person og kunstner formår at bevare sit eget rum. Rösing betragter Anna Ancher som den bærende akse i kolonien af skagensmalere og den, i hvis værker koloniens vilde energi i højeste grad blev koncentreret til et malerisk nybrud.

2422-060

Fynbomalerne

TID: 8/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Birthe Svenstrup, cand.
mag. i kunsthistorie og pædagogik

Fynbomalerne udgjorde i begyndelsen af 1900-tallet en temmelig stor kunstnerkoloni på Fyn, og familie- og vennerelationer knyttede dem særligt til byerne Kerteminde og Faaborg. Gruppens kernemedlemmer var kunstnerparrene Alhed og Johannes Larsen, Anna og Fritz Syberg, Christine – Johannes Larsens søster – og hendes mand, Sigurd Swane, samt Peter Hansen, Anna Sybergs bror. Johannes Larsen blev kendt for at male fuglebilleder, og de kvindelige malere for at gengive blomsterne i vindueskarmen, men fynbomalerne blev også kendt i samtiden under den nedsættende betegnelse 'bondemalerne', fordi de malede den klæge efterårsmark og det snottede barn uden at forskønne nogen af delene. Dansk kunst var i begyndelsen af 1900-tallet i rivende udvikling. Men hvilken plads inden for modernismen blev fynbomalerne? Hvor befandt de kvindelige kunstnere sig i fynbogrupperne? Og hvis fynbomalerne var bondemalere, hvad var 'de andre' så?

2422-094

Formiddage i Park Bio: Europæisk kunsts hovedværker

TID: 21/10, 8 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

Vær med, når vi tager på en spektakulær rejse rundt i Europas fornemme kunsthistorie sammen med nogle af vores faste og formidlingsstærke forelæsere. I løbet af otte formiddage får du den helt store introduktion – og vejledning til videre studier. Vi har lavet et geografisk snit og givet forelæserne et klart benspænd: Udvælg og fortæl om de kunstværker, som I mener, er de vigtigste for det pågældende land. Glæd jer til at opleve stor fortællelyst og værker i europæisk klasse i Park Bios stemningsfulde rammer.

21/10: Italienske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

28/10: Spanske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

04/11: Nederlandske. Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie, Øregaard Museum

11/11: Franske. Flemming Friborg, mag.art. i kunsthistorie og fhv. direktør, Ny Carlsberg Glyptotek

18/11: Engelske. Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

25/11: Tyske. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

02/12: Østrigske. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

09/12: Skandinaviske. Gertrud Oelsner, ph.d. og museumsdirektør, Den Hirschsprungske Samling

2422-087

Kunsthistorien på ét semester

TID: 21/10, 8 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renæssance til samtid. Forelæsningsene omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede, der udfolder sig i andre materialer og gør brug af andre teknikker.

21/10: Renæssance og manierisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

28/10: Barok og rokoko. Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie, Øregaard Museum

04/11: Klassicisme og romantik. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

11/11: Realisme og impressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

18/11: Symbolisme og ekspressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

25/11: Kubisme og futurisme. Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

02/12: Surrealisme. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

09/12: Kunst og arkitektur i dag. Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

UDVID FORELÆSNINGSOPLEVELSEN

Snup en bid mad i kantinen

2422-026

Art nouveau

TID: 22/10, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Da Verdensudstillingen slog dørene op i Paris i år 1900, tog den nye kunst, art nouveau, verden med storm. Hvad en ung generation så som industrialiseringens kønsløse masseprodukter, fik modspil af slyngende organiske former. Kunstnernes fascination gik hånd i hånd med naturvidenskabernes opdagelser. I naturen fandt man et formsprog, der kunne forny og forbedre kunsten. Naturen og skønheden skulle have en plads i den moderne verden. Kunstnere og arkitekter som Alphonse Mucha, Hector Guimard, Gustav Klimt og Antoni Gaudí var på tværs af Europa forenede i troen på skønhedens forvandlende og frigørende kraft. Forelæsningsrækken går på opdagelse i denne fascinerende periodes maleri, arkitektur og kunsthåndværk og de tanker, der ligger deri.

2422-069

Kunst i verdensklasse

TID: 24/10, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVERISER: Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør

Få overblik over kunsthistorien gennem bare fem typer kunstværker. Med udgangspunkt i fem kunstnere: Michelangelo, Rembrandt, Turner, Picasso og Jorn vil den forhenværende museumsdirektør Peter S. Meyer analysere genrer som nøgenfiguren, landskabet, portrættet, katastrofemaleriet og interiøret. Vi følger genrerne historie, kunstnerens biografi og samtid samt følgerne for kunsthistorien.

24/10: Michelangelo

31/10: Rembrandt

07/11: Turner

14/11: Picasso

21/11: Jorn

2422-084

Farver, farver, farver!

TID: 24/10, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Farver spiller en kæmpe rolle i kunsten! Fra farver fremstillet af naturens materialer, jord, mineraler eller lus, til kemisk fremstillede farver i hidtil usete nuancer. Kunstnere har til alle tider stræbt efter de perfekte farver og skubbet til udviklingen mod en stadig større palet. Farver er blevet tillagt symbolsk betydning, som når Jomfru Maria skildres i blå og rød symboliserende det himmelske og det jordiske. De er blevet udforsket for deres psykologiske virkning på os, og adskillige farvelærer er blevet skrevet op gennem århundrederne for at forstå farvernes forunderlige verden. Forelæsningsrækken giver et indblik i materialer, betydninger og opfattelser af farver op gennem kunstens historie.

Tag med til en aften i selskab med kunstner Michael Kvium og fhv. museumsdirektør for Trapholt Peter S. Meyer, der vil tale om alt fra inspiration til udfordringerne ved at skabe billeder ud af ingenting. Se side 76.

Tag til Ane Cortzens arkitekturaften, hvor hun får besøg af Anders Lendager, der har tegnet bæredygtige bygninger over hele verden og nu arbejder med at gøre byggesektoren grøn. Se side 76.

2422-025

Danish Modern – dansk design fra PH til Panton

TID: 24/10, 1 torsdag, kl. 19.45-21.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Dansk design blev en del af den internationale modernismerevolution i starten og midten af det 20. århundrede. Men de danske designere og arkitekter greb det anderledes an end mange af kollegaerne i udlandet på fx Bauhaus-skolen. Det var, måske typisk dansk, en mere stille revolution, men som muligvis endte med at sejre større end de store udenlandske navne og bevægelser. Kom og hør om dem alle – fra PH til Verner Panton, når forfatter, arkitekt og industriel designer Thomas Dickson udlægger teksten.

2422-130

Færøsk kunst – mellem modernisme og national identitet

TID: 10/11, 1 søndag, kl. 10.00-15.00

PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.

UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum og Nivaagaards Malerisamling

I et land, hvor malerkunst var ukendt indtil for hundrede år siden, forekommer den rige udvikling, færøsk kunst har gennemlevet siden 1930, som noget af et mirakel. Færøsk kunst er nu blevet en ligeværdig stemme i koret af nordisk kunst fra samme periode. I et land, der først i slutningen af 1800-tallet blev bevidst om sin nationale identitet, kom hjemlige motiver selvfølgelig til at stå centralt i den nye færøske kunst. Til gengæld udviser kunsten på Færøerne ikke nogen nationalromantisk forherligelse af land og folk som 1800-tallets øvrige kunst i Norden. Dagens forelæsning vil tage udgangspunkt i række enkeltværker fra færøsk kunsthistorie i spændingsfeltet mellem modernisme og national identitet.

2422-139

Christiansø- og Bornholmermalerne

TID: 23/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

I 1911 ankom malerne Karl Isakson og Edvard Weie for første gang til Christiansø. Det skulle blive en årlig tilbagevendende begivenhed en tid fremover. De var optaget af de nyeste retninger inden for kunsten – bl.a. Cézanne og Matisse. Snart fulgte andre unge kunstnere som Axel Salto, Harald Giersing m.fl. Tiåret efter var det især Bornholm, der trak en ny gruppe kunstnere til, bl.a. Olaf Rude, Kræsten Iversen og Niels Lergaard. Sidstnævnte slog sig endegyldigt ned på øen, hvor han udviklede sit karakteristiske maleri i opposition til den bornholmskfødte Oluf Høst, der med tiden blev indbegrebet af 'Bornholmerskolen'.

2422-223

Kunstnerkolonien i Hornbæk

TID: 9/12, 1 mandag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Ida Lehrmann Madsen, cand.mag. i kunsthistorie

De fleste kender til Skagensmalerne, men før kunstnerne for alvor drog til Skagen, slog de sig ned i Hornbæk og skabte Danmarks formetlig første kunstnerkoloni fra 1870'erne og frem. I Hornbæk blev kunstnerne fascinerede af Kullens bjerge i horisonten, stranden, plantagen og den lokale fiskerbefolkning. Denne aften dykker vi ned i nogle af de værker, som blev til i Hornbæk af bl.a. P.C. Skovgaard, J.Th. Lundbye, P.S. Krøyer, Holger Drachmann, Carl Locher og L.A. Ring. Perioden var præget af en brydningstid i dansk kunsthistorie, hvilket fik betydning for kunsternes motivvalg, interne diskussioner og samarbejder. Dertil kom også flere kvindelige kunstnere til området – heriblandt Astrid Holm og Ebba Carstensen.

2422-020

Ny dansk arkitektur – 10 bygninger, 10 tegnestuer, 10 temaer

TID: 10/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Kristoffer Lindhardt Weiss, direktør for Arkitektens Forlag

Gennem det seneste årti har de danske arkitekter igen slået deres navn fast på den internationale arkitekturhimmel – med blandt andre Bjarke Ingels, Dorte Mandrup og Lene Tranberg i spidsen. Med udgangspunkt i bogen 'Ny dansk arkitektur' (Strandberg Publishing, 2022) stiller direktør for Arkitektens Forlag Kristoffer Lindhardt Weiss skarpt på, hvad det er, der gør dansk arkitektur til noget særligt i disse år.

2422-028

40 ikoniske fotografier

TID: 10/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

Mennesker husker i billeder, og vores visuelle hukommelse er nærmest uendelig. Gennem årene har vi set millioner af billeder – og så er der alligevel nogle af dem, der bliver hængende og bliver en del af vores eksistentielle beredskab. Dem kalder vi ikoner, og en meget stor del af dem er fotografier. I løbet af kun én aften vil Gunner Byskov, leder af fotografuddannelsen, præsentere dig for 40 af disse ikoniske fotografier, lige fra år 1840 og frem til vores årtusind, i en gennemgang, der både fokuserer på fotografierne, på de fotografiske kvaliteter og på den historie, der netop gør dem til noget særligt.

2422-001

Danmarks største oversete arkitekt: Lauritz de Thurah

TID: 11/12, 1 onsdag, kl. 17.15-20.00
PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Peter Thule Kristensen, dr.phil. og professor i arkitektur, Kunstakademiets Arkitektskole

Lauritz de Thurah (1706-1759) var en af Danmarks mest betydningsfulde arkitekter i barokken. Han står bag flere markante bygningsværker, heriblandt Eremitageslottet, Det Gule Palæ i Roskilde, Gammel Holtegaard og Vor Frelsers Kirkes spir samt om- og tilbygninger af fx Ledreborg, Frederiksberg Slot, Børgholm Kloster og det nu nedrevne sommerslot Hirschholm – også kaldet Nordens Versailles. Glæd dig til en aften om Thurahs sansemættede og sammensatte arkitektur: Danmarks største oversete arkitekt. Aftenens forelæser er Peter Thule Kristensen, dr.phil. og professor i arkitektur på det kgl. kunstakademi. Thule Kristensen har skrevet flere kapitler i bogen 'Lauritz de Thurah – barokkens arkitektur og verdensbillede' (Strandberg, 2023).

2422-059

Edward Hopper

TID: 11/12, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Birthe Svenstrup, cand.mag. i kunsthistorie og pædagogik

Edward Hopper (1882-1967) levede i USA i en brydningstid, hvor det tidligere pionérland trådte ind på verdensscenen. Han startede som reklametegner, men efter studieår i Paris blev maleriet hans arbejdsfelt. Da han kom hjem fra Europa, bosatte han sig i New York, og det blev byen og menneskene i den, der blev hans maleriske hovedinteresse. Hopper blev fortolkeren af det ensomme menneske blandt byens mange forbipasserende – af mennesker, der kigger ud ad vinduer eller står i døråbninger uden nogensinde at blive en del af livet i gaderne. Denne aften ser vi nærmere på Edward Hoppers skildring af byen, menneskene og ensomheden – og det melankolske skær, der ofte gennemsyrrer hans billeder.

2422-030

Temaaften om Michael Kvium: Natur og samfundskritik

TID: 12/12, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Kunstneren Michael Kvium er berømt og berøgtet for sine forvrængede menneskefigurer og stærke symboler. Kviums kunst er imidlertid meget mere end dét: Fra midten af 1990'erne optræder flere og flere dyr og naturelementer i Kviums værker, og i de senere år er der også føjet en markant samfundskritisk dimension til hans virke. Denne temaaften fokuserer på naturen og samfundskritikken i Kviums kunst: Vi skal se på, hvilke dyr Kvium gengiver, og på den rolle, de spiller i værkernes fortællinger. Vi skal også bag om nogle af de senere års samfundskritiske og satiriske værker. For hvor 'naturlig' er egentlig den natur, vi møder hos Kvium? Og hvad er det for en verdensorden, Kvium kommenterer med sin kunst?

Litteratur, film & musik

2412-010

Tre værker du bør kende

TID: 15/1, 5 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, fede design og musikalske genistregere. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. NB Forelæsere, der tidligere har medvirket i 'Tre værker du bør kende', tager tre nye værker med.

- 15/01: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør
- 22/01: Tre musikværker, du bør lytte til.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
- 29/01: Tre film, du bør se.** Peter Scheperlorn, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet
- 05/02: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 12/02: Tre design, du bør kende.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

2412-001

En introduktion til Marcel Prousts 'På sporet af den tabte tid'

TID: 16/1, 3 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Den franske forfatter Marcel Prousts roman 'På sporet af den tabte tid' (der udkom fra 1913 til 1927) er et af det 20. århundredes helt store litterære hovedværker. Her 150 år efter forfatterens fødsel kan det endnu begejstre ved sin farverige skildring af livet i de højere samfundsklasser på overgangen fra det 19. til det 20. århundrede, dets minutiøse analyse af kærlighedens og jalousiens væsen og dets medrivende passager om kunstarternes blanding i et dybt fascinerende sprogligt mønster. Forelæsningerne vil skitsere disse temaer og pejle sig ind på de enkelte binds centrale steder. Forelæsningerne kræver ikke forhåndskendskab til værket, men lyst til at kaste sig ud i en stor læseoplevelse.

2412-055

Oversat skønlitteratur – aktuelle udenlandske værker

TID: 18/1, 6 torsdage, kl. 17:30-19:15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Savner du inspiration til din næste store læseoplevelse? Og vil du gerne have eksperternes bud på, hvilke aktuelle udenlandske værker der er værd at kaste sig over? Så vær med i denne forelæsningsrække, hvor det skal handle om den allernyeste oversatte skønlitteratur. Undervejs besøger vi fjerne afkroge af verden og dykker ned i værker af både franske, tyske, norske, japanske og tanzanianske forfattere. Forelæsningerne forudsætter ikke, at man har læst værkerne på forhånd, men kan forhåbentlig tjene som inspiration til læsning.

- 18/01: Annie Ernaux: 'Årene' (da. 2021).** Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 25/01: Lutz Seiler: 'Stern 111' (da. 2022).** Morten Dyssel, cand.mag. i tysk litteratur og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab
- 01/02: Michel Houellebecq: 'Tilintetgøre' (da. 2022).** Morten Dyssel, cand.mag. i tysk litteratur og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab
- 08/02: Linn Ullmann: 'Pige, 1983' (da. 2022).** Lotte Kirkeby Hansen, forfatter og anmelder
- 15/02: Abdulrazak Gurnah: 'Efterliv' (da. 2022).** Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 22/02: Sayaka Murata: 'Døgnkioskmenesket' (da. 2019).** Annette Thorsen Vilslev, ph.d. i moderne japansk litteratur og litterat

2412-015

Alexander Meinertz: En introduktion til ballettens verden

TID: 18/1, 1 torsdag, kl. 19.45-21.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVERISER: Alexander Meinertz, balletanmelder og forfatter

Ballet er en verden af fantastiske fortællinger og fysiske kraftpræstationer. Med udgangspunkt i sin anmelderroste bog 'Ballet' introducerer Alexander Meinertz os denne aften til ballettens verden med engagement, viden og overskud. Undervejs dykker han ned i ballettens oprindelse i 1600-tallet, dens fundamentale principper og klassiske udtryk, men udfolder også den moderne ballets ekspressive og udforskende fortælleform samt ballettens kulturelle, historiske og sociale kontekst. Du kan også glæde dig til at høre om nogle af de største danske og udenlandske dansere, koreografer og balletmestre samt de mest ikoniske balletter gennem tiden. Forelæsnningen tager afsæt i bogen 'Ballet' (Gyldendal, 2022).

2412-044

Formiddage i Park Bio: Filmens mestre – fra Haneke til Östlund

TID: 22/1, 6 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

UNDERVERISER: Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

Moderne mestre. Med den traditionsrige Park Bio som ramme skal vi se på 12 hovedskikkelser i nyere filmkunst. Det er instruktører, der har markeret nye veje for filmen i de senere årtier, som Krzysztof Kieslowski og Michael Haneke, David Lynch og Quentin Tarantino, Pedro Almodóvar og Ruben Östlund. Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab ved Københavns Universitet, byder indenfor til seks forelæsninger med filmklip. Vi gør opmærksom på, at forelæsningerne foregår i en biograf. Der er derfor ikke borde, og belysningen er dæmpet.

22/01: Krzysztof Kieslowski og Michael Haneke

29/01: Roy Anderson og David Lynch

05/02: Pedro Almodóvar og Jean-Pierre & Luc Dardenne

12/02: Ang Lee og Hirokazu Kore-eda

19/02: Alejandro González Iñárritu og Quentin Tarantino

26/02: Andrej Zvjagintsev og Ruben Östlund

2412-054

Børneklassikere – for voksne

TID: 27/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Fra Lewis Carrolls 'Alice i eventyrland' til J.M. Barries 'Peter Pan'. Der er nogle af de klassiske fortællinger for børn eller omhandlende børn, som går lige i hjertet på os voksne og kan forstås på flere planer og afslører flere lag: Det kan være religiøse, samfundsmæssige, psykologiske eller filosofiske. Tag med på en vandring i børnenes verden, og bliv klogere på værkernes budskaber, værdier, og hvad de har at sige os voksne.

2412-132

Russisk verdenslitteratur – Gogol og Turgenev

TID: 15/2, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVERISER: Birgitte Hesselaa, cand.phil. i dansk

Nikolaj Gogol (1809-1852) og Ivan Turgenev (1818-1883) hører til blandt de store russiske klassikere. Gogols skuespil 'Revisoren' forener på genial vis farcen og samfundskritikken. I hans 'Petersborgfortællinger' vrir det med sære, fortrykte, fattige og indimellem gale sjæle. Ivan Turgenev, den mest 'europæiske' af de store russere, gav i 'En jægers dagbog' uforglemmelige billeder af russisk natur og russiske mennesker, mens portrætkunsten i hans romaner blev skelsættende og fik stor indflydelse i Vesten. Vær med, når vi over seks affener dykker ned i to markante russiske forfatterskaber.

15/02: Gogols og Turgenevs Rusland

22/02: Gogols liv og forfatterskab. 'Revisoren' og 'Døde sjæle'

29/02: Fra Gogols 'Petersborgfortællinger': 'Kappen', 'En afsindig mands optegnelser' og 'Portrættet'

07/03: Turgenevs liv og forfatterskab. Fra 'En jægers dagbog': 'Bjézjin-engen' og 'Den levende relikvie'

14/03: Fra 'En jægers dagbog': 'Distriktslægen' samt romanen 'Fædre og sønner'. Generationsroman og tidsbillede

21/03: 'Fædre og sønner'. Den psykologiske roman

Mød Ane Cortzen og Anders Lendager til arkitekturaften

SE SIDE 76

2412-018

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

— **TID:** 24/2, 1 lørdag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er det særlige, litteraturen har at tilbyde os? Hvad optager os, når vi læser? Får vi det hele med? Meningen med denne dag er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os og at udvide vores horisont. I centrum står litteratur som fiktion, som fortælling, som sprogbilleder og som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning. En vifte af gode tekster foldes ud og krydres med billeder og med videoeksempler fra film, skuespil osv.

2412-124

Puccini – 100 år med store operaoplevelser

— **TID:** 16/3, 2 dage, kl. 10.00-15.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

I 2024 er det hundrede år siden, at en af de største operakomponister døde, nemlig Giacomo Puccini. Alle kender 'Så kold den lille hånd er' fra 'La Bohème', tårnarien fra 'Tosca', 'O mio babbino caro' fra 'Gianni Schicchi', 'Nessun dorma' fra 'Turandot' og mange andre af hans uddødelige numre, og ingen kan undgå at blive bevægede over hans kvindelige hovedfigurer, hvad enten det er den stakkels Madame Butterfly eller den handlekraftige Minnie i 'Pigen fra Vesten'. Denne temawebisode ser vi på Puccinis ret kulørte livshistorie og på hans følelsesladede værker, der fortsat kan fylde opera- og koncertsalene og glæde et meget bredt publikum.

2412-020

Murakamis magiske universer

— **TID:** 17/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Vi skal denne dag dykke ned i et lille udvalg af japanske Haruki Murakamis højtelskede værker, hvor vi lader os opsluge i brønde og parallelverdener, biblioteker og labyrinter, følger efter forsvundne koner og katte og får forskellige vinkler på et fascinerende forfatterskab. Vi skal have fat i hovedværkerne 'Trækopfuglens krønike' og 'Kafka på stranden', og vi skal se nærmere på kvinderne i japanerens forfatterskab. Vel mødt!

2412-322

Den danske sang – med Klaus Lynggaard

— **TID:** 19/3, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.45
PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Klaus Lynggaard, forfatter og journalist

Den danske sang er både fire københavnske fyre på vej over Langebro og en liderlig kvinde, som glori på vinduer. Fra rockede Gasolin' til rødstrømpetroubadouren Trille. Og fra C.V. Jørgensens salmer til Anne Linnets synthesizere. Glæd dig til en magisk aften, hvor Klaus Lynggaard dykker ned i nyere dansk musikhistorie og fortæller om tiden, musikken og lyrikken – godt krydret med anekdoter.

2412-051

Forfatteren og forskeren – Solvej Balle og Erik Skyum-Nielsen

— **TID:** 19/3, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Solvej Balle, forfatter, og Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Selvom forfatteren Solvej Balle kun er nået midtvejs i udgivelsen af 7-bindsromanen 'Om udregning af rumfang', ved man allerede, at der bliver tale om et virkeligt storværk i dansk og nordisk litteratur. Fortællingen om Tara, som læses fast i datoen 18. november, indbragte da også i 2022 Balle Nordisk Råds Litteraturpris. Men vi har måske endnu tilbage for alvor at forstå rækkevidden af hendes fiktion over tiden, livet og menneskenes søgen efter fællesskab og forbundethed. Samtalen 'Forfatteren og forskeren' bliver et dialogbaseret bidrag hertil. Læs som forberedelse et eller flere af seriens bind. Eller mød blot op, og fold ørerne ud.

2412-366

Hvorfor er dansk verdens bedste sprog?

— **TID:** 21/3, 1 torsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Peter Juel Henriksen, seniorforsker ved Dansk Sprognævn

Vi danskere har travlt med at undskylde vores sprog. Det er for svært at sige 'rødgrød med fløde', synes turisterne. Undskyld. Stavningen er helt umulig, tegnsætning endnu værre. Der mangler danske ord for de mest elementære ting, 'maile', 'date', 'download', 'mobilpaye'. Nordmænd og svenskere synes, at dansk lyder som en halsbetændelse. Men nu kan det være nok. Sandheden må frem. Dansk er ikke bare smukt og præcist, det er i virkeligheden det mest raffinerede sprog af dem alle. Kom og hør hvorfor.

Hvad er det, man kan og skal lægge mærke til, når man lytter til musik? Tag med til forelæsninger om bl.a. opera, klassiske komponister og Bob Dylan. Se side 89. Her er det vibrafonist Viktoria Holde Søndergaard, der tidligere har gæstet Folkeuniversitetet.

2412-340

Tænkepause: Saga

TID: 2/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERS: Pernille Hermann, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Iskolde, brusende have. Hungersnød og drab. Forudsigelser og magi. Middelalderens islandske fortidsfortællinger om de hævnlystne krigere og nådesløse kvinder har for længst tilkæmpet sig en plads i verdenslitteraturen. Det er slagkraftige historier om de førkristne nordboere fra før bogtrykkerkunstens opfindelse. Fortællinger om livets store følelser, nedskrevet på pergament lavet af kalveskind og holdt i en nøgtern tone, som bl.a. en forfatter som Hemingway fandt inspiration i. Der er sorg og glæde. Tilgivelse og hævn. Få en indføring i den fantastisk barske genre af forfatteren bag Tænkepausen om emnet, sagaekspert fra Aarhus Universitet Pernille Hermann.

2412-422

Forfatteren og forskeren – Naja Marie Aidt og Anne Green Munk

TID: 2/4, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVERS: Naja Marie Aidt, forfatter, og Anne Green Munk, postdoc i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Naja Marie Aidt debuterede i 1991 med digtsamlingen 'Så længe jeg er ung'. Siden har hendes skarpe og poetiske pen sikret hende en prominent plads på den danske litteraturscene. Ikke alene har hun samarbejdet med andre forfattere, billedkunstnere og musikere. Hun har også et hav af litterære priser bag sig – bl.a. modtog hun i 2008 Nordisk Råds Litteraturpris for novellesamlingen 'Bavian'. Og i 2022 blev hun tildelt Det Svenske Akademis Nordiske Pris, som også kaldes 'Den lille Nobelpris'. Senest har der været stor opmærksomhed omkring bogen 'har døden taget noget fra dig så giv det tilbage', som skildrer sorgen over hendes søns død. Bogen er oversat til 14 sprog og var nomineret til The National Book Award i USA. Denne aften kan du opleve Naja Marie Aidt i en samtale med postdoc i litteraturhistorie Anne Green Munk. Omdrejningspunktet vil være den nye bog, 'Øvelser i mørke', der udkommer den 1. februar 2024. En roman om en kvinde, der lider af PTSD, og hendes fire nære veninder, der holder hånden under hende, selv når hun er allermest rasende, urimelig og uheldig.

2412-025

Thomas Manns 'Trolddomsbjerget' i lyset af europæisk modernisme

TID: 3/4, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERS: Morten Dyssel, cand.mag. i tysk litteratur og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab

I anledning 100-året for udgivelsen af Thomas Manns 'Der Zauberberg' (da. 'Trolddomsbjerget') skal vi over tre forelæsninger se nærmere på denne monumentale roman som et væsentligt bidrag til den europæiske modernisme. Vi vil således beskæftige os med europæiske modernitetserfaringer i en eventyragtigt roman, hvis handling forløber over de syv år, der gik forud for udbruddet af 1. verdenskrig i 1914. Romanen giver et fascinerende tidsbillede af Europa på randen af ragnarok, ja, af hele den borgerlige epokes sidste krampetrækninger inden den katastrofale krig, som vendte op og ned på alt. Thomas Manns roman skildrer dog ikke kun de åndshistoriske forudsætninger for det totale værdisammenbrud – den begiver sig også på sporet af en 'ny humanitet' som et muligt svar på den omsiggribende nihilisme, der kulminerer med krigens grusomheder.

2412-320

Neil Young – i ord, lyd og billeder

TID: 6/4, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

Gå med på opdagelse i den canadiske sangskriver og rockmusiker Neil Youngs univers. Forelæsnningen præsenterer den unikke sammensathed i den youngske produktion – fra de tidligste tiltag i grupper som Buffalo Springfield over hans skelsættende ballader som solist og det potente samarbejde med Crazy Horse.

2412-334

Grundtvig – teologen, samfunds-tænkeren og salmedigteren

TID: 8/4, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Allerede i sin samtid blev Grundtvig en helt central tænker, og snart sagt ingen af tilværelsens store emner har undgået hans opmærksomhed: fra pædagogik over uddannelse til teologi og demokrati. Som Ove Kaj Pedersen, den ene af forelæsningsrækkens tre forelæsere, har udtrykt det, er det vanskeligt at overvurdere Grundtvigs betydning, og Grundtvig bliver da også stadig brugt til salmesang i kirken og som reference i samfundsdebatter af mere principiel karakter. I denne forelæsningsrække får du eksperternes udlægning af teologen, samfundstænkeren og salmedigteren Grundtvig.

08/04: Teologen. Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet

15/04: Samfundstænkeren. Ove Kaj Pedersen, dr.phil., professor emeritus i komparativ politisk økonomi, Copenhagen Business School

22/04: Salmedigteren. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Mød Michael Kvium og Peter S. Meyer til kunstneraften

SE SIDE 76

2422-037

Formiddage i Park Bio: En tur rundt i det danske sprog

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 10.00-11.45

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

Vi bruger det dagligt. De fleste af os har stærke holdninger til det. Og når nogen udtaler eller – Gud forbyde det – staver ordene bare en lille smule anderledes, rynker vi på næsen. Også selvom vi udmærket forstår dem. Lattermusklen bliver rørt, men vi får også øje og øre for vores måder at bruge det danske sprog på, når vi tages med ud i både verden og landets afsides egne samt ind i retslokalet, hverdagssamtalen og Den Danske Ordbogs maskinrum: fra det danske sprogs oprindelse til ordbogsprincipper og såkaldt 'samtalegrammatik' – og fra etnolekter og dialekter til retslingvistik og – mere eller mindre – faste vendinger.

02/09: Dansk sprog i 6.000 år. Thomas Olander, lektor i indoeuropæisk sproghistorie, Københavns Universitet

09/09: Ordbogen – principper og debatter. Lars Trap-Jensen, senior-redaktør på ordnet.dk

16/09: Faste vendinger i forandring. Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

23/09: Samtalegrammatik: kunsten at føre en samtale. Jakob Steensig, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

30/09: Dialekter og etnolekter. Pia Quist, professor i sociolingvistik og dialektologi, Københavns Universitet

07/10: Retslingvistik. Tanya Karoli Christensen, professor i dansk sprog og lingvistik, Københavns Universitet

2422-119

Lær af de bedste – om at skrive erindringer og selvbiografisk skønlitteratur

TID: 2/9, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

UNDERVISER: Anne Green Munk, postdoc i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Har du nogensinde gået med tanken om at nedfælde dine erindringer? Det kan være med tanke på udgivelse, for at starte en familietradition eller bare for at udforske, hvad der sker, når man begynder at skrive om sit liv. I denne forelæsningsrække ser vi nærmere på, hvad litteraturhistoriens markante forfattere har tænkt og skrevet om dét at sætte sit liv på skrift. Få forfatternes refleksioner over skriveprocessen samt inspiration og gode råd til at give dig i kast med at skrive.

02/09: Ernest Hemingway

09/09: Virginia Woolf

16/09: Karen Blixen

23/09: Karl Ove Knausgård

30/09: Patti Smith

07/10: Sally Mann

2422-085

Lær at elske opera – om operaens historie og genrer

TID: 3/9, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

I vores tid har opera fået de bedst tænkelige vilkår. Tekstanlæg i teatre og operahuse, operabio rundt om i en række af landets biografer og DVD-indspilninger med flot lyd og krystalklart billede har gjort det både billigt, nemt og spændende at opleve de mest fascinerende operaer. I denne forelæsningsrække åbner vi døren til nye store oplevelser for alle, der vil vide mere om denne fantastiske kunstart.

- 03/09: Opera fra barok til klassik – G.F. Händel, C.W. Gluck, W.A. Mozart.** Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz
- 10/09: Fra solkongens hof til 1800-tallets femme fatale – Jean-Philippe Rameau, Charles Gounod, Georges Bizet.** Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 17/09: Guldalderens verdensstjerner – Gioacchino Rossini, Gaetano Donizetti.** Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz
- 24/09: Stjernerne i øst og vest – Modest Musorgskij, Benjamin Britten.** Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 01/10: Fra opera til musikdrama – Richard Wagner, Richard Strauss.** Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 08/10: Musikteatrets italienske mestre – Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini.** Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

2422-095

Temalørdag om Bob Dylan

TID: 5/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 550 kr., studerende 300 kr. (inkl. en sandwich og en vand)
UNDERVISERE: Anne-Marie Mai, professor i litteratur, Syddansk Universitet, Johannes Andersen, lektor emeritus i politik og administration, Aalborg Universitet, Asger Schnack, forfatter, Michael Rindom Krogsgaard, professor, idrætstraumatologi og artroskopi, Bispebjerg Hospital/Københavns Universitet, Ole B. Jensen, professor i arkitektur og medieteknologi, Aalborg Universitet, Jacob Dreyer, musiker, og Jens Askehave, musiker

Der er næppe nogen anden kulturpersonlighed, der har påvirket det moderne samfund så meget, som Bob Dylan har gjort siden begyndelsen af 1960'erne. Og en drøftelse af Bob Dylans værk kræver stort set ingen anledning. Alene værket er grund nok i sig selv. Derfor sætter vi denne weekenddag fokus på hans værk og går i dybden med nogle af hans helt centrale sange. Det bliver også til et overblik over Bob Dylans påvirkning af danske kunstnere, og vi slutter af med nogle musikalske eksempler spillet live med Bob Dylans sange på dansk.

2422-159

Benjamin Britten – den internationale englænder

TID: 5/10, 1 weekend, kl. 10.00-15.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

En tysk skribent kaldte for omkring hundrede år siden England for "landet uden musik". Det er korrekt, at landet på dette tidspunkt måske ikke gjorde sig internationalt gældende musikalsk, men det havde og har et rigt musikalsk liv, og med komponisten Benjamin Britten (1913-1976) blev England hjemland for en af hovedskikkelserne i det 20. århundredes musik. Britten gjorde sig med sin moderate modernisme gældende inden for et bredt spektrum af genrer. På operascenerne har han fået sin faste plads – ikke kun med gennembruddet 'Peter Grimes', men også med værker som fx 'Billy Budd' og 'Skruen strammes'. Også i koncertsalene hører Britten til standardrepertoiret, bl.a. med det gribende 'War Requiem', og mange koncertgængere har lært symfoniorkestret at kende gennem 'A Young Person's Guide to the Orchestra'. Endvidere bliver Brittens udsøgte kammermusik og hans fine korsatser og elskede sange opført verden over. Fra sidst i 1940'erne boede Britten i landsbyen Aldeburgh på den engelske østkyst, hvor han også arrangerede en festival, der nu hører til blandt de mest betydningsfulde. Mag.art. Leif V.S. Balthzersen giver denne weekend en bred introduktion til denne spændende og vidtfavnende komponist og hans værker.

2422-041

Hvad er et liv? Nobelpristageren Annie Ernauxs forfatterskab

TID: 7/10, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Nobelpristageren Annie Ernaux skriver om sit eget liv, idet hun blander det individuelle med det kollektive liv, tydeligst i 'Årene' (2008/2020), hvor vi følger hendes eget liv fra en opvækst i 40'ernes Nordfrankrig til hendes liv som voksen i Paris. Vi lever hver vores liv, men den historie, som vores liv udgør, er samtidig flettet ind i en fælles historie, og det er denne forbindelse, Ernaux er optaget af at beskrive. Ofte er det et konkret fotografi, der er udgangspunktet for erindringen hos Ernaux, fordi fotografiet akut kan bringe os tilbage til en tid, vi har lagt bag os. Forelæsningen giver et overblik over hele forfatterskabet, inklusive 'Fortælle sig', som udkom på dansk i maj 2023.

2422-042

Nyere dansk litteraturhistorie på ét semester

— **TID:** 8/10, 9 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 1095 kr., studerende 550 kr.

Hvilken betydning havde Georg Brandes' forelæsninger for dansk litteratur? Hvem repræsenterer avantgarden i Danmark? Hvad kendetegner Klaus Rifbjergs generation? Og hvad med Helle Helles? Den danske litteraturhistorie er mangfoldig. Men hvordan er det nu lige, det hele hænger sammen? Hvad kom først? Hvad gjorde forfatterne op med? Og i hvilken retning skubbede de litteraturen? Tag med på rejse op gennem litteraturhistorien – fra det moderne gennembruds samfundsengagerede realisme til 00'ernes selvfremsættelsestendenser.

08/10: Det moderne gennembrud. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

22/10: Århundredeskiftets dekadence og vitalisme. Stefan Iversen, lektor i nordisk sprog og litteratur og retorik, Aarhus Universitet

29/10: Mellemkrigstidens avantgarde. Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

05/11: 60'ernes modernisme og postmodernisme. Per Stounbjerg, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

12/11: 70'ernes erfarings- og bekendelseslitteratur. Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

19/11: 80'ernes nye lyrik. Peter Stein Larsen, professor, dr.phil. og ph.d., Aalborg Universitet

26/11: 90'ernes minimalisme og det andet kvindegennembrud. Anker Gemzøe, professor emeritus i dansk, Aalborg Universitet

03/12: 00'ernes selvfremsættelse. Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

10/12: Den nyeste litteratur. Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

2422-123

Ekkoer af engelsk: Om engelsk påvirkning af dansk sprog

— **TID:** 9/10, 1 onsdag, kl. 17:30-19:15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVERS: Henrik Gottlieb, lektor emeritus i engelsk, Københavns Universitet

Som alle andre sprog er dansk blevet stærkt påvirket af engelsk sprog og angloamerikansk tankegang – eller mindset, som mange vil sige. Vi har i Danmark dels 'lånt' tusindvis af ord direkte fra engelsk, dels kopieret et utal af engelske vendinger og sammensætninger. Disse usynlige anglicismer dækker alle livets forhold – lige fra vores kernefamilie og flokimmunitet til frygten for et ræs mod bunden og håbet om at gøre verden til et bedre sted. I sin forelæsning vil Henrik Gottlieb vise, hvilke positive og negative konsekvenser disse engelske ekkoer har haft, og kan få, for dansk sprog og kultur.

2422-011

Asger Schnack om John Coltrane

— **TID:** 21/10, 1 mandag, kl. 17:15-21:15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Asger Schnack, forfatter

Denne mandag har du mulighed for at høre forfatter Asger Schnack fortælle om sit forhold til John Coltrane i videste forstand. Der er ikke tale om en musikteoretisk eller -historisk forelæsning, men om et foredrag, der tager udgangspunkt i John Coltranes betydning i sig selv og i sammenhæng med andre af jazzens store personligheder (Miles Davis, Thelonious Monk), men også – og ikke mindst – vil inddrage John Coltranes og andre musikeres indflydelse på digtekunsten i form af improvisation og direkte inspiration fra enkelte numre eller plader. I USA taler man ligefrem om Jazz Poetry, et fænomen, der også kendes i Danmark, og som Asger Schnack vil belyse ud fra egne og andres erfaringer og resultater – fra Per Højholt til Pia Juul.

2422-099

Kend din klassiker: Günter Grass' 'Bliktrommen'

— **TID:** 21/10, 1 mandag, kl. 17:30-21:30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Per Øhrhørd, professor emeritus, dr.phil., Copenhagen Business School

'Die Blechtrommel' var en sensation, da den i 1959 udkom i Tyskland, men det var intet imod virkningen af den engelsk-amerikanske udgave 'The Tin Drum' fra 1961. Med den blev Günter Grass et verdensnavn, som også har inspireret senere forfattere som Salman Rushdie og John Irving. Det sensationelle – og for mange skandaløse – lå i bogens omgang med den nære tyske fortid, nazismen og krigen. Ved at lade sin hovedperson Oskar Matzerath standse sin vækst som treårig kunne Grass skildre historien og samtiden fra neden, uden patos og sentimentalitet, men med et skarpt blik for alt det dagligdags, både det lurvede og det gribende. Denne aften vil Per Øhrhørd dykke ned i Günter Grass' uomgængelige tyske klassiker.

Gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne

SE SIDE 40-41

2422-031

Højdepunkter i verdenslitteraturen

TID: 23/10, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Over seks aftener introducerer forløbet dig til de uomgængelige klassikere i verdenslitteraturen, der til stadighed er populære læserfavoritter. Fra engelske Shelley til franske Baudelaire og italienske Ferrante. Fælles for de seks værker er, at de har haft en markant betydning for vores fælles historie og moderne verdensbillede. Tag med på en rejse gennem knap 200 års litteraturhistorie, og lad dig fascinere af forskernes fortællinger om deres yndlingsværker. Forelæsningsrækken er baseret på antologien '50 værker – højdepunkter i verdenslitteraturen' (Aarhus Universitetsforlag).

23/10: Mary Shelley: 'Frankenstein'. Mads Rosendahl Thomsen, professor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

30/10: Charles Baudelaire: 'Hovedsblomsterne'. Steen Bille Jørgensen, professor i fransk, Aarhus Universitet

06/11: Herman Melville: 'Moby-Dick'. Peter Mortensen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet

13/11: Virginia Woolf: 'Mrs. Dalloway'. Elisabeth Skou Pedersen, ph.d. i litteraturhistorie

20/11: Karl Ove Knausgård: 'Min kamp'. Kasper Green Munk, ph.d. og ekstern lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

27/11: Elena Ferrante: 'Napoli-romanerne'. Anne Green Munk, post-doc i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

2422-044

Russisk verdenslitteratur – Dostojevskijs 'Forbrydelse og straf'

TID: 23/10, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVERSISER: Birgitte Hesselaa, cand.phil. i dansk

'Forbrydelse og straf' er et hovedværk i Dostojevskijs forfatterskab og hører til blandt verdenslitteraturens absolutte klassikere. Den første af de fem forelæsninger giver et billede af Dostojevskijs liv, værk og samtid. De følgende behandler romanen som psykologisk spændingsroman koncentreret om Raskolnikovs karakter, den kvindelige hovedperson Sonja og relationen mellem hende og Raskolnikov. De to sidste forelæsninger koncentrerer sig om romanen som kunstværk og om romanens religiøse og filosofiske temaer. Forelæsningsrækken er baseret på bogen 'Raskolnikov – Dostojevskijs roman Forbrydelse og straf' (Syddansk Universitetsforlag).

23/10: Dostojevskijs liv, værk og samtid

30/10: Plottet. Den psykologiske spændingsroman. Raskolnikov

06/11: Raskolnikov og Sonja

13/11: Romanen som kunstværk

20/11: Romanens religiøse og filosofiske temaer

2422-062

Da litteraturen – og Danmark – blev moderne: Dansk litteratur 1870-1914

TID: 26/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 280 kr., studerende 160 kr.

UNDERVERSISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

I tiden 1870-1914 sker den omvæltende modernisering af Danmark. I byerne, på landet, i de politiske og sociale modsætninger, i livsformer, i forholdet mellem mænd og kvinder. Og litteraturen følger med. Det blev 'den 2. guldalder' – efter romantikkens. Georg Brandes satte sig i spidsen for det moderne gennembrud hos forfattere som Henrik Pontoppidan, J.P. Jacobsen, Herman Bang – og senere bl.a. Jeppe Aakjær, Martin Andersen Nexø og Johannes V. Jensen. Kvindelige forfattere hørte med, men blev temmelig overset. Det skal vi råde bod på! Denne dag skal vi læse nogle af de bedste tekster og forstå dem i sammenhæng med de skiftende idéer, temaer, skrivemåder.

2422-070

Lær at se ballet – med Vibeke Wern og Gudrun Bojesen

TID: 26/10, 1 lørdag, kl. 12.00-16.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERSISER: Vibeke Wern, cand.mag. og freelance balletanmelder, og Gudrun Bojesen, kunstnerisk leder af Københavns Ballet Akademi og tidligere solodanser ved Den Kongelige Ballet

Balletoplevelser kræver egentlig ikke andet end nysgerrighed og glæden over at se kroppe bevæge sig. Ballet bevæger publikum, og scenedans rækker langt ud over ordet. Men dans er også et sprog, der følger visse regler, som kan læres. Balletten har en lang historie og bygger på en forfinet teknik, der både handler om rent fysiske færdigheder og om evnen til at fortælle gennem bevægelser, billeder og musik. Kom med, når Vibeke Wern, freelance balletanmelder, tager dig med ind i balletens verden i selskab med Gudrun Bojesen, fhv. solodanser ved Den Kongelige Ballet.

2422-122

Intensiv litteraturlæsning

TID: 28/10, 5 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVERSISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er en god litterær tekst? En stærk fortælling, en gribende historie, skildring af interessante personer eller fortættede øjeblikke. Men hvad ville alt dette være værd, hvis det ikke kom til os i litteraturens medrivende, nuancerede sprog? Hensigten med dette forløb er at skærpe vores udbytte, når vi læser, vores opmærksomhed på både indhold og form. Vi undersøger litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, at udvide vores horisont. Og vi studerer de sproglige valg, forfattere har truffet, og søger at forstå deres hensigt, mening og funktion. Vi skal studere litterære virkemidler hos bl.a. Blicher og Blixen, Thomas Mann, Herman Bang foruden nyere danske og europæiske forfattere.

2422-053

Nordisk litteratur og kunst

— **TID:** 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Nyere nordisk litteratur og kunst er for alvor slået igennem og har klaret sig rigtig godt de sidste årtier, også i udlandet. Denne dag rejser vi til seks nationer i Norden: Færøerne, Norge, Sverige, Island, Finland og Grønland. Vi ser tilbage på den skriftlige tradition, der udspringer af giganter som Halldor Laxness, Knut Hamsun og William Heinesen og lander oppe i den spændende litteratur fra det nye årtusind. Hvad har tendenserne været, og hvad har farvet de enkelte nationers litteratur lidt længere tilbage i tiden og frem til nu? Endelig danner den nationale billedkunst et visuelt bagtæppe for forelæsningerne, og undervejs skal vi også se på nogle store nationale billedkunstnere.

2422-148

Tre værker du bør kende

— **TID:** 11/11, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, imponerende bygningsværker og musikalske genistreger. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. NB Forelæsere, der tidligere har medvirket i 'Tre værker du bør kende', tager tre nye værker med.

- 11/11: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, mag.art. i kunsthistorie, ekstern lektor, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør
- 18/11: Tre bygningsværker, du bør kende.** Jannie Rosenberg Bendsen, ph.d., forfatter og arkitekturhistoriker
- 25/11: Tre film, du bør se.** Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
- 02/12: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 09/12: Tre musikværker, du bør lytte til.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Tilmeld dig
på fuau.dk

2422-033

Judith Hermann

— **TID:** 23/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Birgitte Hesselaa, cand.phil. i dansk

Judith Hermann står i dag som en af det moderne Tysklands mest betydningsfulde forfattere, og også i Danmark har hendes noveller og romaner fået et stort publikum. Teksterne er umiddelbart letlæste og kan virke næsten nøgterne. Men under det næsten saglige sprog fornemmes noget gådefuldt, som giver anelser om dybere eksistentielle lag under teksten. Denne lørdag indledes med et samlende overblik over Judith Hermanns forfatterskab fra debutnovellerne 'Sommerhus, senere' (1998) til hendes seneste roman, 'Hjem' (2021). Vi følger typiske karakterer og relationer i forfatterskabet, undersøger motiver og gennemgående temaer og diskuterer den tætte sammenhæng imellem Judith Hermanns suveræne kunstneriske form og den 'anden dimension', som teksterne på en glimtvis, næsten usporlig måde synes at vise hen imod.

2422-097

Salman Rushdie

— **TID:** 9/12, 1 mandag, kl. 18.00-20.30
PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Søren Frank, professor i litteraturvidenskab, Syddansk Universitet

Den britisk-indiske forfatter Salman Rushdie fik sit store gennembrud med romanen 'Midnatsbørn' i 1981, for hvilken han modtog Bookerprisen. Syv år senere udkom 'De sataniske vers' – en bog, der fik det iranske præstestyre til at udstede en fatwa mod ham. Trods et liv med sikkerhedsvagter har Rushdie imidlertid aldrig opgivet sin kamp for ytringsfrihed. Denne aften dykker Søren Frank ned i et ikke let tilgængeligt forfatterskab, men et forfatterskab, der, når man først er kommet ind i det, er svært at give slip på igen.

2422-034

Michel Houellebecq og opgøret med 68-generationen

— **TID:** 11/12, 1 onsdag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Morten Dyssel, cand.mag. i tysk litteratur og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab, og Thure Lindhardt, skuespiller

Denne aften zoomer Morten Dyssel ind på Houellebecqs humoristiske hudfletning af de fatale følger af 68-generationens famøse frigørelsesprojekt, nemlig den hedonisme og materialisme, som er de dominerende erstatningsguder i vor tids dødsmerkede kultur. Vi vil også se nærmere på, om der, uanset al kynisme og pessimisme hos den kontroversielle modernitetskritiker Houellebecq, kan skimtes et lys for enden af tunnelen, en mening med livet midt i meningsløsheden, et håb hinsides håbløsheden? Undervejs vil skuespiller Thure Lindhardt læse op fra udvalgte passager af Houellebecqs romaner.

Opdag Verden

Marokko – et eventyr i farver

Fra Marrakesh gennem ørkenbyer til Essaouria

Oplev folkelivet i Marrakesh' labyrintiske medina
Udforsk den mur-omkransede karavaneby Taroudant
Bo på riad i kystbyen Essaouira og smag på det marokkanske køkken

14 dage · halvpension · fra 36.990 kr.
23. januar · 19. marts · 12. oktober · 16. november

På sporet af Egypten

En rejse gennem Egyptens eventyrlige historie

Egyptens største mesterværker samt trinpyramiderne ved Sakkara
4 nætter i Luxor med god tid til fordybelse i områdets templer og grave
2 indenrigsflyvninger giver mindre transporttid og flere oplevelser

12 dage · halvpension · fra 19.990 kr
28. jan · 12. feb · 26. feb · 3. marts · 25. marts m.fl.

Jordan rundrejse

Eventyr i et gæstfrit kongedømme

God tid i den skjulte by, Petra, med 2 hele dage
Udforsk den eventyrlige dal; Dana Natural Reserve
Oplev Det Døde Hav og den rødlige Wadi Rum-ørken

12 dage · halvpension · fra 18.990 kr.
25. februar · 17. marts · 24. marts · 21. april m.fl.

Forlænget weekend i Istanbul

Oplev essensen af Istanbul på 5 dage

Oplev Istanbuls skjulte juvel Rustem Pasha Moskéen
Udforsk Hagia Sophia; det flotteste eksempel på byzantinsk arkitektur
Sejl på Bosphorus-strædet, som skiller Europa og Asien fra hinanden

5 dage · halvpension · fra 7.990 kr.
18. april · 25. april · 2. maj · 9. maj · 16. maj m.fl.

NY
REJSE

Mindre grupper · Danske rejseledere
86 22 71 81 · www.viktorsfarmor.dk

Fremragende | 4,7 ud af 5

Viktors Farmor
WORLDWIDE EXPEDITIONS

Praktiske oplysninger

CAMPUS EMDRUP

Folkeuniversitetets undervisning foregår i den røde hovedbygning, bygning A, hvor du finder alle A-lokaler samt festsalen og kantinen. Derudover har vi undervisning i bygning D, den grå-hvide bygning med fladt tag. Her finder du alle D-lokaler. Vi har værter til at hjælpe i begge bygninger.

TILMELDING

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og billetten refunderes ikke.

STUDIERABAT

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer. Husk studiekort første undervisningsgang.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

FOTOS OG GRAFIK

Fotos: s. 1, 4, 8 og 49: Martin Bubandt, side 10, 21, 33, 36, 38, 44, 52, 58, 78, 81, 82 og 87: Martin Dam Kristensen, side 56 og 65: Søren Kjeldgaard, side 62: Historiske Dage.

Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

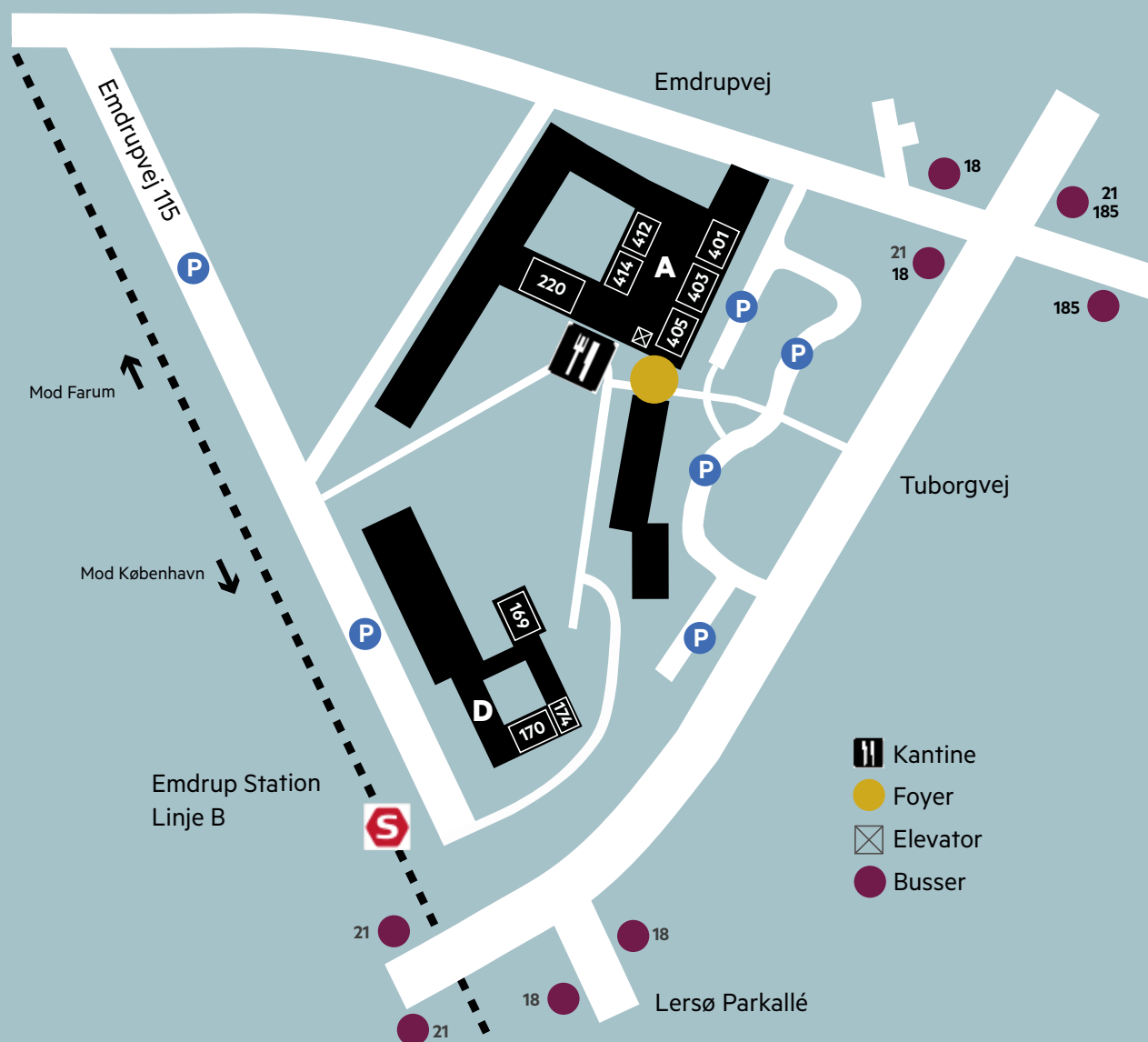
PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offset-papir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Find vej til undervisningen

Aarhus Universitet, Campus Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

BYGNING A:

A401, A403, A405, A412 og A414 er på 4. sal.
A220 / Festsalen er på 2. sal.

BYGNING D:

D174, D169 og D170

HISTORISKE DAGE 2024

MØD HISTORIEN

6 SCENER, 75 UDSKILLERE, 150 EVENTS

ØKSNEHALLEN 9.-10. MARTS

HISTORISKEDAGE.DK

Folkeuniversitetet